

Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**« ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ
ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ
ΛΕΣΒΟΥ»**

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ-ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΦΑΝΑΡΤΖΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2000

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ:

- Ν.Π.Δ.Δ. = Νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Θ.Χ.Π = Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων
Π.Δ. = Προεδρικό Διάταγμα
Ν.Δ. = Νομοθετικό Διάταγμα
Δ.Σ. = Διοικητικό Συμβούλιο
Κ.Α.Π.Η. = Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων
Ν.Π.Ι.Δ. = Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Π.Ο.Υ. = Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας
Τ.Κ. = Ταχυδρομικός Κώδικας
Φ.Ε.Κ. = Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Ε.Ο.Τ. = Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
Δ.Ο.Κ.Π. = Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Παρέμβασης
Ν.Ε.Λ.Ε. = Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης
Κ.Ε.Γ.Ε. = Κέντρα Εκπαίδευσης Γεωργικών Εφαρμογών
Γ.Ν.Ν. = Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο
Ο.Η.Ε. = Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Ο.Γ.Α. = Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Ι.Κ.Α. = Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Ν.Α.Τ. = Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο
Π.Ε. = Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
Τ.Ε. = Τεχνολογική Εκπαίδευση
Δ.Ε. = Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Υ.Ε. = Υποχρεωτική Εκπαίδευση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	II
Εισαγωγή	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΓΗΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ.	
1.1 Έννοια του γήρατος (Γενικά)	4
1.2 Κύρια χαρακτηριστικά ηλικιωμένων	6
1.3 Ανάγκες και προβλήματα ηλικιωμένων	8
1.3.1 Υγεία	8
1.3.2 Διατροφή	10
1.3.3 Γεροντική άνοια και κατάθλιψη	11
1.3.4 Κοινωνική συμμετοχή ηλικιωμένων	13
1.3.5 Ψυχαγωγικές δραστηριότητες και Απασχόληση Ηλικιωμένων	16
1.3.6 Κοινωνικός Αποκλεισμός	18
1.3.7 Εισόδημα και Απασχόληση	20
1.3.8 Επιμόρφωση και Εκπαίδευση	22
1.3.9 Στέγαση και περιβάλλον	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	
2.1 Προστασία Ηλικιωμένων (Γενικά)	26
2.2 Ιστορική αναδρομή	28
2.3 Ιδρύματα συλλογικής διαβίωσης ηλικιωμένων	30
2.4 Ιδρύματα προστασίας ηλικιωμένων	33
2.5 Σύντομη παρουσίαση του Γηροκομείου Μυτιλήνης	36
2.6 Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων	45
2.7 Διασυνδέσεις – Συνεργασίες	51

2.8 Οίκοι Ευγηρίας	53
2.9 Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων	55
2.10 Ηλικιωμένοι και Άτυπα Δίκτυα Βοήθειας	58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο **ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ**

3.1 Επωνυμία Ιδρυμάτων	60
3.2 Σύσταση Ιδρυμάτων	62
3.3 Άδεια Λειτουργίας	64
3.4 Διοίκηση Ιδρυμάτων	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ** **ΑΝΑΓΚΕΣ**

4.1 Το πρόβλημα της αναπηρίας	67
4.2 Μέριμνα των ηλικιωμένων με ειδικές ανάγκες	69
4.3 Ο ηλικιωμένος με ειδικές ανάγκες και η οικογένεια	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο **Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ** **ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ**

5.1 Οικογενειακή Ζωή	73
5.2 Προβλήματα του θεσμού της οικογένειας	75
5.3 Έλλειψη οικογένειας	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο **ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ**

6.1 Ιατρικές Υπηρεσίες	77
6.2 Κοινωνικές Υπηρεσίες	79
6.3 Αξιολόγηση του τομέα παροχής φροντίδας στους υπερήλικες	81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο **ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Ν. ΛΕΣΒΟΥ**

7.1 Γενικά	83
7.2 Προβλήματα – Αδυναμίες ηλικιωμένων	87
1. Το πρόβλημα της αυξημένης γήρανσης	87
2. Το πρόβλημα συνταξιοδότησης	89
3. Χαμηλές αγροτικές συντάξεις	90

4. Χαμηλό επίπεδο ζωής	91
5. Δυσχερείς συνθήκες επικοινωνίας	92
6. Προβλήματα πρόσβασης	92
7. Προβλήματα ασθενείας	92
8. Απώλεια αυτονομίας	93
9. Μοναξιά	93
10. Ανασφάλεια	93
11. Κατάθλιψη	94
12. Γεροντική άγνοια	95
13. Οι επιπτώσεις του άγχους	96
14. Οριστική αναχώρηση – θάνατος	96

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

- Συμπεράσματα	98
- Προτάσεις	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

105

ΦΕΚ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία αποτελείται από οκτώ κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται τα βασικότερα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των ηλικιωμένων στην Ελλάδα και ειδικότερα στο Νομό Λέσβου.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται γενικά στοιχεία σχετικά με την προστασία των ηλικιωμένων ενώ παράλληλα αναλύονται οι κατηγορίες των ιδρυμάτων που παρέχουν κοινωνική προστασία στα άτομα της τρίτης ηλικίας.

Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την επωνυμία, την σύσταση και την διοίκηση των Ιδρυμάτων κοινωνικής προστασίας.

Στο τέταρτο κεφάλαιο πραγματοποιείται σύντομη παρουσίαση της κοινωνικής προστασίας των ηλικιωμένων με ειδικές ανάγκες ενώ στο πέμπτο κεφάλαιο καταγράφεται η σημασία του θεσμού της οικογένειας για τους ηλικιωμένους.

Στο έκτο κεφάλαιο αναφέρονται οι υφιστάμενες κρατικές και κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχονται στα ηλικιωμένα άτομα του Ν. Λέσβου ενώ στο έβδομο κεφάλαιο αναλύονται οι συνθήκες ζωής των ηλικιωμένων του Ν. Λέσβου καθώς επίσης και τα σημαντικότερα προβλήματα και οι αδυναμίες του νησιωτικού πληθυσμού.

Τέλος στο όγδοο κεφάλαιο αναφέρονται τα συμπεράσματα της μελέτης και διατυπώνονται προτάσεις, οι οποίες έχουν ως βασικό σημείο αναφοράς την καταπολέμηση του φαινομένου της κοινωνικής απομόνωσης, αποξένωσης και περιθωριοποίησης των ηλικιωμένων καθώς και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ηλικία αυτή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η παρουσίαση και η ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών των ηλικιωμένων στην Ελλάδα και ειδικότερα στο Νομό Λέσβου. Το επίπεδο εκπαίδευσης των ηλικιωμένων, η θέση τους στην αγορά εργασίας η οικογενειακή τους κατάσταση, οι συνθήκες στέγασής τους και η οικονομική τους στάθμη αποτελούν τα βασικά θέματα που αναλύονται στις επόμενες σελίδες.

Πριν προχωρήσουμε στην απεικόνιση και την ανάλυση της θέσης των ηλικιωμένων θα πρέπει να αναφέρουμε ποιους θεωρούμε ηλικιωμένους. Οι άνθρωποι που ανήκουν στην λεγόμενη Τρίτη ηλικία είναι από εξήντα πέντε (65) μέχρι εβδομήντα πέντε (75) ετών. Τα άτομα αυτής της κατηγορίας τα χαρακτηρίζουμε ως ηλικιωμένους ή γέροντες. Τα άτομα από 75 ετών και πάνω ανήκουν στην τέταρτη ηλικία που περιλαμβάνει ανθρώπους υπερήλικες ή γέροντες προχωρημένης ηλικίας. Ωστόσο τα άτομα αυτών των κατηγοριών ή γενικά τα άνω των 65 ετών και για τα δύο φύλα θεωρούνται ηλικιωμένα άτομα.

Τα προβλήματα που παρουσιάζονται σ' αυτή την κατηγορία ατόμων απασχολούν όλο και πιο πολύ την ανθρωπότητα τα τελευταία χρόνια λόγω της επιμήκυνσης ζωής του ανθρώπινου γένους και της διάσπασης της εκτεταμένης οικογένειας που προήλθε από την αστυφιλία και την εκβιομηχάνιση. Με τις εξελίξεις στην ιατρική και τη σημαντική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου ο μέσος όρος της τρίτης ηλικίας αυξήθηκε στα 72 χρόνια και κατά συνέπεια το ποσοστό των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών.

Το κοινωνικό σύνολο και η πολιτεία είναι αρκετά ευαισθητοποιημένη και καταβάλλουν κατά κανόνα όλες τις δυνατότητες να συμπαραστέκονται στα ηλικιωμένα άτομα γιατί είναι γνωστό ότι

αποτελούν μια ιδιαίτερη ομάδα που χρειάζεται ουσιαστική και εξειδικευμένη βοήθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΓΗΡΑΤΟΣ

Στην πραγματικότητα δεν είναι εύκολο να δοθεί ένας ορισμός των γηρατειών, ή μάλλον να καθοριστεί ακριβής ηλικία πό την οποία αρχίζει το γήρας.

Γενικά όμως η ηλικία αυτή συνδυάζεται με το χρόνο αφυπηρέτησης ή συνταξιοδότησης που είναι ένα από τα κριτήρια που υπάρχουν για το διαχωρισμό των γηρατειών ως στάδιο ανάπτυξης.

Δεν υπάρχει μια ενιαία θεωρία για το τι είναι γήρας. Όμως είναι γενικά αποδεκτό ότι το γήρας επέρχεται ως αποτέλεσμα επίδρασης, βιολογικών ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων.

Ο D.B. BROMLEY διαχωρίζει τον κύκλο της ανθρώπινης ζωής σε πέντε στάδια αναφέροντας ταυτόχρονα και τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους:¹

α) ΣΤΑΔΙΟ ΚΥΗΣΗΣ: Καλύπτει την περίοδο από τη σύλληψη μέχρι τη γέννηση του ατόμου και αφορά γενικά την ενδομήτρια εξέλιξη.

β) ΣΤΑΔΙΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ: Καλύπτει την περίοδο από την βρεφική ηλικία του ατόμου μέχρι την προεφηβική, δηλαδή παιδιά του σχολείου.

γ) ΣΤΑΔΙΟ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ: Καλύπτει την περίοδο των εφηβικών χρόνων όπως επίσης και την έναρξη της νεότητας που αρχίζει γύρω στα 13 χρόνια και τελειώνει περίπου στα 20.

δ) ΣΤΑΔΙΟ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ: Το στάδιο αυτό καλύπτει την ηλικία από τα 21 χρόνια μέχρι και τα 65 που είναι και η έναρξη της αφυπηρέτησης.

¹ BROMLEY BD; The phyhology of human ageing perguin books
L TD Harmondswortne, Middlesex, ENGLAND 1966, page 19-22

ε) ΣΤΑΔΙΟ ΓΗΡΑΤΟΣ: Το στάδιο αυτό αρχίζει από το 65^ο έτος της ζωής και καλύπτει τα χρόνια της συνταξιοδότησης του ατόμου και συνεχίζει μέχρι το τέλος της ζωής του.

Σύμφωνα με τα παραπάνω το γήρας αρχίζει στο 65^ο έτος της ζωής και συνεπώς ηλικιωμένα άτομα θεωρούνται τα άτομα πέραν της ηλικίας αυτής αν και αποτελεί καθαρά ιστορικό πολιτισμικό φαινόμενο και η περίοδος που καλύπτει διαφέρει από εποχή σε εποχή και από τόπο σε τόπο.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι οι άνθρωποι πρέπει να προετοιμάζονται για αυτή την αλλαγή γιατί ο άνθρωπος είναι το μόνο ζωντανό όν που ξέρει ότι γερνά και πρέπει να προετοιμάζεται κατάλληλα.

1.2 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Χρονολογική είναι η ηλικία του ατόμου που μετριέται με αφετηρία τη γέννηση, η ηλικία ταυτότητας. Διεθνώς έχει καθιερωθεί το 65^ο έτος σαν έναρξη της αποκαλούμενης 3^{ης} ηλικίας τον χρόνο λογικού γήρατος, διότι η ηλικία αυτή είναι το όριο της συνταξιοδότησης σε ένα μεγάλο αριθμό επαγγελματικών κλάδων.

Το γήρας όμως δεν είναι μόνο μια φυσιολογική πορεία για να μετρηθεί με ένα όριο αντικειμενικό όπως η χρονολογική μέτρηση. Το γήρας είναι παράλληλα και μια πνευματική κατάσταση, συνάρτηση γενικότερων παραγόντων όπως η πρόληψη της υγείας, η κοινωνική συμμετοχή, το μορφωτικό επίπεδο και άλλα και ο χαρακτήρας του κάθε ατόμου.

Υπάρχουν άτομα με έκδηλα τα φαινόμενα του γήρατος στα πενήντα τους χρόνια και άλλα ζωντανά και δραστήρια στα ογδόντα τους. Και εδώ πρόκειται για το βιολογικό γήρας που δεν βασίζεται σε μια χρονολογική μέτρηση αλλά είναι εξατομικευμένο ανάλογα με το κάθε άτομο.

Πολύ πρόσφατα κυρίως στις αστικοποιημένες κοινωνίες, η εικόνα ενός ατόμου 75 ετών ήταν κατά κανόνα ενός ηλικιωμένου με μειωμένες σωματικές και διανοητικές ικανότητες που έχει καμφθεί από κάποια αρρώστια, συνήθως έξω από κάθε κοινωνική δραστηριότητα και της περισσότερες φορές ανίκανος να φροντίσει τον εαυτό του και πολύ περισσότερο κάποιον άλλο.

Σύγχρονες μελέτες αποκαλύπτουν² ότι τα άτομα της ηλικίας αυτής σήμερα όχι μόνο είναι ικανά να αυτοεξυπηρετηθούν αλλά να προσφέρουν στην ζωή της Κοινότητας, σαν ενεργά μέλη της, αντλώντας

² Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα, ' Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996

από τις δημιουργικές τους δυνατότητες ότι μπορούν να έχουν τα δικά τους ενδιαφέροντα και την δική τους ζωή.

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας το άτομο με τη σωστή πρόληψη να παραμείνει υγιές και πέρα από τα ογδόντα χρόνια. Και υγεία σύμφωνα με την Π.Ο.Υ. δεν είναι μόνο η απαλλαγή από τη νόσο αλλά η σωματική και ψυχική ευεξία του ανθρώπου.

1.3 ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

1.3.1 Υγεία

Το κεντρικό πρόβλημα της γεροντικής ηλικίας σήμερα είναι αυτό της υγείας. Οι βιολογικές αλλαγές δεν μπορούν να αναχαιτιστούν και υπάρχουν πολλές φυσικές ή διανοητικές ασθένειες που συνοδεύουν το γήρας οι οποίες πρέπει να παρακολουθούνται και να αντιμετωπίζονται.³ Τα ηλικιωμένα άτομα υποφέρουν κατά κανόνα από πολλές παθήσεις συγχρόνως και συνήθως χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να αναρρώσουν. Συχνά παρουσιάζουν προβλήματα κινητικότητας και είναι πιο εκτεθειμένα στους κινδύνους από το φυσικό τους περιβάλλον. Μερικές δε, από τις ασθένειες αυτές, θα μπορούσαν να προληφθούν, αν οι γέροντες λάμβαναν κάποια μέτρα προστασίας.

Η έγκαιρη διάγνωση και η κατάλληλη θεραπεία είναι παράγοντες ύψιστης σημασίας τόσο για την πρόληψη, όσο και για τη μείωση των ασθενειών. Με τις περιοδικές ιατρικές εξετάσεις θα μπορούσε να τεθεί υπό έλεγχο, η πίεση του αίματος και να διαγνωστούν ασθένειες που βρίσκονται στο πρωταρχικό τους στάδιο και εύκολα θα μπορούσαν να θεραπευτούν.

Επιπλέον η διατήρηση μιας σταθερής ρουτίνας και η προσαρμογή του γέροντα σε ένα ήσυχο περιβάλλον με καλές συνθήκες ζωής συντείνει στην συναισθηματική και διανοητική του ισορροπία.

Τέλος η φροντίδα για τα ηλικιωμένα άτομα πρέπει να επεκτείνεται πέρα από την υγεία και να αγκαλιάζει την συνολική ευημερία τους λαμβάνοντας υπ' όψιν την αλληλοεξάρτηση των ψυχικών πνευματικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραγόντων. Η φροντίδα για την υγεία θα πρέπει να εμπλέξει τους υγειονομικούς και κοινωνικούς κλάδους και

³ Κ.Ν. Κανελλοπούλου 'Οι ηλικιωμένοι στην Ελλάδα' Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (Κ.Π.Κ.Ο.Ε.) ΑΘΗΝΑ, 1984.

την οικογένεια για την βελτίωση της ποιότητας ζωής για τα ηλικιωμένα άτομα. Η πρωταρχική φροντίδα σαν στρατηγική θα πρέπει να έχει σαν στόχο της να καταστήσει ικανά τα γηρατειά να διάγουν μια ανεξάρτητη ζωή, την δική τους οικογένεια και κοινότητα για όσο καιρό είναι δυνατό, αντί να αποκλείονται και να αποκόπτονται από όλες τις δραστηριότητες της κοινωνίας.

1.3.2 ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Ένα πολύ σημαντικό θέμα που αφορά τις δυνατότητες πρόληψης ή τουλάχιστον την αναβολή των αρνητικών συνεπειών της γήρανσης είναι αυτό της διατροφής.⁴ Η κακή διατροφή επηρεάζει τις φυσικές δυνάμεις των ηλικιωμένων και συντείνει παράλληλα και στην εκδήλωση άλλων ασθενειών. Σε ότι αφορά την διατροφή των ηλικιωμένων δεν έχει ληφθεί καμιά απολύτως πρόνοια μέχρι τώρα εκτός από μεμονωμένες προσπάθειες του εθελοντικού τομέα μέσα στα πλαίσια της ιδρυματικής περίθαλψης το πρόβλημα της υγιεινής διατροφής των γερόντων δεν έλκυσε μέχρι τώρα το επίσημο ιδιωτικό ενδιαφέρον.

Οι γέροντες όμως θα πρέπει να διατηρούν μια ισορροπημένη διαίτα και να αποφεύγουν την κακή διατροφή και το υπερβολικό βάρος και να απολαμβάνουν καλή υγεία.

Η κατάλληλη και ικανοποιητική διατροφή και ειδικότερα η επαρκής λήψη πρωτεϊνών και βιταμινών θεωρείται απαραίτητη για την ευημερία των γηρατειών.

⁴ Ιωάννης Ζάρας 'Το πρόβλημα του γήρατος στην Ελλάδα' εκδ. ΟΗΕ ΑΘΗΝΑ, 1974, σελ. 42

1.3.3 ΓΕΡΟΝΤΙΚΗ ΑΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ

Σε πολλές χώρες η πνευματική διαταραχή είναι η κύρια αιτία αναπηρίας σε δύο από τις πέντε περιπτώσεις ανάπηρων ατόμων. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι το ήδη υψηλό ποσοστό διαταραχής θα μεγαλώσει τις ερχόμενες δεκαετίες.⁵

Παράγοντες που συντελούν σ' αυτή την αύξηση είναι η παράταση του μέσου όρου ζωής που οδηγεί σε μια αύξηση των πνευματικών διαταραχών ειδικά λόγω γήρατος, οι υψηλοί δείκτες επιβίωσης των πνευματικά ασθενών εξαιτίας της γενικής βελτίωσης της υγείας, η αυξανόμενη ένταση και το άγχος της ζωής.

Είναι απόλυτα βέβαιο ότι καμία χώρα, όσο πλούσια και αν είναι, αν δεν αναπτύξει υπηρεσίες πρόληψης και μέτρα στήριξης της οικογένειας δεν θα μπορέσει να ανταπεξέλθει στο υπέρογκο βάρος των πολύ ηλικιωμένων και ειδικά αυτών που πάσχουν από γεροντική άνοια και τούτο γιατί όσο πιο εύπορο είναι ένα κράτος τόσο υψηλότερες είναι οι προσδοκίες των πολιτών για προσφορά υπηρεσιών ποιότητας.

Μια γενιά διαπαιδαγωγημένη να ενδιαφέρεται και να έχει απαίτηση να της δίνεται το καλύτερο, γίνεται όλο και περισσότερο κριτική και αρνείται να δεχθεί υποβάθμιση της προσφερόμενης φροντίδας στους ηλικιωμένους της, ακόμη και όταν η ίδια δεν είναι σε θέση, ή δεν είναι πρόθυμη να προσφέρει αυτή την φροντίδα.

Συχνά προκαταλήψεις αιώνων, όπως η γενική πεποίθηση ότι «είσαι γέρος» είναι συνεπακόλουθο να υποφέρεις. Ένας αριθμός ιατρών αντιμετωπίζει συγκαταβατικά τον ηλικιωμένο ερμηνεύοντας νοσηρές καταστάσεις σαν χαρακτηριστικά συνεπακόλουθα του γήρατος. Έτσι σε έναν αριθμό περιπτώσεων δεν παρέχεται καμία ιατρική φροντίδα, ενώ σε ένα άλλο ποσοστό δεν παρέχεται η σωστή ιατρική φροντίδα.

⁵ Εφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα. "Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας" ΑΘΗΝΑ 1996, σελ. 63 - 64

Η νοσηρότητα των ηλικιωμένων είναι μια κατάσταση πρωταρχικά επηρεαζόμενη από την αδράνεια και την κοινωνική περιθωριοποίηση. Ξεκινώντας από την παραδοχή ότι υγεία είναι η κατάσταση του ατόμου που του δημιουργεί την δυνατότητα να αναπτύξει τις δημιουργικές του ικανότητες, η αδράνεια είναι όχι μόνο παράγοντας κινδύνου για την υγεία, αλλά κατά μία άποψη, είναι νόσος.

Η κατάσταση μειονεξίας-αναπηρίας για τον ηλικιωμένο είναι συνάρτηση κοινωνικών, οικονομικών και γενικότερα περιβαλλοντολογικών συνθηκών. Παράδειγμα: Ο διαβητικός ο οποίος απειλείται από μια επιδείνωση, με ελεγχόμενη διατροφή δεν θεωρείται σε κατάσταση αναπηρίας-μειονεξίας. Τα πολλά σκαλιά και ο κοπιαστικός τρόπος ζωής, σε ορισμένες παθήσεις, θα επιδείνωναν μια κατάσταση η οποία με διαφορετικές συνθήκες (ένα ισόγειο διαμέρισμα) θα συνέχιζε φυσιολογικά τη ζωή του ατόμου.

1.3.4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Οι ηλικιωμένοι δεν αποτελούν μια ομάδα πληθυσμού με ομοιογένεια. Η κλίμακα των ηλικιών είναι πολύ πλατιά. Περισσότερο από μια γενιά χωρίζει τον πρόσφατα συνταξιούχο από τον 80 χρονών και άνω. Εάν αναρωτηθούμε τι δένει το γήρας με τις προηγούμενες φάσεις της ζωής, διαπιστώνουμε ότι δεν πρόκειται για μια καινούργια ηλικία, αλλά για μια κατάληξη, άμεσα επηρεαζόμενη από τα κοινωνικά δεδομένα. Και αυτό, γιατί οι ευκαιρίες να παραμείνουν κοινωνικά ενταγμένοι, όταν συνταξιοδοτηθούν είναι σε συνάρτηση με τα αγαθά που συσώρευσαν από τις προηγούμενες ηλικίες. Έτσι η σύνταξη ταυτίζεται συχνά με «ελεύθερο χρόνο» και ψυχαγωγία, αυτών που κατείχαν μια προνομιούχο θέση στο σύστημα παραγωγής, ενώ συχνά χαρακτηρίζεται «κοινωνικός θάνατος» αυτών που ανήκαν σε χαμηλότερες οικονομικές τάξεις.

Κοινωνική συμμετοχή σημαίνει πρώτα απ' όλα να παραμένουμε στο φυσικό μας περίγυρο, που δεν είναι άλλο από το σπίτι μας, τη γειτονιά μας. Αντίθετη αρνητική έννοια αποτελεί η ζωής στο ίδρυμα με άμεση συνέπεια την πρόωρη γήρανση του ατόμου.

Ένα άλλο στοιχείο της κοινωνικής συμμετοχής είναι η επικοινωνία. Να συνεχίσουμε να είμαστε ενταγμένοι στον ιστό της κοινωνικής ζωής. Αντίθετη αρνητική έννοια είναι η απομόνωση. Και υπάρχουν γεγονότα που χαρακτηρίζουν την ηλικία αυτή, όπως η συνταξιοδότηση, η αποχώρηση των παιδιών από το σπίτι, η χηρεία που στην εποχή μας μπορούν αν γίνουν ιδιαίτερα απειλητικά και να ξεκόψουν το άτομο από την κοινωνική ζωή.

Τρίτο στοιχείο είναι να παραμείνουμε ζωντανό κύτταρο μέσα στη ζωή της κοινότητας. Ζώντας μέσα στο κοινοτικό περιβάλλον με επικοινωνία μαζί του, έχουμε θετικές προϋποθέσεις για να ζυπνήσουν

μέσα μας οι δημιουργικές μας ικανότητες, που μας καθιστούν ζωντανά και ενεργά κύτταρα της κοινότητας.

Οι έρευνες δικές μας και ξένες, τονίζουν τρεις παράγοντες τρεις συντελεστές ιδιαίτερα θετικούς, για ένα ομαλό πέρασμα στην συνταξιοδότηση και γενικότερα ευνοϊκούς για την κοινωνική συμμετοχή.⁶ Οι συντελεστές αυτοί είναι:

1. Ένα κάποιο μορφωτικό επίπεδο
2. Η δημιουργική εργασία στη φάση της παραγωγικής ηλικίας
3. Η σχετική οικονομική άνεση

Ομάδες πληθυσμού που διαθέτουν στο ελάχιστο τους τρεις αυτούς παράγοντες είναι:

- α) Οι συνταξιούχοι ανειδίκευτοι εργάτες
- β) Οι πολύ ηλικιωμένες γυναίκες.

Το πέρασμα στη σύνταξη του ανειδίκευτου εργάτη είναι πιο δύσκολο από τα άλλα επαγγέλματα. α) Μικρή σύνταξη β) Έλλειψη δημιουργικής εργασίας κατά την διάρκεια της παραγωγικής ηλικίας και γ) χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Είναι από αυτές τις ομάδες πληθυσμού που έχουν περισσότερο ανάγκη στήριξης.

Το ίδιο και η πολύ ηλικιωμένη γυναίκα. Τη χαρακτηρίζει χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, ελάχιστοι οικονομικοί πόροι και πολύ ψηλά ρεκόρ μεταξύ αυτών που διαβιούν μόνοι τους.

Συμπεραίνοντας, επισημαίνουμε ότι σήμερα έχει γίνει γενικά παραδεκτό ότι το γήρας είναι πρώτα ένα κοινωνικό φαινόμενο και μετά ένα βιολογικό.

Αυτό σημαίνει ότι κοινωνικά αίτια όπως η περιθωριοποίηση του ηλικιωμένου, η αδράνεια, η απομόνωση του από τον κοινωνικό ιστό και τέλος το βαρύτερο απ' όλα η απομόνωσή του σε ιδρύματα όπου διαβιούν

⁶ Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα ' Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996, σελ. 64-65

μόνο ηλικιωμένοι σταλάζουν την ψυχή του πίκρα και του δημιουργούν ένα συναίσθημα ότι ξόφλησε πια τη ζωή. Και είναι αυτά ακριβώς τα κοινωνικά αίτια που επιταχύνουν το βιολογικό γήρας.

1.3.5 ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Οι ευκαιρίες ψυχαγωγίας που έχουν οι σωματικά υγιείς ηλικιωμένοι είναι μεταξύ άλλων τα καφενεία και οι διάφοροι σύλλογοι για τους άνδρες και οι κοινωνικές επισκέψεις για τις γυναίκες.

Το καφενείο και οι σύλλογοι παρέχουν την ευκαιρία στους υπερήλικες να συναναστρέφονται με άτομα της ίδιας ηλικίας ή και με νεότερους, να λαμβάνουν μέρος σε κοινωνικές και πολιτιστικές συζητήσεις ή να βρίσουν απασχόληση με διάφορα παιχνίδια. Ταυτόχρονα οι ηλικιωμένες γυναίκες διατηρούν το έθιμο της συχνής ανταλλαγής κοινωνικών επισκέψεων μεταξύ συγγενών και φίλων.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι οι γέροντες στις πόλεις έχουν περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης και ψυχαγωγίας. Τόσο οι ηλικιωμένοι άνδρες όσο και οι ηλικιωμένες γυναίκες πηγαίνουν στο κινηματογράφο, στις θεατρικές και μουσικές παραστάσεις, στις κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Υποστηρίζεται ότι διάφορα χόμπυ δημιουργούν όχι μόνο ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη ζωή αλλά και επικοινωνία και προσέγγιση μεταξύ εκείνων που έχουν το ίδιο χόμπυ χωρίς διάκριση κοινωνικών τάξεων, ηλικίας, φύλων.

Ένας μεγάλος αριθμός ηλικιωμένων ασχολείται με την κηπουρική. Είναι ιδιαίτερα αγαπητή αυτή η απασχόληση. Η κηπουρική δεν είναι μόνο σωματική άσκηση γιατί απευθύνεται και στις πνευματικές ικανότητες, στην ευφυΐα, στις ικανότητες δημιουργίας και φαντασίας. Οι δήμοι και οι κοινότητες έχουν τη δυνατότητα να ευνοήσουν με κάθε μέσο την ανάπτυξη της κηπουρικής π.χ. ένας χώρος δημοτικός ή κοινοτικός (ακόμη και με ενοίκιο) μπορεί να διατεθεί για κηπουρική μαζί με τα σχετικά εργαλεία, σπόρους κ.α. Οπου υπάρχουν ΚΑΠΗ τέτοιες

δραστηριότητες διευκολύνονται, γιατί περνούν μέσα από τα προγράμματά τους.

Η πλειοψηφία των ατόμων της τρίτης ηλικίας έχουν αναπτυγμένη τη συνήθεια να πηγαίνουν στην εκκλησία, προφανώς διαισθανόμενοι το τέλος του βίου τους. Αισθάνονται πιο έντονα τη θρησκευτική ανάγκη και η επιθυμία τους αυτή τους οδηγεί να μεταβαίνουν προσκυνητές στους Αγίους Τόπους ή να κάνουν τουρισμό αν οι οικονομικές δυνατότητες τους το επιτρέπουν.

Έχει υποστηριχθεί⁷ ότι ο ελεύθερος χρόνος όταν καλύπτεται δημιουργικά αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Πολιτικής της Πρόληψης. Γιατί βασικά αυτό που κρατά τα άτομα υγιή, ακμαία, δυναμικά και ενταγμένα στο κοινωνικό σύνολο είναι η πεποίθηση ότι προσφέρουν ακόμη, ότι δημιουργούν. Και προσφορά και δημιουργία δεν είναι απαραίτητα έννοιες δεμένες με την οικονομική παραγωγή, αλλά μπορούν να ενταχθούν σε τομείς τέχνης, κοινωνικούς, πολιτιστικούς κ.α.

⁷ Ιωάννης Ζάρος, 'Το πρόβλημα του γήρατος στην Ελλάδα' εκδ. ΟΗΕ (Συμβουλίου Επιμορφώσεως εις την Κοινωνική Έργασία' ΑΘΗΝΑ, 1974, σελ. 46-47

1.3.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Ένα άτομο μπορεί να είναι περισσότερο ή λιγότερο ενσωματωμένο στην κοινωνία που ζει. Η επίγνωσή του ότι είναι καλά ενσωματωμένο στην κοινωνία, του δημιουργεί ένα αίσθημα βαθιάς ασφάλειας. Το ενσωματωμένο άτομο βλέπει ότι είναι χρήσιμο, συμμετέχει σε μερικές τουλάχιστον αποφάσεις και έχει πρόσβαση σε πολλές ευκαιρίες και προνόμια.

Κατά τη διάρκεια της μέσης ηλικίας, το άτομο βρίσκεται στο απόγειο της δέσμευσής του με την κοινωνία. Έτσι σιγά-σιγά καθώς γερνάει έχει την τάση να αποσύρεται από την κοινωνία και να φθάνει καμιά φορά στο σημείο της κοινωνικής απομόνωσης. Μερικοί κοινωνικοί επιστήμονες χαρακτηρίζουν την κατάσταση αυτή σαν μια διαδικασία κοινωνικής αποδέσμευσης.⁸

Η θεωρία αυτή υποστηρίζει, ότι η μετάβαση από την ενήλικη φάση της ζωής στα γηρατειά οδηγεί σε μια φυσική απόσυρση από τις δραστηριότητες και τις υποχρεώσεις που τον συνέδεαν τόσο στενά το άτομο με την κοινωνία. Κυρίως η θεωρία αυτή προσπαθεί να εξηγήσει γιατί οι άνδρες και οι γυναίκες προχωρούν κάπως διαφορετικά στο μονοπάτι της αποδέσμευσης. Ο άντρας αντιμετωπίζει, συνήθως τη ρήξη με τον προηγούμενο τρόπο ζωής του όταν σε κάποια ηλικία παραιτείται, ή αναγκάζεται να παραιτηθεί από τη δουλειά του.

Η γυναίκα αντίθετα διατηρεί την κοινωνική συναισθηματική πλευρά της ζωής και θεωρείται πιο έτοιμη στις κοινωνικές σχέσεις και συναισθηματικές καταστάσεις και δεν χάνει απαραίτητα την ‘απασχόληση’ της όταν γερνάει. Αντίθετα ο άντρας κάποια στιγμή

⁸ ‘Οι ηλικιωμένοι στην Ελλάδα’ Κ.Π.Κ.ΟΕ (Κέντρο Προγραμματισμού και οικονομικών Ερευνών) Κ.Ν. Κανελλοπούλου (ΑΘΗΝΑ 1984) σελ. 62-63

βρίσκεται σε αδιέξοδο ούτε δουλειά, το πρωί- ούτε αρκετές ικανότητες να χειρίζεται στις διαπροσωπικές σχέσεις και δραστηριότητες.

Η γυναίκα είναι ωστόσο περισσότερο ευάλωτη γιατί συνήθως ζει το θάνατο το συζύγου της. Αυτό πέρα από ότι αποτελεί πηγή αφόρητου πόνου μπορεί να της στερήσει ταυτόχρονα τη θέση της στην κοινωνία, αφού δεν είναι πια το μισό του ζευγαριού. Αλλά και πριν από το θάνατο του άντρα της, νιώθει και αυτή το κενό που δημιουργείται στη σχέση τους με την κοινωνία, όταν εκείνος παίρνει σύνταξη.

Η θεωρία της αποδέσμευσης διατείνεται ότι το μέγιστο της απόστασης ανάμεσα στο άτομο που γεννάει και την κοινωνία είναι κάτι φυσικό. Είναι μέρος της βασικής ανθρώπινης εξέλιξης. Κάθε άτομο βιώνει σε διαφορετικό βαθμό τον πόνο ή την ικανοποίηση. Όταν τίθεται στο περιθώριο από την κοινωνία προτού να είναι έτοιμο για κάτι τέτοιο νιώθει απελπισία και καμιά φορά προσπαθεί μάταια να γυρίσει το χρόνο πίσω.

Αν και η θεωρία της αποδέσμευσης δεν ισχύει σαν γενική ερμηνεία, περιέχει όμως ιδέες που αφορούν τη ζωή των περισσότερων ανθρώπων μιας σύγχρονης κοινωνίας.

1.3.7 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Οι επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις που πραγματοποιήθηκαν τον 21^ο αιώνα μαζί με την εκβιομηχάνιση και την αστικοποίηση επέφεραν ριζικές αλλαγές στους παραδοσιακούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και μεθόδους παραγωγής, στον τομέα απασχόλησης στους κοινωνικούς θεσμούς και γενικά στον παραδοσιακό τρόπο ζωής.

Οι άλλοτε εργασίες απλοποιημένης μορφής έγιναν πιο πολύπλοκες, ενώ ταυτόχρονα ειδικότητες αυξήθηκαν και εξειδικεύτηκαν ακόμη περισσότερο.

Τέλος η βελτίωση του επιπέδου υγείας και των συνθηκών διαβίωσης μετάβαλε το όριο ηλικίας λόγω της παράτασης της διάρκειας ζωής.

Όλες αυτές οι αλλαγές δημιούργησαν ειδικά προβλήματα στην τάξη των ηλικιωμένων εργαζομένων τα οποία όχι μόνο αυξάνονται αλλά γίνονται όλο και πιο έντονα. Από μελέτες δε που έχουν γίνει σε πολλές αναπτυγμένες χώρες διαπιστώθηκε ότι οι πηγές του εισοδήματος των ηλικιωμένων από εργασία είτε από συνταξιοδότηση τους παρέχουν ένα πολύ χαμηλό επίπεδο ζωής.⁹ Γι αυτό επειδή η απασχόληση των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας στην Ελλάδα είναι σε πολλές περιπτώσεις επιτακτική ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης παρατηρείται είσοδος στο εργατικό δυναμικό ηλικιακών ομάδων που φυσιολογικά βρίσκονται έξω από τα όρια της εργάσιμης ηλικίας.

Προσπάθειες από ηλικιωμένα άτομα να συμμετάσχουν στην εργασία και τις οικονομικές δραστηριότητες που θα τους ικανοποιούσαν την ανάγκη τους για συνεισφορά στη ζωή της κοινότητας και για όφελος της κοινωνίας σαν σύνολο αντιμετωπίζουν εμπόδια και γίνονται

⁹ Ιωάννης Ζάρας, "Το πρόβλημα του γήρατος στην Ελλάδα" ΑΘΗΝΑ 1974 σελ 52-53

διακρίσεις σε βάρος τους. Για παράδειγμα οι άμεσες διακρίσεις όπως ο καθορισμός μεγίστου ορίου ηλικίας κατά την πρόσληψη επανεκπαίδευση, τις προαγωγές και οι έμμεσες διακρίσεις όπως η έλλειψη παροχής ίσων ευκαιριών στην τοποθέτηση των ηλικιωμένων σε θέσεις που απαιτούν ειδικότητα και χειρισμό τεχνολογικών μηχανημάτων(π.χ. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές).

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κατηγορία αυτών των εργαζομένων είναι η προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες οικονομικές και τεχνολογικές συνθήκες που λόγω αρνητικών παραγόντων όπως οι ψυχολογικές και σωματικές δυσχέρειες συνήθως τείνει να είναι δύσκολη.

Τέλος η απώλεια της δυνάμεως των ηλικιωμένων να κερδίζουν τα 'προς το ζείν', οι διάφορες ασθένειες και η απροθυμία των εργοδοτών να εξασφαλίσουν κάποια μικροεργασία στους υπερήλικες λόγω προκαταλήψεων ηλικίας και διακρίσεων έτσι ώστε να συμπληρώσουν τα εισοδήματά τους και να αισθάνονται χρήσιμοι προκαλούν συναισθηματικές στερήσεις πράγμα το οποίο θίγει την αξιοπρέπεια τους και τον αυτοσεβασμό τους.

Για την επίλυση των προβλημάτων αυτών οι κυβερνήσεις των διάφορων χωρών θα πρέπει αφ' ενός μεν να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες έτσι ώστε να εξασφαλίσουν στα ηλικιωμένα άτομα ένα ικανοποιητικό κατώτερο εισόδημα και να διευκολύνουν τη συμμετοχή τους στην οικονομική ζωής της κοινωνίας. Αφ' ετέρου να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και διακρίσεων και να αναπτύξουν τέτοια σχέδια και προγράμματα που αν προωθούν την ισότητα στις ευκαιρίες απασχόλησης και μεταχείρισης των ηλικιωμένων εργαζομένων που να καθιστούν την προσαρμογή του πιο εύκολη και ομαλή.

1.3.8 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των ηλικιωμένων που ρυθμίζει την δυνατότητα ενσωμάτωσής τους στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή, που προσδιορίζει την προσαρμογή τους στις σύγχρονες τεχνολογικές συνθήκες και επηρεάζει την οικονομική τους στάθμη είναι το επίπεδο εκπαίδευσης. Ο αγράμματος ηλικιωμένος ή αυτός που έχει χαμηλή εκπαίδευση, αδυνατεί να συμμετέχει σε ποικίλες δραστηριότητες, έχει περιορισμένες επιλογές σχετικά με τον τρόπο διάθεσης του ελεύθερου χρόνου του, το εισόδημά του είναι σχετικά χαμηλό και στερείται στοιχειώδη αγαθά και υπηρεσίες που προσφέρει η σύγχρονη παραγωγική διαδικασία.¹⁰

Είναι κοινά αποδεκτό ότι σε πολλές κοινωνίες του κόσμου οι ηλικιωμένοι υπηρετούν ακόμη σαν μεταδότες πληροφοριών, γνώσεων παραδόσεων και πνευματικών αξιών.

Γι' αυτό θα πρέπει να αναπτυχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα που θα προβάλλουν τους ηλικιωμένους ως δασκάλους και μεταδότες γνώσεων και εμπειριών μεταξύ χωρών με παρόμοιες ή παρεμφερείς δομές και σύνθεση ή που έχουν ιστορικούς, πολιτιστικούς, ή άλλους θεσμούς θα ήταν μια γόνιμη μορφή διεθνούς συνεργασίας.

Έτσι θα πρέπει κυβερνήσεις και διεθνείς οργανώσεις που ασχολούνται με τα προβλήματα γήρανσης να εγκαινιάσουν προγράμματα με σκοπό να εκπαιδεύσουν το ευρύ κοινό όσο αφορά τη διεργασία γήρανσης και γηραιά.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με την σειρά τους θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη προγραμμάτων που αποσκοπούν στην εξασφάλιση ευκολότερης προσπέλασης στα πολιτιστικά ιδρύματα

¹⁰ Κ.Ν. Κανελλοπούλου 'Οι ηλικιωμένοι στην Ελλάδα' Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (Κ.Π.Κ.Ο.Ε.) ΑΘΗΝΑ, 1984

(μουσεία, θέατρα, συναυλίες, κινηματογράφους) για τα γηρατειά που να ενθαρρύνουν την συμμετοχή τους σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου.

Πολλά κράτη έχοντας υπ' όψιν ότι η εκπαίδευση, η μόρφωση και η καλλιέργεια θεωρείται κύριος συντελεστής για τη διατήρηση ενδιαφερόντων και κοινωνικής δραστηριότητας έχουν πάρει διάφορα μέτρα στο χώρο της μόρφωσης.

Τα πανεπιστήμια της τρίτης ηλικίας είναι από τους πιο πετυχημένους θεσμούς. Στεγάζονται στους πανεπιστημιακούς χώρους τις ώρες που δεν χρησιμοποιούνται από φοιτητές. Στην κατάρτιση του προγράμματος παίρνεται υπόψη η επιθυμία των ηλικιωμένων και τα ενδιαφέροντά τους. Διδάσκονται μαθήματα με τη μορφή διαλέξεων γύρω από θέματα ιστορίας, γεωγραφίας, ψυχολογίας, ποίησης, βοτανικής κ.α. το πρόγραμμα ποικίλει με μουσική, κινηματογραφική προβολή και διάλογο μεταξύ τους. Γίνονται όλοι δεκτοί χωρίς περιορισμό μόρφωσης, επαγγέλματος, ηλικίας.

Σαν κριτική υπέρ του θεσμού θεωρείται ότι σπάζει η αντίληψη ότι τα πανεπιστήμια είναι φέουδα της νεότητας αλλά ανοίγουν για να συνυπάρξουν και να διασταυρωθούν στους διαδρόμους νέοι και ηλικιωμένοι. Στην Γαλλία λειτουργούν 35 πανεπιστήμια της τρίτης ηλικίας.

1.3.9 ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η κατοικία για τον ηλικιωμένο αποκτά πολύ μεγάλη σημασία απ' ό,τι για όλο τον άλλο κόσμο. Σ' αυτήν περνά τις περισσότερες ώρες απ' ό,τι οι νεότερες ηλικίες και οι ώρες αυτές αυξάνουν όσο προχωρεί στο βαθύ γήρας. Εκεί βρίσκει την ασφάλειά του γι' αυτό και το αίσθημα της ιδιοκτησίας γίνεται πιο ισχυρό. Με την κατοικία του και τα αντικείμενα του σπιτιού του τον δένουν μνήμες και καθώς ο συναισθηματισμός αυξάνει με την ηλικία, του είναι δύσκολο να απομακρυνθεί από αυτή και να αποχωριστεί τα πράγματα με τα οποία έζησε. Ο λόγος αυτός και παράλληλα το ότι το εισόδημα των ηλικιωμένων είναι περιορισμένο είναι η εξήγηση ότι ζουν σε κατοικίες που διαθέτουν λιγότερες ανέσεις από τις άλλες ηλικίες.

Η κατάλληλη στέγαση όμως θεωρείται σημαντική για τα γηρατειά αφού όπως προαναφέραμε το σπίτι αποτελεί το κέντρο όλων των δραστηριοτήτων. Η παροχή πρακτικών οικιακών βοηθημάτων στην καθημερινή διαβίωση και κατάλληλα σχεδιασμένος εξοπλισμός (όπως αναπηρικές καρέκλες, στηρίγματα που υποβοηθούν τον γέροντα να περπατά με ασφάλεια και προστασία κατά τη διάρκεια της νύχτας) μπορούν να καταστήσουν ευκολότερη τη ζωή για εκείνους τους ηλικιωμένους των οποίων η ευκινησία είναι περιορισμένη ή είναι ανήμποροι να συνεχίσουν να ζουν στα δικά τους σπίτια.

Παράλληλα ικανοποιητική διαμονή επιβάλλεται να παρέχεται στους συνταξιούχους οι οποίοι λόγω της προχωρημένης ηλικίας τους διαμένουν της περισσότερες ώρες στα σπίτια τους τα οποία αποτελούν τον κύριο άξονα της καθημερινής τους ζωής. Οι διευκολύνσεις αυτές θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν ισόγειες κατοικίες, κατάλληλο φωτισμό και χρωματισμό τοίχων κ.τ.λ.

Η ανάγκη για ικανοποιητικές στεγαστικές συνθήκες διαβίωσης γίνεται πιο επιτακτική στις χώρες εκείνες όπου η δομή της οικογένειας

έχει υποστεί αλλαγές.¹¹ Ένας σημαντικός αριθμός νεώτερων αδυνατούν να προσφέρουν διαμονή στους ηλικιωμένους γονείς τους με αποτέλεσμα να κατοικούν μόνοι τους χωρίς τις αναγκαίες διευκολύνσεις, καταβάλλοντας πολύ συχνά τόσο ψηλά ενοίκια που είναι δυσβάσταχτα γι' αυτούς λόγω των περιορισμένων εισοδημάτων τους.

Πέρα από αυτό ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στα περιβαλλοντικά προβλήματα και στη σχεδίαση ενός ζωντανού περιβάλλοντος που θα λάμβανε υπόψη την λειτουργική ικανότητα των γηρατειών και θα διευκόλυνε την κινητικότητα και την επικοινωνία της παροχής επαρκών μεταφορικών μέσων.

Το ζωντανό περιβάλλον πρέπει να δημιουργηθεί με υποστήριξη από κυβερνήσεις, τοπικές αρχές και κυβερνητικούς οργανισμούς έτσι που να καθιστά τους ηλικιωμένους ανθρώπους ικανούς να συνεχίσουν να ζουν σε τοποθεσίες που είναι γνωστές και αγαπητές σ' αυτούς.

¹¹Εφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα "Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας" ΑΘΗΝΑ, 1996

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Με τον όρο κοινωνική πρόνοια εννοούμε την οργανωμένη και προγραμματισμένη προσπάθεια της πολιτείας για την αντιμετώπιση και πρόληψη των αναγκών των ατόμων που έχουν ανάγκη από βοήθεια.

Μια ομάδα ατόμων που έχουν ανάγκη την προστασία της κοινωνικής πρόνοιας είναι τα υπερήλικα άτομα.

Τα τελευταία χρόνια σε όλο τον κόσμο σχεδόν και ειδικά στις αναπτυγμένες χώρες η κατάσταση του υπερήλικα αποτελεί όλο και μεγαλύτερο πρόβλημα.¹²

Οι υλικές συναισθηματικές κοινωνικές και επιμορφωτικές ανάγκες των ηλικιωμένων ατόμων και ο τρόπος και ο βαθμός καλύψεώς τους αποτελούν αντικείμενο μελέτης και προσοχής.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι πολλά άτομα ζουν μέχρι προχωρημένη ηλικία χωρίς να χάνουν τις λειτουργικές τους ικανότητες. Παραμένουν δηλαδή δραστήριοι, δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα υγείας και συνεχίζουν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή. Άλλα πάλι άτομα παρουσιάζουν συμπτώματα οντολογικά και ψυχολογικά που συνήθως συνδέονται με τα γηρατειά.

Ειδικά στις αναπτυγμένες χώρες διαπιστώνεται συνεχής αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού άνω των 65 ετών με αποτέλεσμα την εμφανή διαφοροποίηση της δημογραφικής δομής του πληθυσμού. Αυτό το φαινόμενο αποδίδεται κυρίως στην αύξηση του μέσου όρου ζωής που είναι αποτέλεσμα των επιτευγμάτων της ιατρικής επιστήμης και της βελτίωσης των όρων και συνθηκών διαβίωσης.

¹² Β. Παλαιολόγου 'Οργάνωση και Διοίκηση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας' ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 1991 σελ. 181-185

Παλαιότερα και όπως συμβαίνει ακόμα στις μη αναπτυγμένες οικονομικά χώρες και μόνο εν μέρει στις αναπτυγμένες χώρες, η οικογένεια αναλαμβάνει την φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων. Με τις ραγδαίες όμως αλλαγές στο τρόπο ζωής τα τελευταία χρόνια, η οικογένεια έχει δείξει απροθυμία να ανταποκρίνεται στα καθήκοντα της αυτά και η προστασία των ατόμων της τρίτης ηλικίας αποτελεί όλο και περισσότερο μέριμνα της κοινωνίας. Συγχρόνως με το γρήγορο ρυθμό αλλαγής των κοινωνικών και τεχνικών συνθηκών ζωής τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν συνθήκες ζωής πολύ διαφορετικές από αυτές στις οποίες είναι συνηθισμένοι.

Και ενώ οι βιολογικές ανάγκες καλύπτονται κάπως ικανοποιητικά, μέσω των παροχών των ασφαλιστικών φορέων, η άλλων πηγών οι συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες τους καλύπτονται υποτυπωδώς ή σε περιορισμένη ένταση. Η αποτυχία σε πολλές περιπτώσεις να βοηθηθούν οι ηλικιωμένοι ώστε να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες ζωής και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους αποδίδεται συνήθως στο ότι με την τεχνολογική πρόοδο δεν βρίσκει ευκαιρίες απασχόλησης, γιατί το αντικείμενο της μέχρι τώρα εργασίας τους έχει εξαλειφθεί.

Με τις νέες συνθήκες ζωής, τα παραγωγικά μέλη της οικογένειας αναγκάζονται να μετακινηθούν σε βιομηχανικές περιοχές για την εξασφάλιση ευνοϊκότερων όρων απασχόλησης. Αντίθετα όμως τα ηλικιωμένα άτομα δείχνουν αδυναμία η απροθυμία να ακολουθήσουν τους νεώτερους.

Η παράταση του χρόνου ζωής του ανθρώπου σε συνδυασμό με τις συνέπειες από τις επερχόμενες βιολογικές και πνευματικές φθορές, αυξάνουν συνεχώς τον αριθμό των υπερηλικών και ιδιαίτερα των μεγαλύτερων ηλικιών οι οποίοι περιέχονται στην κατηγορία των χρόνια πασχόντων και έχουν ανάγκη από υπηρεσία σε ειδικά ιδρύματα ή από ειδικές υπηρεσίες στο σπίτι.

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιστορία της εξέλιξης του θεσμού της γεροντικής προστασίας στην Λέσβο μπορεί να παρατηρηθεί ότι σχετίζεται με την πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα (Φιλανθρωπικά σωματεία και Εκκλησία).

Η κοινωνική προστασία περιοριζόνταν στους άπορους μοναχικούς και εγκατελειμένους και η κύρια πρόνοια του Κράτους αφορούσε την εξασφάλιση των ηλικιωμένων από υλική πλευρά.

Έτσι τα άτομα της τρίτης ηλικίας βρισκόταν μπροστά σε αδιέξοδο τόσο οικονομικό όσο και ψυχολογικό. Γιατί ακόμα και αν βρισκόταν κάποιος τρόπος ώστε να καλυφθούν οι υλικές τους ανάγκες μέσω της Κρατικής Πρόνοιας ή της Φιλανθρωπίας, δεν υπήρχε καμιά μέριμνα για την κάλυψη των ψυχικών τους αναγκών. Οι ανάγκες αυτές έπρεπε να καλυφθούν από το οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον.

Στα χωριά η ζωή των ηλικιωμένων ήταν πιο απλή και αυτό γιατί θεωρείται φυσικό να ζουν κάτω από την ίδια στέγη με τα παιδιά τους, με αποτέλεσμα να συμμετέχουν ενεργά στην οικογενειακή ζωή. Παράλληλα συμμετέχουν και στην κοινωνική ζωή αφού υπάρχουν γνωστοί συνομήλικοι.

Δεν συμβαίνει όμως αυτό και στην επαρχιακή πόλη της Μυτιλήνης. Η εξέλιξη της οικογένειας από πολυπρόσωπη σε πυρηνική, συνέβαλε στην απομάκρυνση των ηλικιωμένων από την οικογενειακή ζωή.

Η κρατική μέριμνα έχοντας καλυφθεί από τον ιδιωτικό τομέα στον τομέα της κοινωνικής προστασίας, δεν είχε συνειδητοποιήσει την δική της αποστολή, ώστε αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες, αν προσανατολιστεί σε άλλες κατευθύνσεις και νέες εξελιγμένες μορφές προστασίας των ηλικιωμένων.

Έτσι το κράτος βρισκόταν πολλές φορές μπροστά σε μια διαμορφωμένη κατάσταση να αναστείλει, ή να καθοδηγήσει

αποτελεσματικά την ιδιωτική δραστηριότητα και ο ρόλος τους περιορίζονταν στην επιχορήγηση των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων που συνιστούσε ο Μητροπολίτης.

Όλη αυτή η κατάσταση είχε σαν αποτέλεσμα την ανεπάρκεια της κοινωνικής προστασίας προς τα άτομα της τρίτης ηλικίας. Αργότερα προέκυψε η ανάγκη σχεδιάσεως από το κράτος ενός ευρύτερου προγράμματος προστασίας της τρίτης ηλικίας. Κάτω από αυτή την κοινωνική πίεση δημοσιεύτηκε το Νομοθετικό Διάταγμα 162/73 «περι μέτρων προστασίας υπερηλίκων και χρονίως πασχόντων ατόμων».

Το κείμενο αυτό αποτελεί το πρώτο νομοθετικό βήμα το οποίο ρυθμίζει την όλη προστασία του γήρατος, την ευθύνη της οποίας αναλαμβάνει το υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.Δ 162/73 η κοινωνική προστασία περιλαμβάνει εκτός απ' την ιδρυματική περίθαλψη και κοινωνική βοήθεια στο σπίτι, παρεχόμενη με τη μορφή της ηθικής συμπαράστασης, οικονομική ενίσχυση και οποιασδήποτε άλλης φύσεως υλική βοήθεια, που στοχεύει στην εξασφάλιση των μέσων διαβίωσης και περίθαλψης των ηλικιωμένων.

Με το νομοσχέδιο αυτό καθιερώνεται ένα σύγχρονο πρόγραμμα ιδρυματικής και εξωιδρυματικής προστασίας των ηλικιωμένων.

2.3 ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Υποστηρίζεται η άποψη ότι οι ηλικιωμένοι που ζουν στα Γηροκομεία, Οίκους Ευγηρίας, Στέγες Υπερηλικίων και άλλα έχουν μπει με τη θέλησή τους η οποία εκφράζεται και τυπικά με την αίτηση που υπογράφουν οι ίδιοι για την εισαγωγή τους στο ίδρυμα.

Τα αίτια που ωθούν το άτομο να πάρει το δρόμο του ιδρυματισμού είναι:¹³

α) η οικονομική αδυναμία να αντεπεξέλθει στις δαπάνες της ζωής. Η οικονομική αδυναμία εμφανίζεται με διάφορες μορφές, όπως είναι η έλλειψη στέγης ή οι ακατάλληλες στεγαστικές συνθήκες που προέρχονται και πάλι από τα περιορισμένα οικονομικά.

Οι ταραγμένες οικογενειακές σχέσεις με τα μέλη που συγκατοικούν όταν αναφέρονται σαν λόγος εισαγωγής, κρύβουν επίσης την οικονομική αδυναμία του ηλικιωμένου να μπορέσει να ζήσει μόνος του όπως θα το επιθυμούσε.

β) Η μοναξιά μαζί με το αίσθημα ανασφάλειας είναι άλλος λόγος από τους πιο βασικούς.

γ) Ακόμη ένας αριθμός αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων κατευθύνεται στα Γηροκομεία από την ανησυχία ότι εάν καταπέσουν, Δε θα έχουν κανένα να τους φροντίσει, γιατί είναι γνωστό ότι είναι εύκολο να μπει σε Ίδρυμα για υγιείς ηλικιωμένους ενώ αντίθετα πολύ δύσκολο να εξασφαλίσεις κρεβάτι στα ειδικά θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων.

Δεν έχει αποδειχθεί σε καμιά έρευνα και κανείς δεν έχει υποστηρίζει ότι ο ηλικιωμένος με κάποια στοιχειώδη οικονομική άνεση, που ζει σε μια κοινότητα χωρίς περιθωριοποίηση επιλέγει το Γηροκομείο σαν τρόπο διαβίωσης πιο επιθυμητό.

¹³ Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα 'Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996

Η εισαγωγή ενός υγιούς ηλικιωμένου στο Ίδρυμα επιφέρει σε σύντομο χρονικό διάστημα μια πτώση των σωματικών και πνευματικών του ικανοτήτων. Σε όλα τα Γηροκομεία βασική προϋπόθεση εισαγωγής είναι ο ηλικιωμένος να είναι υγιής. Όμως σε όλα τα γηροκομεία ένας σημαντικός αριθμός περιλαμβάνει άτομα κατάκοιτα, ημικατάκοιτα, με γεροντική άνοια ή κατάθλιψη. Και αυτό γιατί τα ιδρύματα που διαχωρίζουν μια κατηγορία πληθυσμού και κύρια την πιο ευπαθή, προκαλούν έντονη περιθωριοποίηση.

Το κόστος του Ίδρυματισμού όταν πρόκειται για τον υγιή ηλικιωμένο είναι τριπλό.

- ΚΟΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ γιατί αυτές οι μονάδες για να ανταποκριθούν σε μια αξιοπρεπή διαβίωση απαιτούν προσωπικό εξειδικευμένο και κατάλληλο, καθώς και ειδικά προσαρμοσμένους χώρους που ανεβάζουν ψηλά την ημερήσια δαπάνη.
- ΚΟΣΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ, σ' αυτόν που εισάγεται στο Ίδρυμα και σ' αυτούς που τον περιβάλλουν στη σκέψη ότι και εκείνοι εκεί θα οδηγηθούν.
- ΚΟΣΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ. Δεν περνά το μήνυμα της κοινωνικής αλληλεγγύης. Δεν στήνονται αξίες και κατά συνέπεια φτωχαίνει η Κοινωνία καθώς μια νέα διάκριση τείνει να καθιερωθεί με βάση την ηλικία.

Σήμερα που τα ασφαλιστικά συστήματα συνεχώς βελτιώνονται, βελτιώνοντας ταυτόχρονα τις συντάξεις και ιατροκοινωνικές παροχές μειώνεται συνεχώς ο αριθμός των αυτοεξυπηρετούμενων που ζει στα Γηροκομεία. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο ορισμένα Γηροκομεία (ιδρύματα της ιδιωτικής μη κερδοσκοπικής πρωτοβουλίας) να μειώνουν τον αριθμό των κρεβατιών και άλλα να μετασχηματίζονται σε ιδρύματα ατόμων με χρόνιες παθήσεις.

Επίσης οι επιχειρήσεις Οίκοι Ευγηρίας, επιχειρήσεις με κέρδος που απευθύνονται σε υψηλότερες εισοδηματικές τάξεις, στη μεγάλη πλειοψηφία περιθάλπουν ηλικιωμένους με σωματικές ή πνευματικές μειονεξίες.

2.4 ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Τα ιδρύματα προστασίας ηλικιωμένων είτε είναι κρατικά, δηλαδή έχουν την μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) είτε έχουν εκδηλώσεις της ιδιωτικής πρωτοβουλίας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. (Εκκλησία-Σωματεία).

Οι προϋποθέσεις για την εισαγωγή ενός ηλικιωμένου σε Γηροκομείο είναι οι εξής:¹⁴

- Να έχει ηλικία άνω των 65 ετών
- Να είναι υγιές διανοητικά ή τουλάχιστον να μην παρουσιάζει διεγέρσεις, ώστε να κρίνεται ακατάλληλο και ανήσυχο για συμβίωση.
- Να μην πάσχει από επιληψία.
- Να μην έχει οξύ νόσημα που να απαιτείται ειδική νοσηλεία.
- Να μην έχει κατακλίσεις ή άλλα δυσέπουλα τραύματα.
- Να μην πάσχει από μολυσματικές νόσους (φυματίωση-σύφιλη)
- Να μην έχει καρκίνο
- Να ακούει και να βλέπει

Στα προστατευόμενα άτομα παρέχεται υγιεινή στέγη, διατροφή κατάλληλος ρουχισμός, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, φυσικοθεραπεία και εργοθεραπεία, κοινωνική εργασία, ψυχαγωγία και εφαρμογή διαφόρων εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τα οποία επιδιώκεται η ψυχική τόνωση και κοινωνική αποκατάσταση των περιθαλπόμενων.

Οι περιθαλπόμενοι συμμετέχουν στην δαπάνη περίθαλψης τους ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες. Η συμμετοχή καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο βάσει τιμολογίου με κλίμακα ανάλογη με το ύψος του εισοδήματος του κάθε ατόμου. Οι οικονομικά άποροι με

¹⁴ Β. Παλαιολόγου 'Όργαν. Και Δ/ση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας' ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 1991 σελ. 186-187

απόφαση οικονομικής αδυναμίας απαλλάσσονται από την καταβολή νοσηλίων.

Η εισαγωγή του ηλικιωμένου γίνεται με αίτηση που υποβάλλεται στο Ίδρυμα ή στη Διεύθυνση ή τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας.

Γενικά είναι παρατηρημένο ότι οι ηλικιωμένοι δύσκολα απομακρύνονται με την θέλησή τους από την κατοικία τους στην οποία αισθάνονται ασφάλεια. Όταν όμως υπό την πίεση των περιστάσεων εξαναγκάζονται να εγκατασταθούν στα Ιδρύματα, συναντούν δυσκολίες προσαρμογής στο καινούργιο περιβάλλον που πρόκειται να ζήσουν.

Είναι υποχρεωμένοι να εγκαταλείψουν τις συνήθειες που είχαν και να αποξενωθούν από τους δεσμούς που διατηρούσαν. Μετά την οριστική μετάβασή τους στα Ιδρύματα, συχνά αισθάνονται δυστυχισμένοι στη μοναξιά, αποκλεισμένοι από την κοινωνία και φοβισμένοι για το μέλλον τους.

Ο εγκλεισμός του υπερήλικα στο Ίδρυμα μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα το χάσιμο της προσωπικότητάς του αλλά μερικές φορές η ιδρυματική προστασία είναι απαραίτητη γιατί αποτελεί λύση στο κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται από το αδιέξοδο που περιέρχονται οι οικονομικά αδύνατοι και στερούμενοι οικογενειακής υποστήριξης ηλικιωμένοι.

Παρακάτω ακολουθούν τα Ιδρύματα Προστασίας Ηλικιωμένων (Ν.Π.Δ.Δ.) και (Ν.Π.Ι.Δ.) που λειτουργούν στο Νομό Λέσβου με αλφαβητική σειρά καθώς και η διεύθυνσή τους, ο Τ.Κ. και το τηλέφωνο τους.

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΚ	ΤΗΛ	ΚΛΙ ΠΡΟΒΑ	ΝΕΣ ΑΝΕΠΤ
1	Ιεράς Μ. Πέτρας Γηροκ. Αγ. Γεωργίου	Λέσβου	Σελινάρι Λέσβου	72100	32024	50	50
2	Γηροκ. Μυτιλήνης Πτέρυγα Τυφλών Ανιάτων	Λέσβου	Μυτιλήνη	81100	22477	100	100
3	Μιχαέλιο Γηροκ. Πλωμαρίου – Οικος Ευγηρίας	Λέσβου	Πλωμάρι Λέσβου	82100		25	25
4	Εκκλησιαστικό Γηροκομ. ΔΑΜΑΝΔΡΕΙΟ Πολιχνίτου Μητροπολ. Εκκλησίας	Λέσβου	Δαμάνδρι Πολιχνίτου	81100		25	25
5	Γειροκομείο Ιεράς Μονής Λειμώνος Καλλονής	Λέσβου	Καλλονή Λέσβου	81107		10	10

Πίνακας 1: Υπάρχοντα ιδρύματα προστασίας ηλικιωμένων του Νομού
Λέσβου

Πηγή : Ιδια έρευνα

2.5 ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Το Γηροκομείο Μυτιλήνης βρίσκεται στην νοτιοδυτική πλευρά της πόλης (βλέπε χάρτη 1) επί της οδού Π. Βοστάνη ή οποία αποτελεί κεντρική οδική αρτηρία. Βέβαια το γεγονός αυτό εγκυμονεί κινδύνους δεδομένου ότι η οδός Π. Βοστάνη είναι πολυσύχναστης κυκλοφορίας και δεν διαθέτει φωτεινούς σηματοδότες.

Στην είσοδο του Γηροκομείου υπάρχει σταθμός ΤΑΞΙ και αστικής συγκοινωνίας κάνοντας έτσι πιο εύκολη την πρόσβαση σε αυτό. Δεν διαθέτει υπηρεσιακό λεωφορείο, έτσι οι εργαζόμενοι εξυπηρετούνται είτε με δικά τους αυτοκίνητα είτε με την συγκοινωνία. Δεν υπάρχει διάβαση για πεζούς ενώ παράλληλα δεν έχουν τοποθετηθεί κατευθυντήριες πινακίδες που να δηλώνουν την θέση εγκατάστασης του Ιδρύματος.

ΧΑΡΤΗΣ Ι: Σχέδιο Πόλεως Ν. Λέσβου- Τοποθεσία Γηροκομείου Μυτιλήνης.

- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Η έρευνά μου όσον αφορά τον εξοπλισμό του Γηροκομείου, βασίζεται στα όσα προβλέπει ο Νομοθέτης στα Π.Δ. 631/74 άρθρο 6 και Π.Δ. 692/79 άρθρο 8. Έτσι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα μια Γηριατρική Μονάδα θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξοπλιστικά συστήματα που αναφέρονται στην πρώτη στήλη του πίνακα 2. Στον πίνακα αυτό παρουσιάζεται αναλυτικά η ύπαρξη ή όχι του προβλεπόμενου εξοπλισμού κτιρίου και θαλάμων στο Γηροκομείο Μυτιλήνης.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΝΑΙ	ΜΥΤΙΑΗΝΗΣ ΟΧΙ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ		
Ασανσέρ	✓	
Εγκατάσταση εσωτερικής Τηλεφων.	✓	
Δίκτυο Παροχής κρύου-ζεστ. Νερού	✓	
Εγκατάσταση παροχής οξυγόνου		✓
Κεντρική θέρμανση	✓	
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΜΩΝ		
Ίδιαιτρο λουτρό με λεκάνη από πορσελάνη		✓
Λεκάνη αποχωρητηρίου	✓	
Νιπτήρα και ηλ. Στεγνωστήρα	✓	
Φως νυκτός	✓	
Εντοιχισμένη Ιματιοθήκη	✓	
Κρεβάτι ξενοδοχειακού τύπου	✓	
Αναπηρικό καροτσάκι	✓	
Τραπέζι κομοδίνο, κάθισμα πολυθρ.	✓	
Παραβάν		✓
Μηχάνημα ανύψωσης κατάκοιτων γερόντων	✓	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Απεικόνιση υπάρχοντος εξοπλισμού Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: ίδια έρευνα

Με βάση τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι στο Ίδρυμα δεν υφίστανται όλα τα εξοπλιστικά συστήματα που προβλέπει ο Νόμος για τους Οίκους Ευγηρίας.

- ΤΡΟΦΙΜΟΙ – ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Σκοπός του Γηροκομείου Μυτιλήνης είναι η παροχή οργανωμένης περίθαλψης των ηλικιωμένων στην οποία περιλαμβάνεται η παροχή υγιεινής ασφαλούς και άνετης κατοικίας και γενικά κάθε άλλη φροντίδα που σκοπό έχει την εξασφάλιση συνθηκών ευχάριστης απασχόλησης και ψυχικής και σωματικής τόνωσης των περιθαλπομένων που κατοικούν στο Ν. Λέσβου.

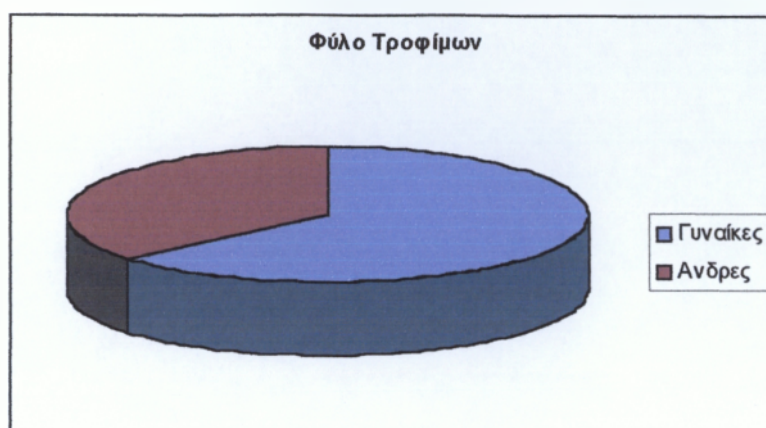
Το Ίδρυμα περιθάλπει σήμερα 100 τροφίμους.

Αναλύοντας τους τροφίμους κατά φύλο, παρατηρούμε ότι το (64%) του συνολικού αριθμού τροφίμων είναι γυναίκες και το (36%) άνδρες (βλέπε πίνακα 3 και διάγραμμα 1)

ΦΥΛΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	64	64%
ΑΝΔΡΕΣ	36	36%
ΣΥΝΟΛΑ	100	100

Πίνακας 3: Κατανομή τροφίμων κατά φύλο του Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγής: Ίδια έρευνα



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: Πίτα απεικόνισης ποσοστιαίας κατανομής τροφίμων κατά φύλο του Γηροκομείου Μυτιλήνης.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Αναλύοντας τους τροφίμους κατά ηλικίες με βάση το φύλο, παρατηρούμε ότι το 18% των τροφίμων ανήκει στην ηλικία των 80-90 για τους άνδρες και το 33% στην ηλικία των 80-90 ετών για τις γυναίκες. (Βλέπε πίνακα 4)

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΦΥΛΟ		ΦΥΛΟ	
	ΑΝΔΡΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
60-70	3	3	4	4
70-80	15	15	16	16
80-90	18	18	33	33
90-100	0	0	11	11
ΣΥΝΟΛΑ	36	36	64	64

Πίνακας 4: Κατανομή τροφίμων κατά ηλικίες, Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: Ίδια έρευνα

Αναλύοντας τους τροφίμους κατά Ασφαλιστικό Φορέα, παρατηρούμε ότι το 67% των τροφίμων είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, ενώ το 33% στο ΙΚΑ. (Βλέπε πίνακα 5 και διάγραμμα 2)

ΦΥΛΟ	ΦΟΡΕΑΣ		ΦΟΡΕΑΣ	
	ΙΚΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΟΓΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΑΝΔΡΕΣ	14	14	22	22
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	19	19	45	45
ΣΥΝΟΛΑ	33	33	67	67

Πίνακας 5: Κατανομή τροφίμων κατά Ασφαλιστικό Φορέα Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: Ίδια έρευνα



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Πίτα απεικόνισης ποσοστιαίας κατανομής τροφίμων κατά Ασφαλιστικό Φορέα Γηροκομείου Μυτιλήνης.

Πηγή: Ίδια έρευνα

Αναλύοντας τους τροφίμους ως προς την Οικογενειακή τους κατάσταση, παρατηρούμε, ότι το 93% των τροφίμων είναι έγγαμοι το 6% είναι άγαμοι και το 1% διαζευγμένοι. (Βλέπε πίνακα 6)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΦΥΛΟ	Άγαμοι	Ποσοστό %	Έγγαμοι	Ποσοστό %	Διαζευγμένοι	Ποσοστό %
Άνδρες	4	4	31	31	1	1
Γυναίκες	2	2	62	62	0	0
Σύνολα	6	6	93	93	1	1

Πίνακας 6: Απεικόνιση Οικογενειακής κατάστασης τροφίμων Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: Ίδια έρευνα

- ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Στο Γηροκομείο εισάγονται:

Ηλικιωμένα αυτοεξυπηρετούμενα άτομα και των δύο φύλλων από 65 ετών και πάνω, αφού προσκομίσουν τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- α. Αίτηση
- β. Αποδεικτικό στοιχείων ταυτότητας
- γ. Ιατρική βεβαίωση ότι δεν πάσχουν από μεταδοτικό νόσημα.
- δ. Έκθεση Ιατρικής Έρευνας

Οι αιτήσεις ή οι προτάσεις εισαγωγής στο Γηροκομείο υποβάλλονται στο Διοικητικό Διευθυντή. Οι περιθαλπόμενοι συμμετέχουν στη δαπάνη περίθαλψης, με κλίμακα ανάλογη με το ύψος του εισοδήματός τους. Οι οικονομικά άποροι απαλλάσσονται.

- ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το προσωπικό που απασχολείται στο Γηροκομείο Μυτιλήνης ανέρχεται στα 42 άτομα και στελεχώνεται με το παρακάτω προσωπικό: (Βλέπε πίνακα 7 και διάγραμμα 3)

- Διοικητικό
- Νοσηλευτικό

- Βοηθητικό
- Ιατρικό

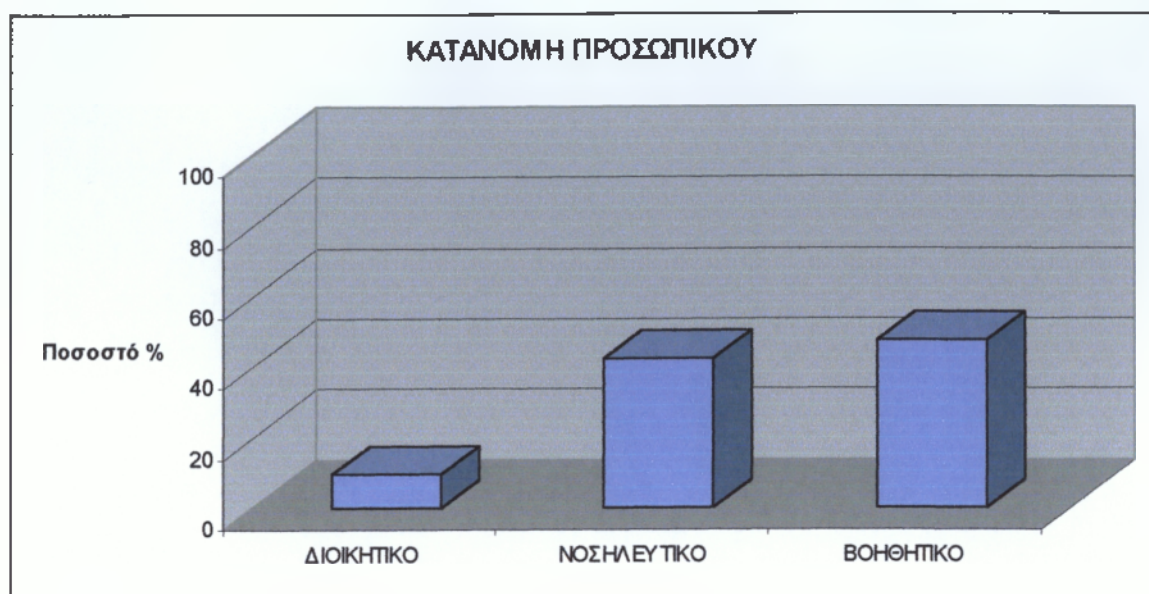
Το ιατρικό προσωπικό είναι μόνιμο. Υπάρχει ιατρός ο οποίος επισκέπτεται το Ίδρυμα και εξετάζει τους τροφίμους. Τα υπόλοιπα έκτακτα περιστατικά αντιμετωπίζονται στο Νοσοκομείο Μυτιλήνης.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Διοικητικός Δ/ντής	1	
Διοικητικός- Λογιστικός	2	
Κοινωνική Λειτουργός	1	
ΣΥΝΟΛΑ	4	9,6
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Νοσοκόμοι	18	
ΣΥΝΟΛΑ	18	42,8
ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Κλητήρας	1	
Νυχτοφύλακας	1	
Μάγειροι – Τραπεζοκόμες	7	
Προσωπικό Καθαριότητας	8	
Εργάτες	2	
Βοηθητικό Υγειον. Προσωπ.	1	
ΣΥΝΟΛΑ	20	47,6

Πίνακας 7: Απεικόνιση υπάρχοντος προσωπικού Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: Ίδια έρευνα



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Ραβδόγραμμα απεικόνιση ποσοστιαίας κατανομής προσωπικού κατά κατηγορία Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: Ίδια έρευνα

Παρατηρούμε στο διάγραμμα 3 ότι το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων 47,6% εργάζεται σαν Βοηθητικό προσωπικό, το 42,8% σαν Νοσηλευτικό προσωπικό και το 9,6% σαν Διοικητικό.

Αναλύοντας το προσωπικό του Γηροκομείου κατά ηλικίες παρατηρούμε, ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του προσωπικού 35,7% ανήκει στην ηλικία των 30-40 ετών ακολουθεί η ηλικία 40-50 ετών ποσοστό 28,6%, οι ηλικίες 50-60, 20-30 ποσοστό 14,3% και η ηλικία 60-70 ποσοστό 7,1% (Βλέπε πίνακα 8 και διάγραμμα 4)

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
20-30	6	14,3
30-40	15	35,7
40-50	12	28,6
50-60	6	14,3
60-70	3	7,1
ΣΥΝΟΛΑ	42	100

Πίνακας 8: Κατανομή προσωπικού κατά ηλικίες Γηροκομείου Μυτιλήνης

Πηγή: Ίδια έρευνα



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Πίτα απεικόνισης ποσοστιαίας κατανομής προσωπικού κατά ηλικίες, Γηροκομείου Μυτιλήνης.

Πηγή: Ίδια έρευνα

2.6 ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.)

Τα ΚΑΠΗ είναι κρατικά προγράμματα που έχουν καταρτιστεί για την εξυπηρέτηση του θεσμού 'παραμονή στο σπίτι'. Η κοινωνική αυτή φροντίδα θέλει τον ηλικιωμένο στο ανοιχτό περιβάλλον μέσα στη γειτονιά, στην κοινότητα ή στο σπίτι που μπορεί να είναι των παιδιών, των συγγενών ή ακόμα και το δικό του.

Είναι ένας θεσμός που έχει βρει απήχηση τόσο στους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας, όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Σκοπός τους είναι:¹⁵

- α) Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- β) Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων, σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
- γ) Η έρευνα σχετικών με τους ηλικιωμένους θεμάτων

Οι Υπηρεσίες που προσφέρουν είναι:

- α) Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές με πούλμαν κ.α.) και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες κ.α.)
- β) Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- γ) φυσικοθεραπεία
- δ) Εργοθεραπεία
- ε) Κοινωνική εργασία στους ίδιους και το άμεσο περιβάλλον τους.
- στ) Βοήθεια στο σπίτι για όσους δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν.

¹⁵ Β. Παλαιολόγου 'Οργάνωση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας' ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 1991 σελ. 228

ζ) Εντευκτήριο στο οποίο λειτουργεί καντίνα που προσφέρει ρόφημα, αναψυκτικά, ποτά και όπου βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση τα μέλη.

η) Συμμετοχή σε θερινές κατασκηνώσεις.

Στα ΚΑΠΗ εγγράφονται άτομα (άνδρες και γυναίκες) που κατοικούν στο Νομό Λέσβου και έχουν συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και άλλα άτομα που για ειδικούς λόγους, έχουν ανάγκη προστασίας Ηλικιωμένων που λειτουργούν στο Ν. Λέσβου εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΑΠΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΚ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
1982	Μυτιλήνης	Αλκαίου 18	81100	28416
1987	Πλωμαρίου	Πλωμάρι Λέσβου		

Πίνακας 9: Υπάρχοντα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων στη Λέσβο.

Πηγή: Ίδια έρευνα

Με την υπ' αριθ. 7498/5.10.82 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 953/22.11.82, τεύχος Β) συνεστήθη ίδιο Νομικό Πρόσωπο υπό την άμεσο εξάρτηση του Δήμου Μυτιλήνης και με το όνομα 'ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ'.

Με την υπ' αριθ. 3194/5.10.87 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ. 560/23 10.87, τεύχος Β) συνεστήθη Νομικό Πρόσωπο υπό την άμεσο εξάρτηση του Δήμου Πλωμαρίου και με το όνομα 'ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ'.

2.6.1 – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η πλήρης ανάπτυξη των προγραμμάτων ενός ΚΑΠΗ επιτυγχάνει τη διαφοροποίησή του από τα άλλα γνωστά ως σήμερα προγράμματα, που οργανώνονται από την Εκκλησία και φιλανθρωπικές οργανώσεις, με παροχή πολύ περιορισμένων υπηρεσιών. Ο παραδοσιακός τρόπος «παροχής βοήθειας» παραχωρεί τη θέση του στην αναζήτηση κάθε μέσου, που οδηγεί στην «Ένταξη» στην κοινότητα.

Οι υπηρεσίες ποιότητας, οι φροντισμένες αίθουσες ΚΑΠΗ (φωτεινά χρώματα, μοκέτες, αναπαυτικά καθίσματα), το γεγονός ότι πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου το Κέντρου είναι ο Δήμαρχος, η δική τους συμμετοχή (που εκφράζεται με τον αιρετό τους εκπρόσωπο και τον εκπρόσωπο του Συλλόγου των Συνταξιούχων στο Διοικητικό συμβούλιο και με τις Επιτροπές Αυτενέργειας των ίδιων των ηλικιωμένων) δημιουργούν ισχυρά κίνητρα συμμετοχής που πετυχαίνουν την κοινωνική συμμετοχή τους. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η προσέλευση ηλικιωμένων που δεν προέρχονται πια, όπως άλλοτε, μόνο από τις πολύ χαμηλές εισοδηματικές τάξεις. Έτσι ξεφεύγουμε από τον περιορισμό της κοινωνικής προστασίας στον «άπορο» ηλικιωμένο και επιδιώκουμε, χωρίς διάκριση κοινωνικών τάξεων, μια από κοινού αντιμετώπιση των ιδιαίτερών τους καταστάσεων και προβλημάτων, με πρωταρχικό στόχο όπως διαπιστώνεται: το πρόβλημα της ψυχικής τους μοναξιάς.

Ο θεσμός της οικογενειακής βοηθού φέρνει τη συμπαράσταση μέσα στο σπίτι του ηλικιωμένου που ζει μόνος του, στις ώρες κάποιας προσωρινής ασθένειας όπως μιας γρίπης που τον κρατά στο σπίτι και για την οποία δεν απαιτείται μεταφορά του στο νοσοκομείο. Θετική συμβολή στην κοινωνική συμμετοχή αποτελούν επίσης οι εκδρομές, συνεστιάσεις, επισκέψεις μουσείων κ.α.

2.6.2 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

Όπως έχει παρατηρηθεί, οι ηλικιωμένοι δεν είναι πολλές φορές σε θέση να ξεχωρίσουν την αρρώστια από τα γηρατειά. Αυτό αποτελεί και την κυριότερη αιτία που κάνουν τόσο μεγάλη χρήση φαρμάκων οι άνω των 65 ετών, οι οποίοι ενώ αποτελούν το 13% του πληθυσμού καταλαμβάνουν αναλογικά το 40% των κρεβατιών στα νοσοκομεία, αφήνοντας το υπόλοιπο 60% για το 87% του πληθυσμού που ανήκει στις νεότερες ηλικίες.¹⁶ Η πρόληψη μέσα στα ΚΑΠΗ διακρίνεται σε α) πρωτογενή. Εμβολιασμοί, συμβουλές για σωστή διατροφή, ένδυση και γενικά προφύλαξη για την αποφυγή ατυχημάτων και β) δευτερογενή. Με σκοπό την έγκαιρη διάγνωση, ώστε να αποφευχθεί η μακροχρόνια πολλές φορές θεραπεία. Στο ΚΑΠΗ, στα πλαίσια της προληπτικής υγιεινής διενεργούνται διαβητολογικές εξετάσεις (καμπύλη ζαχάρου, χοληστερίνη, ουρία, σάκχαρο κ.τ.λ.) καρδιολογικές με ηλεκτροκαρδιογράφημα, ακτινογραφίες θώρακα, κυτταρολογικές εξετάσεις στις γυναίκες, εξέταση για προστάτη, μαστογραφία κ.α.

¹⁶ Έφη Γεωργιάδη, Αγγλική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα, 'Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας', ΑΘΗΝΑ 1996, σελ. 81

2.6.3 ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

Η ενεργοποίηση είναι η τρίτη φάση μιας διαδικασίας στην οποία φτάνει ο ηλικιωμένος όταν έχει πειστεί ότι η υγεία του είναι υπό παρακολούθηση και έχει ήδη κοινωνικοποιηθεί με τη συμμετοχή τους στα ποικίλα προγράμματα του Κέντρου. Εδώ κρίνεται όλη η ικανότητα του προσωπικού του Κέντρου, κυρίως της Κοινωνικής Λειτουργού. Είναι εκείνη που με το έμπειρο μάτι της και σε συνεργασία με τον εργοθεραπευτή και όλο το προσωπικό διακρίνει τις ικανότητες των ηλικιωμένων, τα μικρά τους ταλέντα, υποκινεί κάθε δυνατότητα δημιουργίας ομάδων εκείνων που μπορούν να φτιάξουν κάτι με τα χέρια τους, αρχίζοντας από κεντήματα, κάθε είδους χειροτεχνία, χαρτοκοπτική. Υποδεικνύει στο Δ.Σ. να προσκαλέσει έναν ειδικό γι να διδάξει απλά μαθήματα ζωγραφικής, μουσικής, χορού, επεξεργασίας χαλκού κ.α. είτε σε συνεργασία με τις επιτροπές λαϊκής επιμόρφωσης του Υπουργείου Παιδείας (ΝΕΛΕ) είτε από την ελεύθερη αγορά.

Η συνεργασία μαζί τους στις διάφορες δραστηριότητες που αναπτύσσουν τους δίνει ιδέες για ανάπτυξη δικών τους πρωτοβουλιών. Η κηπουρική είναι ένα ιδιαίτερο αγαπητό πρόγραμμα. Τα μέλη ενός ΚΑΠΗ μετέτρεψαν το οικόπεδο ενός Δήμου σε αληθινό ανθόκηπο. Τέλος η επικοινωνία με άλλα ΚΑΠΗ και κυρίως με τις Ομοσπονδίες των Συνταξιούχων και τους Τοπικούς Συλλόγους τους, ανοίγει τους ορίζοντες των ΚΑΠΗ και τους δίνει ένα ιδιαίτερο δυναμισμό.

2.6.4 ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Ο κύκλος επιτυχίας ενός ΚΑΠΗ κλείνει με την ευαισθητοποίηση της γειτονιάς,¹⁷ όπου τα νεαρότερα μέλη της αποδέχονται τα παλαιότερα και εκδηλώνουν την επιθυμία για προσφορά υπηρεσιών στο ΚΑΠΗ, στο σπίτι τους ή στις ποικίλες δραστηριοποιήσεις τους. Η κινητοποίηση της γειτονιά μπορεί να γίνει από κάθε ηλικία, περιλαμβανομένων ακόμη και των παιδιών του δημοτικού Σχολείου σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς.

Ανάλογα με το πόσο ευαισθητοποιημένη είναι η γειτονιά κρίνεται και ο βαθμός αλληλεγγύης των γονέων από την οποία πηγάζει και η πραγματική ένταξη των ηλικιωμένων.

¹⁷ Έφη Γεωργιάδη, Αγγλική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα, 'Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ 1996 σελ. 82

2.7 ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.

Ο θεσμός των ΚΑΠΗ που ξεκίνησε με δυναμισμό και στέρεες βάσεις, αποτελεί την αρχή μιας νέας πολιτικής. Ο δυναμισμός του δεν του επιτρέπει στατικότητα, αλλά τον οδηγεί σε διασυνδέσεις και συνεργασίες με άλλους φορείς, που ο καθένας στον κύκλο της αρμοδιότητάς του συμπληρώνει με παροχές και υπηρεσίες ένα πρόγραμμα, που ο προορισμός τους είναι να αντιμετωπίσει όχι μόνο τις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες τους.

Η αρχή αυτή έγινε με τους παρακάτω φορείς:¹⁸

α) Οι Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης του Υπουργείου Παιδείας (ΝΕΛΕ) συνεργάζονται με τα ΚΑΠΗ του Ν. Λέσβου στέλνοντας τα εξειδικευμένα στελέχη του για μαθήματα επεξεργασίας χαλκού, δέρματος κ.τ.λ. αλλά και ανάπτυξη σχετικά με θέματα ψυχαγωγικά, καλλιτεχνικά, μορφωτικά, διατροφής κ.α.

β) Ο ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ) στην ανάπτυξη του Προγράμματος «Κοινωνικός Τουρισμός 1984» συμπεριλαμβάνει και τα μέλη των ΚΑΠΗ Μυτιλήνης και Πλωμαρίου. Πρόκειται για επιδοτούμενο τουρισμό που απευθύνεται στις πόλεις περιορισμένου εισοδήματος για την εξάπλωση του εσωτερικού τουρισμού.

γ) το Κέντρο Εργαζομένης Νεότητας συνεργάζεται με τα ΚΑΠΗ διοργανώνοντας κάποιες εκδηλώσεις που απευθύνονται αποκλειστικά στα άτομα της τρίτης ηλικίας του Ν. Λέσβου.

δ) Το Δημοτικό Οργανισμό Κοινωνικής Παρέμβασης (ΔΟΚΠ)

ε) Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού.

στ) Συνεργασία ΚΑΠΗ-Υπουργείου Γεωργίας. Από τον Ιούλιο του 1986 εφαρμόζονται προγράμματα Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας στα ΚΑΠΗ των αγροτικών περιοχών της χώρας μας, σε συνεργασία με τις Δ/σεις Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας και τα Κέντρα Εκπαίδευσης Γεωργικών Εφαρμογών του Υπουργείου Γεωργίας (ΚΕΓΕ) που απευθύνονται κυρίως σε νέους αγρότες εκπαιδεύοντάς τους σε νέες μορφές γεωργικών εργασιών. Μέσω αυτών των προγραμμάτων ενημερώνονται οι ηλικιωμένοι για θέματα υγείας,, διατροφής, παράδοσης κ.α. ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν σε νεότερους ή άλλους συνομηλικούς τους γνώσεις και εντυπώσεις από το δικό τους τρόπο και έκφραση ζωής. Έτσι ενσωματώνονται πραγματικά και ουσιαστικά στο χώρο που ζουν μετέχοντας στις κοινωνικές διαδικασίες.

¹⁸ Προφορικές πληροφορίες από το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Μυτιλήνης

2.8 'ΟΙΚΟΙ ΕΥΓΗΡΙΑΣ'

Ανάλογη συμβολή στο πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας των ηλικιωμένων αποτελεί η λειτουργία οίκων ευγηρίας. Αυτό αποτελεί την ένδειξη ότι κάποιος αριθμός ηλικιωμένων ατόμων με την σύνταξή του ή με τη βοήθεια της οικογένειάς του είναι σε θέση να εξασφαλίσει διαμονή σε ιδιωτικό οίκο ευγηρίας.

Στο Ν. Λέσβου ο μοναδικός οίκος που λειτουργεί είναι ο Οίκος Ευγηρίας 'Χατζηγιαννάκη» που βρίσκεται στην περιοχή των Μιστεγνών.

Οι επιχειρήσεις αυτές εξασφαλίζουν στο άτομο υγιεινή κατοικία και διατροφή, ιατρική παρακολούθηση, ιατροφαρμακευτική φροντίδα, και νοσηλεία, η οποία περιλαμβάνει την έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας και την μέριμνα για την εισαγωγή σε Νοσοκομείο.

Αυτοεξυπηρέτηση και αυτοπροστασία με την λήψη μέτρων για διευκόλυνση των περιθαλπομένων όπως χειρολαβές, περπατητήρες, ψυχαγωγία, απασχόληση, ψυχολογική βοήθεια ανάλογα με την ηλικία την κατάσταση και την περίπτωση του κάθε ατόμου. Παρέχεται φυσικοθεραπεία με την εφαρμογή φυσικοθεραπευτικών ή κινησιοθεραπευτικών μεθόδων καθώς και μέριμνα για ειδική θεραπεία σε φυσικοθεραπευτήρια.

Στις επιχειρήσεις υπάρχει κατάλληλο ιατρικό, νοσηλευτικό και ειδικό προσωπικό (φυσικοθεραπευτές) για να επιτυγχάνεται η σωστή περίθαλψη των ηλικιωμένων.

Η εποπτεία των ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή χρονίως πασχόντων υπάγεται στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Η σύσταση και λειτουργία ιδιωτικών οίκων ευγηρίας διέπεται από το 1118/72 Νομοθετικό Διάταγμα «περί ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ανιάτως πασχόντων ατόμων» και του Β.Δ. 770/72 όπως τροποποιήθηκαν με το νόμο 1118/72 και Π.Δ. 692/79 περί

προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή εκ γενετικής αναπηρίας ανιάτως πασχόντων ατόμων.

2.9 ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΑ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

Από τη στιγμή που ένα από τα μέλη της οικογένειας χάνει την αυτονομία του σωματική ή πνευματική αρχίζει να την απασχολεί το θέμα της εισαγωγής του στο Ίδρυμα. Στην περίπτωση αυτή η εισαγωγή στο ίδρυμα επιλέγεται για διαβίωση από τον ίδιο τον χρόνια πάσχοντα ο οποίος στις μονάδες των ειδικών ιδρυμάτων θα έχει καλύτερη φροντίδα. Όλη η κρατική φροντίδα σήμερα επικεντρώνεται στην δημιουργία Θεραπευτηρίων Χρονίων Παθήσεων.

Τέτοιου είδους θεραπευτήριο λειτουργεί στο Ν. Λέσβου έχει την επωνυμία Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας « Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» και βρίσκεται στην περιοχή της Αγιάσου Νομού Λέσβου. Το ίδρυμα αυτό αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και βρίσκεται υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του θεραπευτηρίου είναι η περίθαλψη ατόμων που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις πνευματικές ή κινητικές και δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν.

Η παρεχόμενη περίθαλψη περιλαμβάνει υγιεινή στέγη και διατροφή, κατάλληλο ρουχισμό, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, φυσικοθεραπεία, εργοθεραπεία και νοσοκομειακή περίθαλψη όπου χρειάζεται. Επίσης λειτουργεί Αντιφυματικό ιατρείο στο οποίο προϊσταται γιατρός φυματιολόγος ο οποίος εξετάζει κλινική και εργαστηριακά κάθε ασθενή. Το αντιφυματικό ιατρείο συνεργάζεται με το τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας, με το τμήμα Υγιεινής Νομαρχίας Λέσβου, με τα Αγροτικά Ιατρεία, σχολιατρικές υπηρεσίες, το Π.Ι.Κ.Π.Α., το ΙΚΑ, το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Μυτιλήνης «Βοστάνειο», καθώς και με κάθε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό που σχετίζεται με το θέμα της Υγείας.

Χαρακτηριστικό των ιδρυμάτων αυτών είναι η συνύπαρξη των ηλικιών γιατί παρέχεται περίθαλψη σε κάθε άτομο ηλικίας 18 χρονών και

άνω. Η συνύπαρξη των ηλικιών σε κοινά θεραπευτήρια δίνει την δυνατότητα στους νεότερους να αισθάνονται χρήσιμοι απέναντι στους ηλικιωμένους, στους δε ηλικιωμένους αναπτύσσονται συναισθήματα στοργής και τρυφερότητας προς τους νεώτερους.

Οι προϋποθέσεις εισαγωγής στο ίδρυμα είναι οι εξής:

1. Στο ίδρυμα εισάγονται άτομα και των δύο φύλλων ηλικίας από 18 χρονών και άνω χρονίως πάσχοντα αφού προσκομίσουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά.

α) Αίτηση

β) Πιστοποιητικό γεννήσεως

γ) Έκθεση κοινωνικής έρευνας με πρόταση εισαγωγής στο ίδρυμα.

δ) Ιατρικό πιστοποιητικό για την αιτία του χρόνιου νοσήματος στο οποίο θα αναγράφεται ότι το άτομο που έχει ανάγκη ιδρυματικής περίθαλψης δεν φέρει σύνδρομο διανοητικής αναπηρίας ή φέρει σύνδρομο το οποίο δεν φτάνει μέχρι διεγέρσεων ώστε να γίνεται ανήσυχο και ακατάλληλο για συμβίωση. Ακόμη πρέπει να αναγράφεται ότι δεν πάσχει από μολυσματική νόσο (φυματίωση) και από βαρύ νόσημα που να χρειάζεται ειδική θεραπεία.

2. Οι εισαγόμενοι στο ίδρυμα με απόφαση οικονομικής αδυναμίας απαλλάσσονται από την καταβολή νοσηλίων εκτός αν από την ίδια την απόφαση προβλέπεται συμμετοχή.

3. 3. Οι περιθαλπόμενοι συμμετέχουν στην δαπάνη περίθαλψης ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες. Η συμμετοχή καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο με βάση το ύψος του εισοδήματος του κάθε περιθαλπόμενου.

Η εσωτερική διάρθρωση του ιδρύματος περιλαμβάνει:

- Το Γραφείο Διευθυντή
- Το τμήμα Γραμματείας
- Το τμήμα Οικονομικών

2. Στο τμήμα Γραμματείας υπάγονται τα ακόλουθα γραφεία:

α. Γραφείο Γραμματείας

β. Γραφείο Προσωπικού

γ. Γραφείο κίνησης ασθενών και ιατροκοινωνικής υπηρεσίας

4. Στο τμήμα Οικονομικών υπάγονται τα ακόλουθα γραφεία:

α. Το Γραφείο Λογιστηρίου και Ταμειακής Διαχείρισης και

β. Το γραφείο Διαχειρίσεως Υλικού.

Το ίδρυμα διοικείται από 7μελές Δ.Σ. το οποίο διορίζεται με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, με απόφαση του Νομάρχη, σύμφωνα με την 1785/21.6.82 κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Κοινωνικών Υπηρεσιών όπως κάθε φορά τροποποιείται. Τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει αναπληρώνει τα καθήκοντά του Ο Αντιπρόεδρος και αυτόν άλλο μέλος του Δ.Σ. που ορίζεται απ' αυτό.

Το ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας Αγιάσου, Λέσβου « Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» διοικείται από επταμελές Δ.Σ. το οποίο αποτελείται :

α) Από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μυτιλήνης ως Πρόεδρο

β) Από τρεις (3) ανώτερους δημοσίους υπαλλήλους εν ενεργεία ή συνταξιοδοτήσει.

γ) Από τρεις ευυπόληπτους πολίτες οι οποίοι διακρίνονται για την κοινωνική τους δράση στην επαρχία της Αγιάσου.

Μέχρι πρόσφατα τα μοναδικά έσοδα του Κρατικού Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων προέρχονταν από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Θετική συμβολή της Μονάδας συντελείται με την κάλυψη των τροφείων νοσηλείων των περιθαλπομένων από τα ασφαλιστικά τους ταμεία. Άλλοι πόροι του ιδρύματος προέρχονται από κληρονομίες, δωρεές κ.α.

2.10 ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΑΤΥΠΑ ΔΙΚΤΥΑ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Τα άτυπα δίκτυα συγγενών, φίλων, γειτόνων και της γενικότερης κοινότητας έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στην φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων. Άτυπα δίκτυα προσφέρουν βοήθεια, όπως οικονομική ενίσχυση, στέγαση, σίτιση, βοήθεια για εξυπηρέτηση αναγκών όπως μετακινήσεις, ψυχολογική υποστήριξη προσωπική καθαριότητα και παρέα. Ο ρόλος των άτυπων δικτύων στη φροντίδα των ηλικιωμένων αν και είναι αρκετά εκτεταμένος θεωρείται ότι έχει μειωθεί τις τελευταίες δεκαετίες.¹⁹

Γι' αυτό τα τελευταία χρόνια η προώθηση της άτυπης φροντίδας των ηλικιωμένων έχει πάρει θέση προτεραιότητας στην κοινωνική πολιτική των χωρών της Κοινότητας. Δηλαδή καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες να μειωθεί η έκταση της κρατικής και ιδρυματικής περίθαλψης των ηλικιωμένων και να τονωθεί η παροχή άτυπης φροντίδας από φίλους συγγενείς και γείτονες. Η στροφή αυτή των κρατών δεν έχει να κάνει μόνο με το σχετικό κόστος των δύο μορφών περίθαλψης αλλά κυρίως με την ποιότητα της περίθαλψης που παρέχεται από διαφορετικές πηγές σύμφωνα πάντοτε με τις προτιμήσεις των ίδιων των ηλικιωμένων.

Οι προσπάθειες όμως για την ενίσχυση του ρόλου των άτυπων δικτύων στην παροχή φροντίδας εγκυμονούν ορισμένους κινδύνους. Σε όλες τις χώρες της Κοινότητας το βάρος της άτυπης φροντίδας πέφτει στις γυναίκες. Έτσι εάν είναι να προωθηθεί ο ρόλος των άτυπων δικτύων πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα ώστε η παροχή άτυπης φροντίδας να μην αποβεί σε βάρος των γυναικών κάποιας άλλης συγκεκριμένης ομάδας.

Για να σχεδιαστεί αποτελεσματική κοινωνική πολιτική για τη φροντίδα των ηλικιωμένων, χρειάζονται γνώσεις για πολλά θέματα που

¹⁹ Βύρων Κατζαμάνης, Λάουρα Μαράτου-Αλιμπράκη, Αφροδίτη Τεπέρογλου-Μαρία Τζώρτοπούλου, 'Γήρανση και Κοινωνία' Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΚΚΕ ΑΘΗΝΑ, 1996 σελ. 431-432

αφορούν στα άτυπα δίκτυα βοήθειας, όπως πώς λειτουργούν, ποια είναι τα αγαθά ή υπηρεσίες που παρέχουν ή δεν παρέχουν ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία τους και τα είδη που παρέχουν; ποιος είναι ο καταμερισμός της εργασίας φροντίδας ανάμεσα στα μέλη του δικτύου και ποιες είναι οι επιπτώσεις της παροχής άτυπης φροντίδας σε αυτούς που παρέχεται η φροντίδα και σ' αυτούς που παρέχουν την φροντίδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η προστασία των υπερηλίκων και των εκ χρονίως παθήσεων πασχόντων ατόμων ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Όλα τα Ιδρύματα Ν.Π.Δ.Δ. βρίσκονται υπό την εποπτεία και των έλεγχου του Υπουργείου, Ιδρύματα περιθάλψεως ηλικιωμένων ή εκ χρονίως παθήσεων πασχόντων ατόμων (Γηροκομεία, Άσυλα Ανιάτων), θα φέρουν την επωνυμία ‘Οίκοι Ευγηρίας’ ή ‘Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων’ (ΝΔ 162/73, Άρθρο 15).

Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού ως προϊσταμένου του Υπουργείου Προγραμματισμού και Κυβερνητικής Πολιτικής, Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, Γηροκομεία, ή Άσυλα Ανιάτων, ή με οποιαδήποτε άλλη ονομασία Ιδρύματα περιθάλψεως υπερηλίκων ή χρόνιων παθήσεων πασχόντων ατόμων που λειτουργούν ως Ν.Π.Δ.Δ. μπορούν κατόπιν προηγμένης απόφασης των Διοικητικών τους Συμβουλίων (Δ.Σ.) να μετατρέπονται σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή να συγχωνεύονται σε άλλα Ιδρύματα που επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Με αυτό ή άλλο Π.Δ. ρυθμίζονται όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την οργάνωση, λειτουργία, διάρθρωση υπηρεσιών, σύνθεση προσωπικού Ιδρύματος καθώς και την μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στο υπό τη νέα του μορφή Ίδρυμα

Οι Οίκοι Ευγηρίας, τα Γηροκομεία και οι με άλλες ονομασίες λειτουργούσες επιχειρήσεις κλειστής περίθαλψης και φροντίδας ηλικιωμένων μετονομάζονται σε ‘Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων’ και

οι άδειες λειτουργίας τους θα εκδίδονται από εδώ και πέρα μόνο με τον τίτλο αυτό (Νόμος 2345/95).

3.2 ΣΥΣΤΑΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΣΥΣΤΑΣΗ-ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

Για την εφαρμογή του προγράμματος Ιδρυματικής περίθαλψης των υπερηλικών και των εκ χρόνιων παθήσεων πασχόντων ατόμων, θα πρέπει να ιδρύονται με προεδρικά διατάγματα ανάλογα ιδρύματα Ν.Π.Δ.Δ. που να υπάγονται στην αρμοδιότητα και την άμεση εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών ως εξής:

(Ν.Δ. 162/73, Άρθρο 3).

α) Οίκοι Ευγηρίας με σκοπό την ιδρυματική περίθαλψη των ηλικιωμένων.

β) Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων με σκοπό την Ιδρυματική περίθαλψη των εκ χρόνιων παθήσεως πασχόντων ατόμων.

γ) Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) με σκοπό την εξωιδρυματική προστασία, την ψυχαγωγία και την απασχόληση ατόμων.

Τα (β) και (γ) μπορούν να συσταθούν και ως παραρτήματα των Οίκων Ευγηρίας.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται οι προϋποθέσεις²⁰ για την ίδρυση και λειτουργία φορέων Κοινωνικής Πρόνοιας Ιδιωτικού Δικαίου ως προς:

- τα εξυπηρετούμενα πρόσωπα
- τους απαιτούμενους γενικά χώρους
- τα θέματα της κατάλληλης διαρρύθμισης των κτιρίων
- την επιφάνεια των χώρων εγκαταστάσεων υγιεινής
- τους μηχανολογικούς και ηλεκτρολογικούς χώρους
- τους χώρους ψυχαγωγίας.

- Του κοινόχρηστους και ακάλυπτους χώρους
- Τον εξοπλισμό και την στελέχωσή τους
- Τον αναγκαίο αριθμό προσώπων
- Τα απαιτούμενα προσόντα. (τίτλοι σπουδών)

Με τις ίδιες αποφάσεις του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας ορίζονται:

- Ο τρόπος άσκησης της εποπτείας και της επιστημονικής, αξιολόγησης του έργου τους από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου και τις οικείες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.
- Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Σύμφωνα με το Ν. 2345/95, Άρθρο 1, παρ. 3, με αποφάσεις που εκδίδονται από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας Πρόνοιας που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ότι έχει σχέση με την σύσταση και λειτουργία πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων επιτροπών που θα αποφαινούνται για την καταλληλότητα των χώρων και άλλες προϋποθέσεις που απαιτούνται για την λήψη άδειας λειτουργίας.

Ακόμη με Π.Δ., προτεινόμενα από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας πρόνοιας, μπορούν να συσταθούν ως Ν.Π.Ι.Δ., ‘Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων’ ή ‘Θεραπευτήρια Χρόνιων Παθήσεων’ μετά από αίτημα των Δ.Σ. των ασφαλιστικών ταμείων κύριας και επικουρικής ασφάλισης καθώς και των μετοχικών ταμείων, που μπορούν να συνεργάζονται για το σκοπό αυτό με άλλους φορείς δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

²⁰ Νόμος 2345/95 ΦΕΚ.213, Άρθρο 1, παρ. 2

Με τα διατάγματα αυτά ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην διοίκηση, την οργάνωση, την κάλυψη δαπανών, χωρίς επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (Ν. 2345/93, παρ. 2).

3.3 ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Σωματεία, Οργανισμοί, Ιδρύματα, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, Ενώσεις Προσώπων και γενικά φορείς μη υπαγόμενοι στο Δημόσιο τομέα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ασκούν Κοινωνική Πρόνοια, καθώς και ιδιώτες, δεν επιτρέπεται να παρέχουν οργανωμένες Κοινωνικές υπηρεσίες που έχουν σχέση με την προστασία του παιδιού ή Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες ή Ηλικιωμένων ή Χρονίως Πασχόντων Ατόμων ή να ασκούν παρεμφερείς δραστηριότητες πριν από την έκδοση σχετικής άδειας λειτουργίας από την οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Η άδεια περιλαμβάνει.²¹

- Τα στοιχεία του Νομικού Προσώπου στον οποίο ανήκει ο Οίκος Ευγηρίας ή το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων.
- Την έδρα
- Τον επιδιωκόμενο σκοπό
- Τον αριθμό κλινών
- Την περιγραφή του κτιρίου
- Τους βοηθητικούς χώρους
- Τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις της εσωτερικής λειτουργίας αυτού.

Εάν διαπιστωθεί λειτουργία χωρίς άδεια ο Νομάρχης υποχρεώνεται να εκδώσει απόφαση διακοπής της λειτουργίας, που εκτελείται από την οικεία αστυνομική αρχή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την

²¹ Ν. Δ. 162/73, ΦΕΚ. 227, Άρθρο 7, παρ. 4

απόφαση διακοπής της λειτουργίας οι υπεύθυνοι τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

Στον φορέα ή ιδιώτη, που ασκεί τις παραπάνω δραστηριότητες χωρίς άδεια παρά την απόφαση διακοπής της λειτουργίας επιβάλλεται από τον αρμόδιο Νομάρχη πρόστιμο ύψους πέντε (5) ως είκοσι (20) εκατομμυρίων δραχμών που εισπράττεται κατά τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Τα όρια των πιο πάνω προστίμων μπορούν να αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας.

3.4 ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Τα Ιδρύματα όπως αναφέραμε (Οίκοι Ευγηρίας, Θ.Χ.Π., Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων) διοικούνται ²² από πενταμελή Διοικητικά Συμβούλια με τα αναπληρωματικά μέλη επί τριετή θητεία μετά από απόφαση του Οικείου Νομάρχη.

Ως μέλη των πιο πάνω Δ.Σ. διορίζονται πρόσωπα υψηλού κοινωνικού κύρους όπου μπορούν με την επιστημονική κατάρτιση που τους έχει επιδείξει η επαγγελματική τους απασχόληση, καθώς και με την πείρα τους να συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία των Ιδρυμάτων.

Αποκλείεται ο διορισμός μελών, Δημοσίων Υπαλλήλων και Υπαλλήλων πάσης φύσεως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ωστόσο με την απόφαση του Οικείου Νομάρχη ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. Τα μέλη μπορούν να αντικατασταθούν πριν την λήξη της θητείας τους για σοβαρό λόγο, εάν δεν επιδεικνύουν την πρέπουσα επιμέλεια και δραστηριότητα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Γραμματέας του Δ.Σ. ορίζεται υπάλληλος του Ιδρύματος με απόφαση Προέδρου του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία εφ' όσον οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες και οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται κατόπιν πλειοψηφίας των μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας νικά η ψήφος του Προέδρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

4.1 Το πρόβλημα της αναπηρίας

Η αναπηρία είναι βασικά πρόβλημα που ανήκει στον τομέα της υγείας. Τόσο τα αίτια της αναπηρίας, όσο και η βασική αντιμετώπισή της ανήκει στο χώρο της ιατρικής. Μόνο όμως αυτή η αντιμετώπιση δεν αρκεί.

Η φροντίδα για τους ανάπηρους έχει και την κοινωνική της διάσταση. Αυτή είναι η προσπάθεια για την ένταξη του ανάπηρου στο περιβάλλον στο οποίο ζει και τη συμμετοχή του σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής. Ο στόχος αυτός πετυχαίνεται με τη συνεργασία μια ομάδας επιστημόνων και ειδικών. Η στενή συνεργασία με το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον του αναπήρου είναι απαραίτητη για να γίνει δεκτή η αναπηρία σαν γεγονός πραγματικό, να σταθμιστούν τα όρια που θέτει στη ζωή του αναπήρου και να υποβοηθηθεί με κάθε τρόπο η θεραπεία και η αποκατάσταση. Ο ίδιος ο ανάπηρος δεν είναι μόνο ένας άνθρωπος με μια βλάβη που καθορίζει την πορεία της ζωής του, αλλά ένας άνθρωπος που έχει δυνατότητες, ικανότητες, ταλέντα, ένας άνθρωπος που μπορεί να προσφέρει στο περιβάλλον του.

Η Διακήρυξη για τα Δικαιώματα των Αναπήρων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (1981) διατυπώνει την έννοια της αναπηρίας ως εξής: « Ο όρος ανάπηρο άτομο αναφέρεται σε οποιοδήποτε άτομο που δεν μπορεί να εξασφαλίσει μόνο του όλες ή ένα μέρος από τις ανάγκες μιας

²² Ν.Δ. 162/73, ΦΕΚ. 227, Άρθρο 4, π.ρ. 1-5

φυσιολογικής ατομικής ή κοινωνικής ζωής, λόγω κάποιου εκ γενετής ή επίκτητου σωματικού ή διανοητικού μειονεκτήματος.

Όπως προκύπτει από τον ορισμό, ένας μεγάλος διαχωρισμός των αναπηριών είναι οι εκ γενετής και επίκτητες. Άλλες είναι οι κοινωνικές ανάγκες των ατόμων που γεννιούνται με αναπηρίες και άλλες αυτών που μένουν ανάπηροι αργότερα και έχουν να κάνουν προσπάθειες προσαρμογής, επανεκπαίδευσης, επαγγελματικής αποκατάστασης. Σ' αυτή την περίπτωση η φροντίδα έχει διαφορετική πορεία να διανύσει.

Οι τρεις μεγάλες κατηγορίες αναπηριών είναι: οι κινητικές αναπηρίες, αναπηρίες των αισθητήριων οργάνων και οι νοητικές αναπηρίες.

Στις κινητικές αναπηρίες περιλαμβάνονται εκείνες οι καταστάσεις που μειώνουν τη δυνατότητα της κίνησης, αρχίζοντας από την έλλειψη ή τη δυσκολία στην χρήση των άκρων και φτάνοντας μέχρι την απώλεια της αυτόνομης κίνησης.

Οι αναπηρίες των αισθητήριων οργάνων περιλαμβάνουν τη μειωμένη ή την παντελή έλλειψη της όρασης, καθώς και την κώφωση η οποία, όταν συμβεί σε βρεφική ηλικία δεν επιτρέπει το άτομο να μάθει να μιλάει και μένει ανάπηρο.

Η ελλιπής ανάπτυξη της νοητικής ικανότητας λόγω γενετικών ανωμαλιών ή σοβαρών ασθενειών της βρεφικής ηλικίας, παρουσιάζει διαφοροποιήσεις. Άλλα άτομα δεν αναπτύσσονται καθόλου και είναι απόλυτα εξαρτημένα, άλλα φτάνουν σε ένα βαθμό περιορισμένης ανεξαρτησίας.

Εκτός από τις αναπηρίες που αναφέραμε, μερικές χρόνιες ασθένειες περιορίζουν επίσης τη δυνατότητα του ατόμου να εξασφαλίσει μόνο του όλες ή μέρος των αναγκών του. Σαν παράδειγμα αναφέρουμε τη Μεσογειακή Αναιμία, μια ασθένεια που παρουσιάζει ιδιαίτερη εξάρτηση στην περιοχή της Μεσογείου και στη χώρα μας.

4.2 ΠΟΙΑ ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Σήμερα στη Διακήρυξη γι τα Δικαιώματα των Αναπήρων διατυπώνεται η αρχή ότι οι ανάπηροι έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους συνομηλίκους τους άσχετα από την αιτία ή το βαθμό της αναπηρίας τους. Έχουν το δικαίωμα να ζουν και να απολαμβάνουν μια αξιοπρεπή φυσιολογική ζωή. Επίσης έχουν το δικαίωμα του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειάς τους.

Για να πετύχουμε αυτό το στόχο πρέπει οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τους ανάπηρους να καλύψουν με πληρότητα ένα-ένα από τα παρακάτω στάδια:²³

- α. Να φροντίσουν για την πρόληψη των αναπηριών
- β. Να δώσουν όλες τις δυνατότητες για την πρόωμη διάγνωση του
- γ. Να παρέχουν όλα τα μέσα για τη θεραπεία τους
- Αφού συμπληρωθεί αυτός ο κύκλος, θα αρχίσουν οι φροντίδες για:
- δ. την κατάλληλη εκπαίδευση
- ε. την επαγγελματική κατάρτιση
- στ. την κοινωνική ένταξη

Η φροντίδα ολοκληρώνεται με την φροντίδα του ανάπηρου στην γεροντική ηλικία.

Η αλυσίδα των φροντίδων αυτών πολλές φορές διακόπτεται ή λείπουν ιδιαίτερα το πρώτο και το δεύτερο στάδιο. Ο λόγος είναι κυρίως η έλλειψη ενημέρωσης που συχνά συνοδεύεται από την έλλειψη ευαισθητοποίησης. Η πρόωμη διάγνωση και η έγκαιρη αρχή της θεραπείας παρακωλύεται επίσης από την κακή χωροταξική διάταξη των

²³ Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα 'Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996

υπηρεσιών που δεν είναι εύκολα προσιτές σε όλους τους κατοίκους του Νομού.

Σε πολλές κατηγορίες αναπήρων το κράτος εκτός από την ιδρυματική ασυλιακή περίθαλψη προσφέρει και οικονομική ενίσχυση. Έτσι δίνονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιδόματα στους τυφλούς, τους κωφάλαλους, στους πάσχοντες από Μεσογειακή Αναιμία στους βαριά κινητικά ανάπηρους και στους βαριά νοητικά ανάπηρους.

4.3 Ο ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ο πρώτος θεσμός από τον οποίο αναμένεται ότι θα παρασχεθεί βοήθεια στους ηλικιωμένους με ειδικές ανάγκες οι οποίοι πάσχουν από κινητικές αναπηρίες, από αναπηρίες των αισθητηρίων οργάνων ή από νοητικές αναπηρίες οι οποίες ξεχωρίζουν σαν πολύπλοκα κοινωνικά προβλήματα που παρουσιάζουν μεγάλες διαφοροποιήσεις είναι η οικογένεια.

Η ιατρική φροντίδα, η ειδική εκπαίδευση, η επαγγελματική κατάρτιση, η επαγγελματική αποκατάσταση και η ιδρυματική περίθαλψη έχουν τη δεύτερη θέση. Στην τελική ανάλυση η οικογένεια έχει ακέραια την ευθύνη της φροντίδας του ανάπηρου μέλους της και χωρίς την ενεργό θετική συμμετοχή της οικογένειας και του ίδιου του ανάπηρου στη διαδικασία της βοήθειας η επιτυχία είναι αμφίβολη.

Για μερικές οικογένειες η περίθαλψη αυτής της κατηγορίας των ηλικιωμένων επιφέρει καταπίεση που οδηγεί στην κακομεταχείριση των ηλικιωμένων. Οι ηλικιωμένοι και οι οικογένειές τους αισθάνονται ντροπή, αποσύρονται από τους άλλους και πιστεύουν ότι δεν υπάρχει τρόπος να αλλάξουν την κατάστασή τους. Συνήθως περιγράφονται τέσσερις κατηγορίες κακοποίησης:²⁴ σκόπιμη σωματική κακοποίηση, εσκεμμένη παραμέληση, ακούσια παραμέληση και μακροχρόνια δυσλειτουργία των οικογενειακών σχέσεων. Πιθανοί ένοχοι κακοποίησης είναι οι κόρες, το υπηρετικό προσωπικό και άλλοι.

Παρόλα αυτά όμως η σημασία της οικογένειας στο χώρο των καθημερινών εξυπηρετήσεων που πρέπει να παρασχεθούν, όπως το ντύσιμο, ο περίπατος, η μετάβαση στο γιατρό, παίζει σημαντικό ρόλο.

²⁴ Βύρων Κουζαμάνης, Λάουρα Μαράτου-Αλιμπράκη, Αφροδίτη Τεπέρογλου Μαρία Τζωρτζοπούλου 'Γήρανση και Κοινωνία' ΑΘΗΝΑ, 1996 σελ. 454-455

Η αντιμετώπιση όλων των παραπάνω πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μη μειώνει την αξιοπρέπεια του ανάπηρου ηλικιωμένου και να ενισχύει την ανεξαρτησία του. Γι' αυτό θα πρέπει να προβλεφθούν τρόποι συμπαράστασης προς την οικογένεια, που να ελαφρύνουν την πίεση αυτών των ευθυνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ.

5.1 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Σύμφωνα με τις επικρατούσες αντιλήψεις, οι οικογενειακοί δεσμοί μεταξύ των ηλικιωμένων και των παιδιών τους έχουν σπάσει και οι ηλικιωμένοι σήμερα είναι πολύ περισσότερο απομονωμένοι και εγκαταλειμμένοι απ' ό τι ήταν στο παρελθόν.

Ο αντιλήψεις αυτές έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα την έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων.

Αντίθετα κοινωνιολογικές μελέτες που υπάρχουν δείχνουν ότι η απομόνωση και η εγκατάλειψη αποτελούν περιθωριακά φαινόμενα και υποστηρίζεται ότι η αλληλεγγύη μέσα στην οικογένεια δεν έχει εκλείψει²⁵ κρατούν γερά ακόμη οι οικογενειακοί δεσμοί και η αμοιβαία βοήθεια των μελών της οικογένειας και μεταξύ των γενεών.

Τίποτα δεν αποδεικνύει ότι η επιθυμία των νέων να προσφέρουν στα ηλικιωμένα μέλη της οικογένειας έχει περιοριστεί. Και αυτό παρόλο ότι υπάρχουν σήμερα ανασχετικοί παράγοντες όπως η οικογένεια αριθμεί λίγα παιδιά, η γυναίκα εργάζεται, η γεωγραφική κινητικότητα των νέων έχει αυξηθεί, υπάρχουν πολύ περισσότερα μέλη χωρισμένα, άγαμα και άτεκνα.

Όμως μη συμβίωση δεν σημαίνει και σπάσιμο των δεσμών που συνδέουν γονείς και παιδιά, γιατί παρατηρείται και από τις δύο πλευρές η επιθυμία και γίνεται προσπάθεια να βρίσκονται σε μια απόσταση επικοινωνίας. Έτσι τους συναντάμε στην ίδια πολυκατοικία, στην ίδια γειτονιά και διαπιστώνονται μεταξύ τους σχέσεις που αποδεικνύουν αμοιβαίο ενδιαφέρον.

²⁵ Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα 'Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996 σελ. 65-66

Με λίγα λόγια ο θεσμός της οικογένειας αποτελεί ένα από τους πιο πρωταρχικούς φορείς πρόνοιας για τους ηλικιωμένους.

Η οικογένεια για τον ηλικιωμένο εξουδετερώνει το πρόβλημα της ανασφάλειας και της απομόνωσης που τον χαρακτηρίζει όταν ζει μόνος του, ευνοεί τις επαφές, συμμετέχει στην καθημερινότητα της ζωής της οικογένειας, του δημιουργεί το αίσθημα ότι είναι χρήσιμος για τις υπηρεσίες που προσφέρει και έτσι αποφεύγεται η μεταφορά τους στο νοσοκομείο για μια ελαφρά ασθένεια.

Συνήθως οι γονείς που κατοικούν μαζί με τις οικογένειες των παιδιών, βοηθούν στο νοικοκυριό με τις δυνάμεις που διαθέτουν επιβλέπουν τα εγγόνια τους, εμπλουτίζουν την ανάπτυξη της προσωπικότητας των εγγονιών τους μέσω των οικογενειακών παραδόσεων και προσφέρουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους στη λύση των προβλημάτων που παρουσιάζονται. Έτσι τα παιδιά αισθάνονται έντονα την ανάγκη ανταπόδοσης, αναγνωρίζουν την προσφορά των γονιών τους και αισθάνονται σεβασμό και εκτίμηση.

Βέβαια η αρνητική όψη της συμβίωσης είναι οι συγκρούσεις που μπορεί να δημιουργηθούν, πολλές φορές οξύτατες οπότε το ηλικιωμένο άτομο αισθάνεται ότι χάνει την ανεξαρτησία του και ότι γίνεται πρόξενος ταραχών με τους συγκατοίκους του.

5.2 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Στην σημερινή κοινωνική δομή η πυρηνική οικογένεια δεν έχει επικρατήσει εξ' ολοκλήρου κυρίως στις αγροτικές περιοχές με αποτέλεσμα ο θεσμός να δημιουργεί προβλήματα ακόμη και στις πιο αναπτυγμένες οικονομικά και κοινωνικά χώρες.

Αυτό το φαινόμενο οφείλεται κυρίως στους εξής λόγους:²⁶

α) Την άρνηση του παππού ή της γιαγιάς να εγκαταλείψουν το χωριό και τον παραδοσιακό τρόπο ζωής και να εγκατασταθούν στα αστικά κέντρα για να συγκατοικήσουν με τα παιδιά τους στα διαμερίσματα των πολυκατοικιών.

β) Την στενότητα των χώρων της κατοικίας στα μικρά διαμερίσματα των πολυκατοικιών δεν επιτρέπουν την συμβίωση πολλών ατόμων.

γ) Την έλλειψη χρόνου στις εργαζόμενες μητέρες που όταν μάλιστα δεν διαθέτουν οικιακή βοηθό δυσκολεύονται να περιποιούνται εκτός από τα μέλη τους και τους γέροντες γονείς οι οποίοι λόγω προχωρημένης ηλικίας ή λόγω παθήσεων έχουν ανάγκη ιδιαίτερης φροντίδας.

²⁶ Ιωάννου Ζάρα, τέως Γενικού Διευθυντού και Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, 'Το Πρόβλημα του γήρατος στην Ελλάδα' Εκδ. ΟΗΕ (Συμβουλίου Επιμορφώσεως εις την Κοινωνική Εργασία) ΑΘΗΝΑ 1974, σελ. 36

5.3 ΕΛΛΕΙΨΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Έχει παρατηρηθεί ότι οι ηλικιωμένοι που δεν έχουν αποκτήσει παιδιά ζουν μόνοι, εγκατελλειμένοι, κατέχονται από ψυχικά άγχη με αποτέλεσμα να κάνουν πολύ μεγάλη χρήση των υπηρεσιών υγείας και να παρουσιάζουν υψηλή θνησιμότητα. Παράλληλα οι ηλικιωμένοι αυτής της κατηγορίας αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα εγκατάλειψης, μοναξιάς και εσωτερικής απομόνωσης μέσα στην οικογένεια.

Έχοντας υπ' όψη τα παραπάνω μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι η έλλειψη οικογένειας αποτελεί δυσμενή προϋπόθεση για τα γηρατειά. Αντίθετα οι οικογενειακοί δεσμοί παίζουν σημαντικό ρόλο στην ζωή των ηλικιωμένων, προάγουν την υγεία και προστατεύουν τα άτομα από ασθένειες και από ψυχοκοινωνικά άγχη.

Παρ' όλα αυτά όμως τα τελευταία χρόνια στο θεσμό της οικογένειας παρουσιάζονται κάποιες διαφοροποιήσεις είτε γιατί αλλάζουν οι συνθήκες της ζωής, είτε γιατί αλλάζει η σύνθεση της οικογένειας είτε γιατί αλλάζει η νοοτροπία (το χάσμα των γενεών πρωταρχικά είναι κοινωνικό φαινόμενο και δευτερεύον, βιολογικό ή ψυχολογικό).

Είναι φανερό ότι ζούμε σε μια κοινωνία που μετράει πάρα πολύ τον άνθρωπο με την παραγωγικότητά του, που προβάλλει πάρα πολύ τον νέο, που προβάλλει πάρα πολύ την σωματική δύναμη με αποτέλεσμα να μην χωράει ο άρρωστος, ο ηλικιωμένος, ο ανάπηρος.

Αν όμως ορισμένοι μηχανισμοί τεθούν σε ενέργεια και ενισχυθούν ανάλογα θα μπορέσουν να δώσουν καρπούς και να παίξουν εποικοδομητικό και κοινωνικό ρόλο. Ένας από αυτούς τους μηχανισμούς είναι και ο θεσμός της οικογένειας που μπορεί βέβαια να διαφοροποιήθηκε αλλά δεν έπαψε όμως να λειτουργεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ

6.1 ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Κάθε ηλικιωμένο άτομο που παρουσιάζει προβλήματα υγείας χρησιμοποιεί τις υφιστάμενες ιατρικές υπηρεσίες της Κοινότητάς του ή τις Κρατικές ή Ιδιωτικές υπηρεσίες στις πόλεις ή κωμοπόλεις ανάλογα με την οικονομική του κατάσταση.

Στα δεδομένα του Ν. Λέσβου λειτουργεί το Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Μυτιλήνης ‘Βοστάνειο’ που αποτελεί και το μοναδικό στο νησί και το οποίο παρέχει τις ιατρικές υπηρεσίες του σε όλο τον πληθυσμό.

Οι άποροι ηλικιωμένοι που λαμβάνουν κάποιο Δημόσιο Βοήθημα ή κατέχουν πιστοποιητικό απόρων λόγω των χαμηλών εισοδημάτων τους δικαιούνται δωρεάν ιατρική εξέταση και φαρμακευτική περίθαλψη από τα εξωτερικά ιατρεία ή σαν εσωτερικοί ασθενείς στα Γενικά Κρατικά Νοσοκομεία. Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη παρέχει το Γ.Ν.Ν. Μυτιλήνης ‘Βοστάνειο’ σε όλους τους ηλικιωμένους δημοσίους υπαλλήλους με ιατρικά προβλήματα.

Το Νοσοκομείο Μυτιλήνης όπως όλα τα Κρατικά Νοσοκομεία των πόλεων επιλαμβάνονται κάθε είδους ψυχοκοινωνικών προβλημάτων όλων των κατηγοριών των ηλικιωμένων μέσω των Κοινωνικών Λειτουργιών που έχουν τοποθετηθεί εκεί και ανήκουν στο Τμήμα της Κοινωνικής Υπηρεσίας. Στο Νοσοκομείο δεν λειτουργούν ψυχιατρικές πτέρυγες οι οποίες να δέχονται ασθενείς οποιασδήποτε ηλικίας συμπεριλαμβανομένων και ατόμων γεροντικής ηλικίας με ψυχικά νοσήματα για μικρές περιόδους παραμονής παρακολούθησης και θεραπείας. Για ηλικιωμένα άτομα με ψυχικά νοσήματα και ψυχολογικές

διαταραχές λειτουργεί ψυχιατρικό εξωτερικό ιατρείο το οποίο πραγματοποιεί νοσηλείες αλλά δεν αποτελεί κλειστό τμήμα.

Όταν κρίνεται από τον ψυχίατρο ότι ένα ηλικιωμένο άτομο παρουσιάζει κάποιες ψυχολογικές διαταραχές και έχει ανάγκη να νοσηλευτεί, νοσηλεύεται στο Παθολογικό τμήμα και στη συνέχεια του παρέχεται κάποια φαρμακευτική αγωγή. Όταν όμως το πρόβλημα είναι οξύ μετά πάντα από αίτηση των συγγενών του μεταφέρεται σε ψυχιατρικά ιδρύματα είτε δημόσια είτε ιδιωτικά σύμφωνα πάντοτε με τον ασφαλιστικό του φορέα.

Η Νοσηλεία πανελλαδικά γίνεται:²⁷

1. Σε ειδικά Ψυχιατρικά Ιδρύματα
2. Σε Ψυχιατρικά τμήματα μέσα σε Γενικά Νοσοκομεία
3. Σε ειδικές Ψυχιατρικές και Νευρολογικές κλινικές
4. Σε Νοσοκομεία ημέρας
5. Σε Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής
6. Σε Κοινωνικούς Ξενώνες
7. Και σε Προστατευόμενα Ιδρύματα

Τόσο όμως το Γ.Ν.Ν. Μυτιλήνης όσο και τα αγροτικά υγειονομικά κέντρα του νησιού μειονεκτούν μερικώς γιατί δεν υπάρχουν γηριατρικά τμήματα με αποτέλεσμα η έλλειψη αυτή να αποτελεί αισθητή ανάγκη για μακροχρόνια παραμονή του ασθενή και συστηματική εντατική θεραπεία. Δεν είναι δε ασύνηθες φαινόμενο οι γιατροί να βιάζονται να απολύσουν ηλικιωμένους ασθενείς ειδικά στις χρόνιες περιπτώσεις για να χρησιμοποιήσουν τις διαθέσιμες κλίνες του για νεότερα άτομα.

²⁷ Προφορικές πληροφορίες από το τμήμα της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Γ.Ν.Ν. Μυτιλήνης 'Βοστανείο'.

6.2 'ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ'

α) 'Πρόγραμμα βοήθεια στο σπίτι'

Για την αντιμετώπιση των άπορων ηλικιωμένων που έχουν ανάγκη φροντίδας στο σπίτι τους και δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν ορισμένες λειτουργίες όπως το καθάρισμα του σπιτιού, προσωπική καθαριότητα, μαγείρεμα κ.τ.λ. το τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη προγράμματος ανοιχτής περίθαλψης, εφαρμόζοντας έτσι το πρόγραμμα 'ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ'.

Το πρόγραμμα αυτό θέλει τον ηλικιωμένο στο ανοιχτό περιβάλλον μέσα στη γειτονιά, στην κοινότητα, στο σπίτι του, που μπορεί να είναι των παιδιών του, των συγγενών του, ή ακόμα και το δικό του.

Η 'ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ' εκφράζει τις σύγχρονες ιδέες: κοινωνικοποίηση, δραστηριότητα, αλληλεγγύη των γενεών, ελευθερία που καθιστούν το άτομο μέλος ενταγμένο στην κοινότητα, ενεργό, αυτόνομο, ισότιμο.

Για να λειτουργήσει αποτελεσματικά ο θεσμός αυτός απαιτείται ένα ευρύ πλέγμα υπηρεσιών που θα καλύπτουν τις ανάγκες και θα δίνουν λύσεις στα προβλήματα των ηλικιωμένων που προέρχονται κυρίως από την α) απομόνωση β) το φόβο και την ανησυχία για την υγεία του και γ) την αδράνεια στον απεριόριστα ελεύθερο χρόνο του.

Αυτόματα διαγράφονται και οι στόχοι του νέου αυτού θεσμού οι οποίοι αντίστοιχα με τα παραπάνω προβλήματα είναι: η κοινωνική συμμετοχή, η προληπτική υγιεινή και η ενεργοποίηση.

Παρόλο που το πρόγραμμα 'ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ' αποτελεί και δίνει μια λύση στα προβλήματα των ηλικιωμένων δεν εφαρμόζεται σε όλες τις περιοχές του νησιού.

β) 'Φροντίδα του ηλικιωμένου σε θετή οικογένεια'.

Όπως γνωρίζουμε η τοποθέτηση του ηλικιωμένου στο ίδρυμα δεν θεωρείται από το τμήμα της Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου σαν λύση προτίμησης, αφού η απομάκρυνση από το γνώριμο περιβάλλον προκαλεί στον ηλικιωμένο έντονα ψυχολογικά προβλήματα. Γι' αυτό το τμήμα της Κοινωνικής Πρόνοιας του νησιού προετοιμάζει μελλοντικά την εφαρμογή ενός άλλου θεσμού ανοιχτής περίθαλψης τη 'φροντίδα του ηλικιωμένου σε θετή οικογένεια'.

Σύμφωνα με το θεσμό αυτό θα επιλέγονται οικογένειες οι οποίες θα αναλαμβάνουν την τοποθέτηση του ηλικιωμένου σε θετή οικογένεια με αμοιβή αντικαθιστώντας έτσι την οικογενειακή θαλπωρή που λείπει από τον ηλικιωμένο όταν δεν έχει οικογένεια ή εξαναγκάζεται να φύγει από τη δική του οικογένεια.

6.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΥΠΕΡΗΛΙΚΕΣ ΤΟΥ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

Στο Ν. Λέσβου τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικές επιτεύξεις στην παροχή υπηρεσιών προς τους υπερήλικες.

Κατ' αρχήν η κρατική παρέμβαση είναι αξιόλογη και αυτό φαίνεται ξεκάθαρα από την ύπαρξη των Κέντρων Ανοιχτής Προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ –Μυτιλήνης, Πλωμαρίου) καθώς και την εφαρμογή του προγράμματος 'ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ' τα οποία εξυπηρέτησαν και εξακολουθούν να εξυπηρετούν τους ηλικιωμένους στα επιθυμητά τους επίπεδα. Από την εφαρμογή αυτών των θεσμών φαίνεται ξεκάθαρα ότι ο πληθυσμός του νησιού δίνει περισσότερο έμφαση στην ανάπτυξη προγραμμάτων ανοιχτής περίθαλψης και έχει σαν απώτερο σκοπό να παραμείνει το ηλικιωμένο και αυτοεξυπηρετούμενο άτομο όσο το δυνατό περισσότερο στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον συμμετέχοντας έτσι στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου του.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης εφαρμόζονται προγράμματα από τα Ιδιωτικά και Δημόσια Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) σχετικά με την ευαισθητοποίηση στελεχών Υγείας και Πρόνοιας, που θα εργασθούν μελλοντικά με τα άτομα της τρίτης ηλικίας.

Κρίνεται επίσης αναγκαίο να αναφέρουμε ότι η πάγια κοινωνική πολιτική που ακολουθεί το τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου είναι αξιόλογη αφού περιλαμβάνει:

α) την διατήρηση του ηλικιωμένου στο οικογενειακό περιβάλλον της κοινότητάς του.

β) την παροχή υποστηρικτικής βοήθειας για ενδυνάμωση του παραδοσιακού θεσμού φροντίδας του ηλικιωμένου από την οικογένεια του.

γ) την φροντίδα του ηλικιωμένου σε περίπτωση που υπάρχουν αδυναμίες περίθαλψης του στην οικογένεια λόγω χώρου ή οποιασδήποτε άλλης αιτίας από φροντιστή στο σπίτι του.

δ) την οικονομική ενίσχυση στους ηλικιωμένους που έχουν ανεπαρκή εισοδήματα.

Όταν δεν υπάρχει κατάλληλο οικογενειακό περιβάλλον ώστε το άτομο να μπορέσει να ζήσει τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του και ακόμη αν έχει αποκλειστεί η κατά οίκον περίθαλψη η ιδρυματική προστασία στο νησί είναι εφικτή. Έτσι η ιδρυματική προστασία δίνει μια λύση στο κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται από το αδιέξοδο που περιέχονται οι οικονομικά αδύνατοι και στερούμενοι οικογενειακής υποστήριξης ηλικιωμένοι.

Παρ' όλα αυτά όμως υπάρχουν κάποιες περιοχές οι οποίες είναι αρκετά απομακρυσμένες και δύσκολα καλύπτονται από αυτά τα προγράμματα όπως είναι η περιοχή της Άντισσας του Ν. Λέσβου. Στο παρελθόν στη συγκεκριμένη περιοχή λειτουργούσε (Κ.Α.Π.Η.) αλλά έπαψε να παρέχει τις υπηρεσίες του εδώ και αρκετό καιρό. Επειδή όμως ο νησιωτικός πληθυσμός είναι αρκετά ευαισθητοποιημένος η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου στην προσπάθειά της να βοηθήσει τους υπερήλικες αποφάσισε την ίδρυση Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων και Χρονίως πασχόντων ατόμων στη συγκεκριμένη περιοχή έτσι ώστε τα άτομα της τρίτης ηλικίας να απολαμβάνουν παροχές κοινωνικής πρόνοιας.

Σε γενικές γραμμές στο Ν. Λέσβου υπάρχουν κάποιες παροχές και οι κάτοικοι είναι αρκετά ευαισθητοποιημένοι σχετικά με τα προβλήματα των ηλικιωμένων μόνο με τη σκέψη ότι τα προβλήματα της τρίτης ηλικίας αποτελούν μελλοντικά προβλήματα των νεότερων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

7.1 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

Ένα σημαντικό ποσοστό του νησιωτικού πληθυσμού του Ν. Λέσβου είναι άτομα ηλικιωμένα που δεν μετακινήθηκαν καθόλου από το νησί ή επέστρεψαν σε αυτό για μόνιμη ή εποχιακή μετά τη συνταξιοδότησή τους. Οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν πρόσθετα προβλήματα για την κάλυψη ακόμα και των βασικών τους αναγκών ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες. Οι δυσκολίες αυτές ενθαρρύνουν τη διατήρηση παραδοσιακών δεσμών μεταξύ νέων και ηλικιωμένων και ενισχύουν τους μηχανισμούς κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης του νησιωτικού πληθυσμού. Αναμένουν με καρτερία τους καλοκαιρινούς μήνες για τις επισκέψεις των παιδιών ή εγγονιών τους που μένουν μόνιμα σε άλλες περιοχές και αγωνίζονται να ένια αυτάρκεις και δημιουργικοί μέχρι τα βαθιά τους γεράματα.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο των ηλικιωμένων είναι πολύ χαμηλό. Ένα μεγάλο μέρος των ηλικιωμένων είναι απόφοιτοι του Δημοτικού σχολείου, ένα μεγάλο ποσοστό είναι αναλφάβητοι και ένα ελάχιστο ποσοστό ηλικιωμένων έχουν εκπαίδευση πάνω από το Δημοτικό, κυρίως γυμνασιακή.

Το νησί κατοικείται από ηλικιωμένους συνταξιούχους του ΟΓΑ, του ΙΚΑ του ΝΑΤ ή άλλων ταμείων του εξωτερικού καθώς οι άνδρες ως ενεργοί επαγγελματίες ήταν κυρίως αγρότες, ναυτικοί, ή μετανάστες και οι γυναίκες κυρίως αγρότισσες ή νοικοκυρές. Οι ηλικιωμένοι που δεν έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας εξακολουθούν να υποαπασχολούνται σε διάφορες οικιακές εργασίες ή στα κτήματα με τις ελιές.

Σχεδόν όλοι οι ηλικιωμένοι του Ν. Λέσβου μένουν σε ιδιόκτητη κατοικία και ελάχιστοι από αυτούς ζουν σε κατοικία παραχωρημένη από τους συγγενείς τους.

Όσοι ηλικιωμένοι έχουν κάποιο από τα παιδιά του εγκατεστημένα στο Νομό, απολαμβάνουν περισσότερη φροντίδα και οικονομική βοήθεια δέχονται συχνότερα τις επισκέψεις τους και εξασφαλίζουν το ενδιαφέρον τους. Όσοι δεν έχουν παιδιά ή τα παιδιά τους έχουν μεταναστεύσει βρίσκουν στήριξη και φροντίδα σε ένα στενό, αλλά ισχυρό συγγενικό δίκτυο ή στους κοντινούς γείτονες χωρίς να έχουν εύκολα οικονομική βοήθεια από αυτούς.

Ο κοινωνικές επαφές των ηλικιωμένων περιορίζονται σε ζητήματα της καθημερινότητας: αλληλοβοήθεια, συμβατικές υποχρεώσεις, ενώ παράλληλα συμμετέχουν σε εθιμοτυπικές παραδοσιακές εκδηλώσεις που επιβιώνουν. Ο χρόνοςσχόλης των ηλικιωμένων αφιερώνεται κυρίως, στην τα τηλεόραση, ή το ραδιόφωνο που αποτελούν και τη μοναδική σχεδόν πηγή πληροφόρησης αφού σπάνια διαβάζουν εφημερίδες ή περιοδικά. Οι άνδρες αφιερώνουν επίσης μικρό μέρος του χρόνου τους στο καφενείο, το κυνήγι ή το ψάρεμα ενώ οι γυναίκες σε χειροτεχνικές και οικιακές ασχολίες ή συζητήσεις με τις γειτόνισσες. Ο τόπος συνάντησης, επομένως, των ηλικιωμένων ανδρών είναι το καφενείο, των γυναικών η γειτονιά και συνολικά όλων των ηλικιωμένων τα συγγενικά σπίτια ή οι εκκλησίες.

Ένα από τα σοβαρότερα ζητήματα που απασχολούν τους ηλικιωμένους είναι η κατάσταση της υγείας τους και οι υπηρεσίες υγείας που τους προσφέρονται. Μεγαλύτερη συχνότητα σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των γιατρών του Γ.Ν.Ν. Μυτιλήνης έχουν τα προβλήματα του κυκλοφοριακού συστήματος, προβλήματα στα κάτω ή άνω άκρα και ακολουθούν οι παθήσεις της όρασης του πεπτικού και του αναπνευστικού συστήματος και ακόμα της σπονδυλικής στήλης. Όσοι ηλικιωμένοι

μένουν κοντά στην επαρχιακή πόλη της Μυτιλήνης έχουν ευκολότερη πρόσβαση στο Νοσοκομείο και απολαμβάνουν ευκολότερα τις ιατρικές υπηρεσίες. Η κύρια φροντίδα υγείας για τους ηλικιωμένους που μένουν σε άλλες περιοχές του νησιού παρέχεται αναγκαστικά από αγροτικούς γιατρούς που είναι απόφοιτοι της Ιατρικής χωρίς ιδιαίτερη εμπειρία και με ελάχιστα υλικοτεχνικά μέσα. Οι επισκέψεις στον αγροτικό γιατρό αφορούν κυρίως την παρακολούθηση της αρτηριακής πίεσης ή άλλων χρόνιων προβλημάτων υγείας και τη συνέχιση της φαρμακευτικής αγωγής που έχουν συστήσει ειδικευμένοι γιατροί.

Οι βασικότεροι κίνδυνοι που απειλούν την υγεία τους στη διάρκεια της ζωής τους είναι οι στενοχώριες, τα βάσανα, το άγχος, η μοναξιά, την περιορισμένη στήριξη και το υγρό κλίμα του νησιού. Αναλυτικότερα όσοι δεν μετακινήθηκαν καθόλου από το νησί απειλούνται κυρίως από την ανέχεια, τη στενοχώρια, τις επίπονες αγροτικές εργασίες και το υγρό κλίμα. Όσοι είχαν μεταναστεύσει παλιότερα δοκιμάστηκαν από το άγχος, την ανασφάλεια της ξενιτιάς, τις σκληρές και ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας καθώς και τη νοσταλγία και στέρηση των συγγενικών τους προσώπων.

Από την ανάλυση των παραπάνω στοιχείων διαπιστώνεται συνολικά ότι οι υπερήλικες αποτελούν ένα σημαντικό και ενεργό δυναμικό του συνολικού τους πληθυσμού. Οι ίδιοι είναι δεμένοι με τα νησιά τους δύσκολα τα εγκαταλείπουν, φροντίζουν τα σπίτια και τα κτήματα, ενθαρρύνουν την επιστροφή ή τις επισκέψεις των νέων σ' αυτά, διατηρούν ζωντανές τις παραδόσεις και αναπτύσσουν προσωπικές σχέσεις και κοινωνική αλληλεγγύη. Οι ίδιοι συναντούν πολλές δυσκολίες για την αντιμετώπιση των οικονομικών, κοινωνικών και υγειονομικών προβλημάτων, ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες. Η βοήθεια που τους προσφέρεται από το κράτος ή άλλους φορείς είναι πολύ περιορισμένη, αλλά συγγενείς και γείτονες προσπαθούν με συγκινητική ανθρωπιά να

καλύψουν τις ανάγκες επιβίωσης των ηλικιωμένων. Οι ίδιοι οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν με καρτερία τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής ζώντας λιτοδίαιτα και με ελάχιστες απαιτήσεις. Έχουν, δηλαδή εξασφαλίσει μια σχετική ατομική και κοινωνική ισορροπία μέσα σε αντίξοες συνθήκες, αλλά αυτό είναι και η ομορφιά του καθημερινού τους αγώνα.

Παρ' όλα αυτά, με τους όρους και τις απαιτήσεις μιας σύγχρονης ζωής είναι ξεκομμένοι από τις εξελίξεις που βιώνουν οι κάτοικοι άλλων περιοχών. Διέξοδος υπάρχει και σχετίζεται, πρώτον με την αναβάθμιση της ζωής των ίδιων των ηλικιωμένων, την προσφορά περισσότερων υπηρεσιών και φροντίδας και δεύτερον με την αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας του νησιού, ώστε περισσότεροι νέοι να βρίσκουν απασχόληση και να παραμένουν στον τόπο καταγωγής τους.

7.2 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ- ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

1) ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ

Ένα από τα πλέον εντυπωσιακά φαινόμενα της εποχής το οποίο αποδίδεται κυρίως στη μείωση της γονιμότητας και το οποίο επηρεάζεται επίσης από την επιμήκυνση της διάρκειας της ανθρώπινης ζωής, τη μετανάστευση, την εκβιομηχάνιση και την αστικοποίηση, είναι το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού, το φαινόμενο δηλαδή της συνεχούς αύξησης της αναλογίας των προσώπων, τα οποία ανήκουν στην γεροντική ηλικία.

Ειδικότερα στο Ν. Λέσβου παρουσιάζεται μεγάλη μείωση των γεννήσεων και παράλληλα σημαντική αύξηση όχι μόνο των ατόμων της τρίτης ηλικίας αλλά και των ατόμων της λεγόμενης 'τέταρτης ηλικίας' δηλαδή ηλικιωμένοι από 80 ετών και άνω.

Συγκεκριμένα στην περιοχή της Αγίας Παρασκευής (συνολικοί κάτοικοι 2.491) και στην περιοχή της Νάπης (σύνολο κατοίκων 297) μετά από στατιστική έρευνα που διεξήχθη στους κατοίκους προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα:

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

ΗΛΙΚΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΟΙΚΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
0-14	375	15,1
15-24	359	14,4
25-39	402	16,1
40-54	347	13,9
55-64	366	14,7
65-79	410	16,5
80+	232	9,3
ΣΥΝΟΛΟ	2491	100

Πίνακας 10: Απεικόνιση συνολικού αριθμού κατοίκων με βάση των ηλικία.

Πηγή: Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου.

ΔΗΜΟΣ ΝΑΠΗΣ

ΗΛΙΚΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΟΙΚΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
0-14	35	11,8
15-24	32	10,7
25-39	34	11,5
40-54	45	15,1
55-64	54	18,2
65-79	81	27,3
80+	16	5,4
ΣΥΝΟΛΟ	297	100

Πίνακας 11: Απεικόνιση συνολικού αριθμού κατοίκων με βάση των ηλικία

Πηγή: Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου.

Οι κάτοικοι και των δύο αυτών περιοχών είναι αγρότες κτηνοτρόφοι και ένας μεγάλος αριθμός απο αυτούς μετακινείται τους καλοκαιρινούς μήνες στην Κω και σε άλλες τουριστικές περιοχές της χώρας όπου εργάζεται σε ξενοδοχειακές μονάδες.

Παλιότερα οι κάτοικοι μετανάστευαν στην Αμερική και την Αυστραλία με αποτέλεσμα στις περιοχές αυτές να κατοικούν μοναχικά ηλικιωμένα άτομα. Οι κάτοικοι εξακολουθούν να μεταναστεύουν στο εσωτερικό μέχρι σήμερα με αποτέλεσμα το πρόβλημα της εγκατάλειψης των ηλικιωμένων να είναι εντονότερο.

Έχοντας υπ' όψην τα παραπάνω το Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες ώστε να ενταχθεί στις περιοχές της Νάπης και της Αγίας Παρασκευής το πρόγραμμα 'ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΠΤ'. Με την εφαρμογή αυτού του προγράμματος οι ηλικιωμένοι έχουν ποιότητα ζωής, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας καθώς και παροχές κοινωνικής πρόνοιας.

2) ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η στείρα σκέψη ότι η ζωή χάνει το νόημά της όταν σταματάει η δουλειά, έχει αποδειχθεί πολλές φορές λανθασμένη. Μελέτες πάνω σε συνταξιούχους αποκαλύπτουν όλο και περισσότερη ποικιλομορφία στη ζωή τους.²⁸ Πολλοί ηλικιωμένοι συνταξιούχοι δεν βυθίζονται στην αδράνεια,

αλλά συνεχίζουν την δραστηριότητά τους σε τομείς που τους ενδιέφεραν σε όλη τους της ζωή. Άλλοι καλλιεργούν νέα ενδιαφέροντα ή ξαναθυμούνται παλιά που δεν είχαν μέχρι τότε το χρόνο ν' ασχοληθούν με αυτά.

Αξίες όπως η μάθηση, η ανακάλυψη του εαυτού και η προσφορά βοήθειας στους άλλους αρχίζουν καθώς περνάνε τα χρόνια και αντιμετωπίζονται με τον ίδιο σεβασμό που αντιμετωπιζόταν άλλοτε η εργασία και η παραγωγικότητα.

Έτσι μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι η συνταξιοδότηση δεν αποτελεί πρόβλημα για τους ηλικιωμένους αφού σ' αυτή τη φάση της ζωής τους, βρίσκουν την ευχαρίστηση και την ψυχαγωγία και αρχίζουν να ζητάνε περισσότερες ευκαιρίες να απολαύσουν δραστηριότητες που δεν έχουν άμεση σχέση με την εργασία και κυρίως δεν αντιμετωπίζονται σαν ' σκότωμα χρόνου' για τους υπερήλικες.

Ο Νομός Λέσβου λόγω ότι είναι αγροτική περιοχή το μεγαλύτερο ποσοστό των ηλικιωμένων συνταξιούχων λαμβάνουν σύνταξη από το ταμείο του ΟΓΑ. Έτσι η συνταξιοδότηση στο νησί αποτελεί πρόβλημα στην περίπτωση των άπορων ηλικιωμένων οι οποίοι λόγω έντονων οικονομικών προβλημάτων εξακολουθούν να εργάζονται και μετά την συνταξιοδότησή τους για να κερδίζουν κάτι παραπάνω από ένα πενιχρό μισθό.

Έτσι σωματικά ικανοί ηλικιωμένοι με λίγα προσόντα εξακολουθούν να κάνουν μικροδουλειές αυτοαπασχολούμενοι με το δικό τους ρυθμό.

Αυτό που επιβάλλεται τελικά να επιτευχθεί είναι ένα καλύτερο πρόγραμμα συνταξιοδότησης έτσι ώστε οι ηλικιωμένοι συνταξιούχοι να λαμβάνουν ικανοποιητικές απολαβές, που θα τους εξασφαλίζει ένα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής και δεν θα τους υποχρεώνει να εργάζονται για οικονομικούς λόγους.

3) ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Για πολλά χρόνια η γήρανση σχετίζεται με την φτώχεια.

Ένα από τα βασικότερα προβλήματα των ηλικιωμένων τόσο του Ν. Λέσβου όσο και άλλων περιοχών της χώρας είναι οι οικονομικές δυσκολίες λόγω των χαμηλών συντάξεων²⁹ που αποτελεί ίσως και τη σημαντικότερη πηγή εισοδήματος για τους περισσότερους ηλικιωμένους. Ωστόσο η σύνταξη αυτή δεν είναι επαρκής για να καλύψει τις στοιχειώδεις ανάγκες πολλών ηλικιωμένων οι οποίοι συχνά δεν γνωρίζουν τον τρόπο να εξοικονομήσουν άλλες πρόσθετες παροχές που θα βελτιώναν κάπως το βιοτικό τους επίπεδο.

Λόγω των χαμηλών συντάξεων οι ηλικιωμένοι είναι πολύ προσεχτικοί με τα οικονομικά τους και μόνο μια μικρή αναλογία θεωρεί τον εαυτό τους ευκατάστατο. Η κατοικία, οι οικονομικές αποταμιεύσεις και η οικονομική στήριξη από την οικογένεια, θεωρούνται ουσιαστικές πηγές προσόδου για τους ηλικιωμένους. Παράλληλα ο σημαντικός ρόλος του κράτους φαίνεται να παραμένει και να μην αντικαθίσταται από τον ιδιωτικό τομέα αν και οι περισσότεροι ηλικιωμένοι δεν αισθάνονται ασφαλείς με την σύνταξή τους.

²⁸ Ρόμπερτ Κάνσταντμαν 'Η Τρίτη ηλικία' Ψυχογιός, ΑΘΗΝΑ, 1982 σελ. 64-65

²⁹ Ιωάννου Ζάρα 'Το πρόβλημα του γήρατος στην Ελλάδα' Εκδ. ΟΗΕ, ΑΘΗΝΑ, 1974 σελ. 56-57

Σημαντικά οικονομικά προβλήματα παρουσιάζει αυτή η κατηγορία των ηλικιωμένων οι οποίοι δεν συγκέντρωσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις έτσι ώστε να απολαμβάνουν μια σύνταξη έστω και χαμηλή.

Τραγική επίσης είναι η κατάσταση των ηλικιωμένων οι οποίοι για διάφορους λόγους παρέμειναν έξω από το δίκτυο των κοινωνικών ασφαλίσεων και οι οποίοι βρίσκονται χωρίς εργασία, χωρίς σύνταξη, χωρίς αποταμιεύσεις και χωρίς καμιά οικογενειακή ή άλλη βοήθεια.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι το συνταξιοδοτικό σύστημα χρειάζεται ριζικές μεταρρυθμίσεις έτσι ώστε να μειθούν όσο το δυνατό οι υπάρχουσες ανισότητες και να επιτευχθεί καλύτερη κατανομή των πόρων.

4) Χαμηλό επίπεδο ζωής.

Συνήθως τα ηλικιωμένα άτομα διαθέτουν αρκετά μικρότερες συντάξεις σε σύγκριση με τους νεώτερους συνταξιούχους του ίδιου κλάδου, λόγω των ρυθμίσεων που έχουν γίνει με προγενέστερα συνταξιοδοτικά καθεστώτα.

Στα άτομα αυτά που μόνη πηγή εισοδήματος είναι μια μικρή σύνταξη παρατηρείται το ποσοστό αυτής να καλύπτει δαπάνες διατροφής.³⁰ Συνήθως στις περιπτώσεις αυτές οι στεγαστικές συνθήκες είναι πολύ χαμηλές. Στις ίδιες συνοικίες παρατηρούνται δυσμενέστερες στεγαστικές συνθήκες των ηλικιωμένων που ζουν μόνοι από εκείνες των νοικοκυριών με περισσότερα άτομα.

³⁰ Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα, 'Στοχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996

5) Δυσχερείς συνθήκες επικοινωνίας.

Στις αγροτικές περιοχές η κακή επικοινωνία και οι μεγάλες αποστάσεις είναι αιτία ειδικών προβλημάτων που συναντώνται στην πρόσβαση των ιατροκοινωνικών υπηρεσιών. Ο ηλικιωμένος πληθυσμός είναι ανόμοια κατανομημένος και υπάρχουν αγροτικές περιοχές με τριπλάσιο γεροντικό πληθυσμό από τα αστικά κέντρα.

6) Προβλήματα πρόσβασης

Οι ηλικιωμένοι που κατοικούν απομακρυσμένες περιοχές του νησιού, έχουν να αντιμετωπίσουν ιδιαίτερα προβλήματα πρόσβασης. Οι αυξημένες ανάγκες των ηλικιωμένων για ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη τους αναγκάζουν παρά τις δυσκολίες μετακίνησης ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες να μετακινούνται στη πόλη της Μυτιλήνης.

7) Προβλήματα ασθενείας.

Τα ηλικιωμένα άτομα παραμένουν στα νοσηλευτικά ιδρύματα περισσότερο χρόνο από το μέσο όρο νοσηλείας επιμηκύνοντας κυρίως το μετά τη θεραπεία χρόνο.

Το κόστος της υγείας αυξάνει με γρηγορότερο ρυθμό και ταυτόχρονα αυξάνονται και οι οικονομικές δυσχέρειες.

Η διπλή αυτή τάση καθιστά δύσκολη την εξασφάλιση φροντίδων ποιότητας υγείας για τους ηλικιωμένους είτε διαβιούν στα σπίτια τους είτε διαβιούν στα ιδρύματα.

Αν το οικονομικό βάρος για τον κρατικό προϋπολογισμό δεν σταματά να αυξάνει γίνεται επίσης βαρύ για τον ίδιο των ηλικιωμένο λόγω των υποχρεώσεών του να συμμετέχει στη δαπάνη-νοσηλείας του.

8) Απώλεια αυτονομίας.

Ένα ποσοστό ηλικιωμένων γύρω στο 7-9% έχουν χάσει την αυτονομία³¹ τους και έχουν ανάγκη βοήθειας τρίτου προσώπου.

9) Μοναξιά.

Η απώλεια στενών συγγενών όπως αδελφών, εξαδέλφων κυρίως όμως του ή της συζύγου δημιουργεί στους ηλικιωμένους μεγάλα συναισθηματικά κενά. Παράλληλα στενεύει ο κύκλος των φίλων και συγγενών, η μοναξιά μεγαλώνει και συνοδεύεται συνήθως με την ανησυχία του θανάτου.

10) Ανασφάλεια.

Οι περισσότεροι ηλικιωμένοι κατέχονται από ανασφάλεια³² η οποία τις περισσότερες φορές δημιουργεί μεγάλη αναστάτωση.

Το αίσθημα της ανασφάλειας πηγάζει κυρίως από την ανικανότητα να ελέγχει ή να επηρεάζει σημαντικά την ζωή των γύρω του. Έτσι

³¹ Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα' Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας' ΑΘΗΝΑ, 1996

³² Ρόμπερτ Κάνστεμπαουμ 'Η Τρίτη ηλικία' Ψυχογιός, ΑΘΗΝΑ, 1982, σελ. 68-70

οποιοσδήποτε υπαινιγμός γύρω από την πιθανή απώλεια αυτού του διαπροσωπικού ελέγχου δημιουργεί πανικό.

Κάποιοι ηλικιωμένοι νιώθουν ασφάλεια μέσα από τη σταθερή τροφοδότηση που τους παρέχει ο σύντροφός τους. Άλλοι πάλι βασίζονται στην ασφάλειά τους σε οικονομικά στηρίγματα, λίγα λεφτά στην άκρη, κάποια σύνταξη, επιδόματα ή ακόμα και στην αίσθηση ότι έχουν οικονομική δυνατότητα να καλύψουν τωρινές ή μελλοντικές ανάγκες.

Για μερικούς ανθρώπους η ασφάλεια γίνεται αισθητή από τα οικεία αντικείμενα, από το μέρος όπου ζουν, από τη γειτονιά και φυσικά από τα πρόσωπα που τους περιστοιχίζουν. Κάποιοι άλλοι πάλι επενδύουν την ασφάλειά τους στη δουλειά και την δραστηριότητά τους. Όταν λοιπόν χάνουν τη δουλειά τους νιώθουν απειλή γιατί στερούνται κάθε διέξοδο αυτοέκφρασης και εποικοδομητικής δραστηριότητας. Ακόμη και η ανησυχία μήπως χάσουν τη δουλειά τους ή κάποια άλλη δραστηριότητα μπορεί να τους επισπεύσει πανικό.

11) Κατάθλιψη.

Η κατάθλιψη στους ηλικιωμένους είναι μια από τις πιο συνηθισμένες εκφράσεις συναισθηματικής απελπισίας.

Υπάρχουν πολλές ενδείξεις κατάθλιψης.³³ Το ηλικιωμένο άτομο δεν διαθέτει πια την απαραίτητη ενέργεια για τις καθημερινές δραστηριότητες και κυριαρχείται από ένα αίσθημα απελπισίας και απαισιοδοξίας.

Στα γηρατεία η απελπισία είναι περισσότερο έντονη γιατί άμεσα προβλήματα υπενθυμίζουν παλιές δυσκολίες. Το ηλικιωμένο άτομο κατατρέχεται από αναμνήσεις οδυνηρών γεγονότων και σχέσεων τόσο παλιών όσο από τότε που ήταν παιδί. Η ανικανότητά του να ανταπεξέλθει σε άμεσα προβλήματα μεγαλώνει όταν ταυτόχρονα τα αποθέματα που θα

τον βοηθούσαν στο ξεπέρασμα των άμεσων προβλημάτων περιορίζονται λιγότεροι φίλοι, μικρότερος οικονομικός έλεγχος, κ.τ.λ.

Οι ηλικιωμένοι που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη ζωή τους ή έχουν συναισθηματικά προβλήματα μπορούν να επωφεληθούν από την ψυχολογική βοήθεια που τους προσφέρει ένας ειδικός. Ωστόσο σπάνια το κάνουν γιατί πολλοί απ' αυτούς μεγάλωσαν στην εποχή πριν την ψυχοθεραπεία. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ποσοστό των ανθρώπων που υποφέρουν από ένα αίσθημα απελπισίας είναι μεγαλύτερο στα γηρατειά απ' ότι σε οποιαδήποτε άλλη φάση της ενήλικης ζωής.

Η επίσημη ωστόσο παροχή ψυχολογικής βοήθειας στους ηλικιωμένους είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Το χάσμα ανάμεσα στην ανάγκη και την κατάλληλη φροντίδα καλύπτεται συχνά με αμφίβολα μέσα όπως βαριές φαρμακευτικές αγωγές.

12) Γεροντική άνοια.

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα που χαρακτηρίζει τους ηλικιωμένους είναι η γεροντική άνοια³⁴ η οποία συνοδεύεται συχνά από προβλήματα μνήμης. Προβλήματα με την μνήμη μπορεί να έχουν και πολλοί ηλικιωμένοι που δεν πάσχουν από γεροντική άνοια, ωστόσο η απώλεια της μνήμης είναι πιο ριζική και εκτεταμένη στην περίπτωση της γεροντικής άνοιας. Μεμονωμένες αναμνήσεις μπορεί να επανέρχονται αλλά η μνήμη σαν μέσο για την αντιμετώπιση της ζωής χάνεται οριστικά.

Έτσι πολλά άτομα δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν ακόμα και στα καθημερινά τους καθήκοντα και προβλήματα πόσο μάλλον σε

³³ Ρόμπερτ Κάνστεμπαουμ. 'Η Τρίτη ηλικία' Ψυχογιός, ΑΘΗΝΑ, 9182, σελ. 75-79

³⁴ Ρόμπερτ Κάνστεμπαουμ 'Η Τρίτη ηλικία' Ψυχογιός, ΑΘΗΝΑ, 1982, σελ. 92-93

καταστάσεις που δημιουργούν ιδιαίτερο άγχος ή προβάλλουν ιδιαίτερες απαιτήσεις. Τα ηλικιωμένα άτομα αποσύρονται από τις κοινωνικές τους σχέσεις, δυσκολεύονται να διατηρήσουν τον εαυτό τους καθαρό και ευπρεπή και υποφέρουν συχνά από ατυχήματα που δημιουργούνται από δική τους απροσεξία ή παρανόηση.

Με λίγα λόγια η γεροντική άνοια εκδηλώνεται τόσο στον τομέα της σκέψης όσο και της συμπεριφοράς.

13) Οι επιπτώσεις του άγχους.

Ένα άτομο που υποφέρει από γεροντική άνοια μπορεί να βασανίζεται από θλίψη και άγχος.

Η απώλεια και η θλίψη είναι συνηθισμένες καταστάσεις στα γηρατειά. Ο ηλικιωμένος δοκιμάζει συνήθως στη ζωή του πολλές σημαντικές απώλειες – απασχόλησης, κατοικίας, σωματικής κινητικότητας, χρησιμότητας, που η κάθε μια του δημιουργεί θλίψη. Για να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές απώλειες αναγκάζεται καμιά φορά να διακόψει κάθε επαφή με το καθημερινό του περιβάλλον. Αν σε όλα αυτά προσθέσουμε και την δική μας τάση να αποφεύγουμε τους γέρους, ο ηλικιωμένος εγκαταλείπεται στη θλίψη.

14) Οριστική αναχώρηση – θάνατος

Στα τελευταία τους χρόνια οι ηλικιωμένοι προσκολλούνται στα πράγματα που ξέρουν, στα αντικείμενα που αγαπούν, στο σπίτι τους, στους ανθρώπους και στις αναμνήσεις τους και θυμούνται το μακρινό παρελθόν πιο ξεκάθαρα από χθες. Σ' αυτό το στάδιο της ζωής την απώλεια την νιώθει κανείς σαν μια ψυχική πληγή και για τον ηλικιωμένο η διαδικασία του πένθους είναι ιδιαίτερα οδυνηρή.

Έτσι πολλοί ηλικιωμένοι διστάζουν να ανοίξουν συζήτηση ιδιαίτερα πάνω σε θέματα του θανάτου, της κηδείας κ.τ.λ. γιατί

πιστεύουν ότι μια τέτοια συζήτηση θα τους καταθλίψει και θα τους τρομάξει.

Όλοι όμως γνωρίζουμε ότι ο ίδιος ο θάνατος μπορεί να είναι κάτι το άγνωστο, αλλά ο αποχωρισμός και η απώλεια είναι μια σκληρή πραγματικότητα τόσο γι' αυτούς που φεύγουν όσο και γι' αυτούς που πρέπει να μείνουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την παρούσα εργασία είναι τα εξής:

- Υπάρχει σημαντική αύξηση του αριθμού των ατόμων άνω των 65 ετών όπως φαίνεται από τον "πίνακα 10" του Δήμου Αγίας Παρασκευής με ποσοστό 25,8% και τον "πίνακα 11" του Δήμου Νάπης με αντίστοιχο ποσοστό 32,7%.
- Για να διατηρήσουν οι ηλικιωμένοι τις σωματικές και πνευματικές δυνάμεις θα πρέπει να παραμείνουν όσο το δυνατόν στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον συμμετέχοντας στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου τους.
- Το γεγονός της μη συγκατοίκησης των ηλικιωμένων με τους νεώτερους, δεν σημαίνει και σπάσιμο των δεσμών που συνδέουν γονείς και παιδιά, γιατί ενώ βρίσκονται σε απόσταση εντούτοις διατηρούν μεταξύ τους επικοινωνία.
- Η ανεπαρκής κοινωνική πολιτική και η μοναξιά έχουν οδηγήσει μεγάλο αριθμό ηλικιωμένων ατόμων να αναζητήσουν καταφύγιο στα Κέντρα Κλειστής Περίθαλψης του νησιού.
- Η εγκατάσταση του ηλικιωμένου γονιού στο Ίδρυμα κυρίως όταν είναι αυτοεξυπηρετούμενος αποτελεί στίγμα για την ελληνική οικογένεια.
- Καθώς τα ιδρύματα είναι μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα και είναι δύσκολο να αποϊδρυματοποιηθούν τα άτομα που επιζητούν την ασφάλεια και τη σιγουριά που αυτά ^{τους}σας προσφέρουν είναι ευκολότερο να βρεθούν τρόποι βελτίωσης της λειτουργίας των ιδρυμάτων έτσι ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες και τις απαιτήσεις όσων κατοικούν σ' αυτά. Είναι κοινά αποδεκτό ότι οι

παρεχόμενες υπηρεσίες σε πολλά Ιδρύματα προστασίας ηλικιωμένων ατόμων και κυρίως στα επαρχιακά απέχουν από το να είναι ποσοτικά και ποιοτικά ικανοποιητικές. Συγκεκριμένα στο Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων της περιοχής Αγιάσου του Νομού Λέσβου κατοίκηση σε ακατάλληλα δωμάτια ή σε μικρούς θαλάμους, συμβίωση υγιών με πάσχοντες, ακατάλληλο ή ανεπαρκές διαιτολόγιο, ελλιπής ιατρική περίθαλψη, απουσία ψυχαγωγίας, υποτυπώδη επίπλωση και ανειδίκευτο προσωπικό, αποτελούν χαρακτηριστικά αυτού του Ιδρύματος.

Η διαφώτιση και η εφαρμογή πολιτικής για τα γηρατειά αποτελεί αποκλειστική ευθύνη κάθε κράτους. Για την επίτευξη αυτού του στόχου προτείνουμε τα εξής :

1. Θα πρέπει να ενδυναμωθεί ο θεσμός της οικογένειας με την παροχή υποστηρικτικής βοήθειας έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η παραμονή των ηλικιωμένων στους κόλπους της. Η ενημέρωση των οικογενειών γύρω σε τα θέματα συμπεριφοράς των ηλικιωμένων θεωρείται απαραίτητη.
2. Θα πρέπει να γίνει κατάλληλη και συστηματική προετοιμασία του ατόμου για τα γηρατειά και τη συνταξιοδότηση, ώστε να αποφεύγονται όσο γίνεται τα ψυχολογικά και άλλα προβλήματα που συχνά δημιουργούνται. Η προετοιμασία αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσω της οικογένειας, των επαγγελματιών, συνδικαλιστικών και εθελοντικών οργανώσεων.
3. Οι ηλικιωμένοι πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικής συμπεριλαμβανομένης και εκείνης ειδικά που τους επηρεάζει

4. Να δημιουργηθούν τοπικά και περιφερειακά κέντρα στα οποία οι ηλικιωμένοι να λύνουν το πρόβλημα φροντίδας, ψυχαγωγίας, επικοινωνίας και συμμετοχής στην κοινωνική ζωή.
5. Η τοποθέτηση ηλικιωμένων σε Ιδρύματα πρέπει να αποτελεί την τελευταία λύση αφού εξαντληθούν όλες οι δυνατότητες να ζήσει ο ηλικιωμένος σε οικογενειακό περιβάλλον. Εκτός από τους Κοινωνικούς Λειτουργούς, το Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Λέσβου θα πρέπει να βοηθά τις οικογένειες που προτίθενται να τοποθετήσουν τους δικούς τους ηλικιωμένους σε Ιδρύματα να συνειδητοποιήσουν τις επιπτώσεις που θα έχει μια τέτοια απόφαση για τους ηλικιωμένους γονείς.
6. Το κράτος θα πρέπει να αναλάβει την συστηματική παρακολούθηση και καθοδήγηση των διάφορων ιδρυμάτων όσο αναφορά το είδος και το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών. Επίσης είναι ανάγκη να βελτιωθούν τα ισχύοντα μέτρα προστασίας των άπορων ηλικιωμένων, καθώς και των χρονίως πασχόντων στις περισσότερες περιπτώσεις είναι απαράδεκτα και ελλιπή.
7. Οι κατοικίες θα πρέπει να σχεδιάζονται με βάση τα προβλήματα κινητικότητας και αυτοεξυπηρέτησης τους σύμφωνα πάντοτε με τις ανάγκες τους.
8. Θα πρέπει να εξασφαλίζεται στους ηλικιωμένους ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής. Αυτό θα μπορεί να επιτευχθεί με την αύξηση των συντάξεων και την χορήγηση βοηθημάτων.
9. Θα πρέπει να οργανώνονται για τους ηλικιωμένους προγράμματα τα οποία δεν θα περιορίζονται στις αστικές περιοχές αλλά θα επεκτείνονται και στις αγροτικές.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η κοινωνία μας χρειάζεται τους ηλικιωμένους γιατί προσφέρουν εμπειρία και ιδέες που βοηθούν στη διαμόρφωση του παρόντος και του μέλλοντος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βύρων Κοτζαμάνης, Λάουρα Μαράτου- Αλιπράκη, Αφροδίτη Τεπέρογλου, Μαρία Τζωρτζοπούλου ‘ Γήρανση και Κοινωνία’. Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου Ε.Κ.Κ.Ε, Αθήνα, 1996.
2. Κ.Ν. Κανελλοπούλου ‘ Οι ηλικιωμένοι στην Ελλάδα’ Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (Κ.Π.Κ.Ο.Ε.) Αθήνα, 1984.
3. Ρόμπερτ Κανστενμπάουμ ‘ Η Τρίτη ηλικία’ Ψυχογιός, Αθήνα 1982
4. Ρόμπερτ Κανστενμπάουμ ‘ Τα στάδια της ζωής’ Ψυχογιός, Αθήνα 1982.
5. Έφη Γεωργιάδη, Αγγελική Καπετανάκη, Θεοδ. Παπαφλέσσα, ‘Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας’ Αθήνα, 1996.
6. Ιωάννης Ζάρας τέως Γενικού Διευθυντού και Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας ‘ Το πρόβλημα του γήρατος στην Ελλάδα’ εκδ. ΟΗΕ (Συμβουλίου Επιμορφώσεως εις την Κοινωνική Εργασία), Αθήνα, 1974
7. Β. Παλαιολόγου ‘ Οργάνωση και Διοίκηση Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας’ Καλαμάτα, 1991.
8. BROMLEY B.D. ‘The phycology of human ageing penguin books L.T.D. HARMONDSNORTNE, MIDDLESEX, ENGLAND, 1996.

ПАРАРТИМА



ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1987

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ
560

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Έγκριση πρόσληψης σε β' θέση στο Πολιτικό γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών. 1

Ανακατανομή από τον ΟΑΕΔ των Δήμων Λευκάδας, Λαγερών Εύρου, Λαμιέων, Τροπαίου Κοζάνης, των Κοινοτήτων Ιτέας, Δαρινιάς, Μαστορογρίου, Χαλκιδόνας με σύμβαση και ΕΥΔΑΠ για την εκτέλεση κοινωφελών έργων προς απασχόληση ανέργων. 2

Αναρροιστή Νοσηλευτική Μονάδα ως κατάλληλη για άσκηση των μαθητών. 3

Προσέλαση των Δ/Δ 6451/15.6.82 ΦΕΚ 497/1982 π. Β' και Δ/γ 43629/3.10.1986 ΦΕΚ 745/31.10.1986 π. Β' αποφάσεων του Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφάλιστον. 4

Μετρώς αναγκαιότητας προσωπικού και έγκριση πρόσληψης κατά στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Μαχρών. . . 5

Μετρώς αναγκαιότητας προσωπικού και έγκριση πρόσληψης κατά στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Μικρού Δελφίνου. 6

Μετρώς αναγκαιότητας για πρόσληψη προσωπικού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Καλαμπάκας. 7

Μετρώς αναγκαιότητας προσωπικού για πρόσληψη στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Αργαίου. 8

Μετρώς αναγκαιότητας προσωπικού και έγκριση πρόσληψης κατά στον Κ.Π.Σ. Κηφισούπολης. 9

Έγκριση πρόσληψης προσωπικού στο Παιδοεργαστή Π.Κ. Π.Α. Κουστακτής. 10

Μετρώς αναγκαιότητας προσωπικού για πρόσληψη στον Κ.Π. Σταθμό Προάκλειας - Σέρρων. 11

Έγκριση εφαρμογής προγράμματος Ανάπτυξης Προστασίας Παιδικών του Δήμου Πλωμαρίου Λατίνας. 12

Έγκριση και λειτουργία τμήσεων Λατίνας. 13

Έγκριση και λειτουργία Γ' τμήσης Λατίνας. 14

Έγκριση εγκλημάτων και εκπαιδευματικών μελών των Κοινοτήτων Φυλάκας και ελέγχου υπηρεσιών και υπηρεσιακών μελών των τμήσεων ΠΡΟ - ΠΟ. 15

Έγκριση Νομαρχιακής Επιτροπής Λογικής Επιμέτρησης (Ν.Ε.Λ.Ε.) στη Νομαρχία Δυτ. Αττικής. 17

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. Δ. 4942/2003 (1)

Έγκριση πρόσληψης σε β' θέση στο Πολιτικό γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 4 και 6 του Ν. 1256/1982 «Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο Τμήμα καθώς και για το ελεγκτικό Συμβούλιο, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και άλλες διατάξεις»
 2. Τις διατάξεις του Ν. 1558/1985 «Κύβερνηση και Κυβερνητικά όργανα»
 3. Την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου καθ. 88.2δ. 1985 «Οργάνωση και λειτουργία Πολιτικών Γραφείων μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών, αποφασίζουμε :
 1. Εγκρίνουμε όπως οι παρακάτω συνταξιούχοι διοριστούν σε νέες οργανικές θέσεις μετακλητών υπαλλήλων στο Πολιτικό γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών.
 - α) Κλαίρη Μητόση του Δημητρίου του Υπουργείου Εργασίας
 - β) Ειρήνη Βουρνά του Νικολάου του Υπουργείου Δικαιοσύνης
 2. Οι παραπάνω δικαιούνται να λαμβάνουν το σύνολο των καθαρίστων κάθε φάσεως μισθών τους για την απασχόλησή τους στις πιο πάνω θέσεις με την προϋπόθεση ότι το σύνολο των απολαβών τους και από τις δύο θέσεις δεν μπορεί να υπερβίνει σε καμία περίπτωση το ανώτατο όριο απολαβών του άρθρου 6 του Ν. 1256/1982.
- Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 1987

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Χρηματοδότηση από τον ΟΑΕΔ των Δήμων Λευκάδας, Τυχερού Έβρου, Λαμιέων, Τσαυταλίου Κοζάνης των Κοινοτήτων Ιτέας, Δαρφινιάς Μεσολογγίου, Χαλκιδόνας Θεσ/νίκης και ΕΥΔΑΠ για την εκτέλεση κοινωφελών έργων προς απασχόληση ανέργων.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 1262/82 «Για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας και τροποποίηση συνκρών διατάξεων»

2. Την κοινή απόφαση με αριθμ. 31579/87 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας «Έγκριση διαθέσεως ποσού 500.000.000 δραχ. από κεφάλαια του ΟΑΕΔ για την εκτέλεση κοινωφελών έργων».

3. Το 107774/16.9.87 έγγραφο του ΟΑΕΔ με το οποίο μας υπέβαλε απόσπασμα πρακτικών της 267.8.9.87 Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του, κατά την οποία αποφασίστηκε η υποβολή πρότασης για χρηματοδότηση εκ μέρους του ΟΑΕΔ των δήμων Λευκάδας, Τυχερού Έβρου, Λαμιέων, Τσαυταλίου Κοζάνης, των Κοινοτήτων Ιτέας, Δαρφινιάς Μεσολογγίου, Χαλκιδόνας Θεσ. και ΕΥΔΑΠ με τα ποσά των 3.780.000 δραχ., 1.570.000 δραχ., 2.340.000 δραχ., 130.000 δραχ., 200.000 δραχ., 1.800.000 δραχ., 200.000 δραχ. και 36.000.000 δραχ. αντίστοιχα με τη μορφή συνεισφοράς για την εκτέλεση κοινωφελών έργων προς απασχόληση ανέργων.

4. Την αριθ. 20352/1985 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθν. Οικονομίας, αποτελούμενη :

Εγκρίνουμε τη χορήγηση των παραπάνω ποσών από τον ΟΑΕΔ στους εής Φορείς, με τη μορφή συνεισφοράς, για την εκτέλεση κοινωφελών έργων προς απασχόληση ανέργων.

1. Δήμο Λευκάδας : ποσό τριών εκατομμυρίων επτακοσίων ογδόντα χιλιάδων (3.780.000) δραχ. προς απασχόληση είκοσι εννέα (29) ανέργων.

Περιγραφή έργου :

Ανάγερση Βασανηροπηκτικού σταθμού.

Για την κατασκευή του παραπάνω έργου θ' απαιτηθεί το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά δύο χιλιάδες πεντακόχια είκοσι (2.520) ημερομίσθια.

2. Δήμο Τυχερού Έβρου : ποσό ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων εβδομήκοντα χιλιάδων (1.570.000) δραχ. προς απασχόληση είκοσι εννέα (21) ανέργων.

Περιγραφή έργου :

- Διαμόρφωση χώρου Αιχμής αγοράς

- Τοποθέτηση υδρομετατρετών

Για την κατασκευή των παραπάνω έργων θ' απαιτηθεί ποσό των έξι εκατομμυρίων (6.000.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά χίλια πνήντα (1.650) ημερομίσθια.

Δήμο Τσαυταλίου Κοζάνης : ποσό δύο εκατομμυρίων τριακοσίων οκταχιλιάδων (2.340.000) δραχ. προς απασχόληση πέντε ανέργων.

Περιγραφή έργου :

Πακτισμός υδροσωμάτων, κρησποδοειρήρευση και παζαρένιο.

Για την κατασκευή του παραπάνω έργου θ' απαιτηθεί ποσό των πέντε εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (5.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά χίλια είκοσι εξήντα (1.560) ημερομίσθια.

Δήμο Τσαυταλίου Κοζάνης : ποσό εκατόν τριάντα χιλιάδων (130.000) δραχ. προς απασχόληση έξι (6) ανέργων.

Περιγραφή έργου :

Απορρύθμιση Πύργου της Μ. Αγίας Τριάδας.

Για την κατασκευή του παραπάνω έργου θ' απαιτηθεί το

ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά ογδόντα τέσσερα (84) ημερομίσθια.

5. Κοινότητα Ιτέας : ποσό διακοσίων χιλιάδων (200) δραχ. προς απασχόληση δέκα (10) ανέργων.

Περιγραφή έργων :

- Καθαρισμός από ψευδοβελόνες και ξερόκλαδα

- Δημιουργία κυλάκων ποτίσματος δένδρων στο Αγ. Αναργύρων.

Για την κατασκευή των παραπάνω έργων θ' απαιτηθεί το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά εκατόν είκοσι (120) ημερομίσθια.

6. Κοινότητα Δαρφινιάς Μεσολογγίου : ποσό τριών εκατομμυρίων οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχ. προς απασχόληση δέκα πέντε (15) ανέργων.

Περιγραφή έργων :

- Διαπλάτυνση του Κεντρικού δρόμου, συλλογή ομβρίων υδάτων

- Επικάλυψη χάνδρια

Για την κατασκευή των παραπάνω έργων θ' απαιτηθεί το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλ. (1.800.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά χίλια διακόσια (1.200) ημερομίσθια.

7. Κοινότητα Χαλκιδόνας Θεσσαλονίκης : ποσό διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχ. προς απασχόληση εννέα (9) ανέργων.

Περιγραφή έργου :

Καταπέδωση τριών κοινοτικών δρόμων.

Για την κατασκευή του παραπάνω έργου θ' απαιτηθεί το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά εκατόν τριάντα πέντε (135) ημερομίσθια.

8. ΕΥΔΑΠ : ποσό τριάντα έξι εκατομ. (36.000.000) δραχ. προς απασχόληση εκατόν εξήντα (160) ανέργων.

Περιγραφή έργων :

- Καθαρισμός επισκευές φρεστικών υδροσυλλογής και αγωγών ομβρίων Λεκανοπέδιου της Αθήνας.

- Καθαρισμός και επισκευές (κοίτης και πρακίων) ρεμάτων.

Για την κατασκευή των παραπάνω έργων θ' απαιτηθεί το ποσό των εκατόν πέντε εκατομμυρίων (105.000.000) δραχ. και θα πραγματοποιηθούν συνολικά είκοσι τέσσερες χιλιάδες (24.000) ημερομίσθια.

Η χρηματοδότηση αυτή θα δοθεί στους παραπάνω φορείς με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζει η 30704/10.4.87 (Φ.Ε.Κ. 206 τ. Β' της 22.4.87) κοινή απόφαση Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1987

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ**

Αριθ. Α4/4402 (3)

Αναγνώριση Νοσοκομειακής Μονάδας ως κατάλληλης για άσκηση των ματρών.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.Δ.3066/55 καθώς και της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν.1278/82.

2. Την με αριθ. 4.2.7.87 προαποδότηση της Υπερπαρακλινικής Κλινικής Κέντρου...

Την με αριθ. 1239/11.9.87 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΚΕΣΥ, αποφασίζουμε :

1. Απορρίπτουμε την ανωτέρω γνωμοδότηση της Ε.Ε. του Κ.Ε.Ε. με την οποία αναγνωρίζεται το Α' Πανεπιστημιακό Παιδιατρικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου ΑΝΕΠΑ ως παιδιατρικό για πλήρη άσκηση των γιατρών στην Καρδιολογία.

2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Οκτωβρίου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΑΔΡΟΣ

Αριθ. Δ1γ/31503

(4)

1. Απορρίπτουμε την Αδδ 6451/15.6.82 (ΦΕΚ 497/1982 τεύχ. Β') και Δ1γ/43029/3.10.1986 (ΦΕΚ 745/31.10.86 τεύχ. Β') αποφάσεων του Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ.τος 103/1976

2. Την κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας Κυβερνήσεως και Κοινωνικών Υπηρεσιών 680 26.4.1982.

3. Τις αποφάσεις μας Αδδ 6451/15.6.1982 (ΦΕΚ 497/1982 τεύχ. Β') και Δ1γ/43029/3.10.1986 (ΦΕΚ 745/31.10.1986 τεύχ. Β').

4. Τα αριθ. Αδδ 8914/22.9.87 και Αδδ 9464/23.9.87 Υπουργικά Σημειώματα της Δ/νσεως Φαρμάκων και Φαρμακείων, αποφασίζουμε :

1. Προπονούμε τις ανωτέρω (3) σχετικές αποφάσεις με και διορίζουμε στην εξειδικευμένη επιτροπή βοθητών Φαρμακείων τα κατωτέρω πρόσωπα :

α) Γεωργία Μελισσαράτου, Δ/ντρια της Δ/νσεως Φαρμάκων και Φαρμακείων, ως Πρόεδρος με αναπληρωτριά της ηρ Μαρίας Ζορμπά, υπάλληλο με βαθμό Α' του κλάδου ΠΕ6 με αντικατάσταση κατόπιν της Ελένης Βαρθακιάστα που έχασε την ιδιότητα με την οποία διορίστηκε και Γεωργίας Μελισσαράτου, που διορίζεται Πρόεδρος της Επιτροπής.

β) Κριστή Παπαδόπουλο, ως τακτικό μέλος, από τους εκπαιδευτικούς του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου με αναπληρωτή του τον Παύλο Νικολαΐδη, ομοίως.

2. Κατά τα λοιπά ισχύει η αριθ. Αδδ 6451/15.6.1982 (ΦΕΚ 497/1982 τεύχος Β') απόφαση μας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΑΔΡΟΣ

Αριθ. Δ2τ/24857

(5)

Ορισμός αναγκαιούτος προσωπικού και έγκριση πρόσληψης αυτού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Ψαχνών.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν.1476/84, β) του άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν.993/79.

2. Την αριθ. 200/20.2.87 (ΦΕΚ 91/20.2.87 τ. Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Την αριθ. 213/11.5.87 πράξη του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως.

4. Τις απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες του Σταθμού που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό ή με απόσπαση.

5. Το απόσπασμα πρακτικού της αριθ. 15/25.8.87 συνεδριάσεως του Δ.Σ. του Κ.Π.Σ. Ψαχνών.

6. Το αριθ. 3873/3.9.87 έγγραφο του Τμήματος Κοινωνικής Πρόνοιας Ν. Εύβοιας, αποφασίζουμε :

1. Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκαιούτος για πρόσληψη προσωπικού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Ψαχνών σε μια (1) μαγείρισσα, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες και εγκρίνουμε την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πάρθηκε στην αριθ. 15/25.8.87 συνεδριάσή του για την προσωρινή πρόσληψη της Κωνίνας Καλαβρή από 1.9.87, για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών, του ανωτέρω Σταθμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ

Αριθ. Δ2τ/24858

(6)

Ορισμός αναγκαιούτος προσωπικού και έγκριση πρόσληψης αυτού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Μικρού Δερσιού.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν. 1476/84, β) του άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν.993/79.

2. Την αριθ. 200/20.2.87 (ΦΕΚ 91/20.2.87 τ. Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Την αριθ. 213/11.5.87 πράξη του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως.

4. Τις απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες του Σταθμού που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό ή με απόσπαση.

5. Το απόσπασμα πρακτικού της αριθ. 7/28.7.87 συνεδριάσεως του Δ.Σ. του Κ.Π.Σ. Μικρού Δερσιού.

6. Το αριθ. 3291/2.9.87 έγγραφο του Τμήματος Κοινωνικής Πρόνοιας Ν. Έβρου, αποφασίζουμε :

Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκαιούτος για πρόσληψη προσωπικού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Μικρού Δερσιού, σε μια (1) μαγείρισσα, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες και εγκρίνουμε την απόφαση του Δ.Σ. του Σταθμού που πάρθηκε στην αρ. 7/28.7.87 συνεδριάσή του για την πρόσληψη της Βιρβίνης Ναλιμπάντη από 14.9.87, σαν μαγείρισσας για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του ανωτέρω Σταθμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ

Αριθ. Δ2τ/25003

(7)

Ορισμός αναγκαιούτος για πρόσληψη προσωπικού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Καλαμπάκας.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν.1476/84, β) του άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν.993/79.

2. Την αριθ. 200/20.2.87 (ΦΕΚ 91/20.2.87 τ. Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Την αριθ. 213/11.5.87 πράξη του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Τις απόβλεπτες και επιείγουσες ανάγκες του Σταθμού που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό ή με απόσπαση.

5. Το απόσπασμα πρακτικού της αριθ. 16/31.8.87 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Κ.Π.Σ. Καλλιπίας.

6. Το αριθ. 243/9.9.87 έγγραφο του Κ.Π.Σ. Καλλιπίας, αποφασίζουμε :

Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκασιότατος για πρόσληψη προσωπικού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Καλλιπίας σε ένα (1) άτομο για βοηθητικές εργασίες, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του Σταθμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ

Αριθ. Δ2α/25331

(8)

Ορισμός αναγκασιότατος προσωπικού για πρόσληψη στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Αιγιάλεω.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν.1476/84, β) του άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν.993/79.

2. Την αριθ. 200/20.2.87 (ΦΕΚ 91/20.2.87 τ. Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Την αριθ. 213/11.5.87 πράξη του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Τις απόβλεπτες και επιείγουσες ανάγκες του Σταθμού που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό ή με απόσπαση.

5. Το απόσπασμα πρακτικού της αριθ. 8/7.9.87 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Κ.Π.Σ. Αιγιάλεω.

6. Το αριθ. 260/9.9.87 έγγραφο του Κ.Π.Σ. Αιγιάλεω, αποφασίζουμε :

Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκασιότατος για πρόσληψη προσωπικού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Αιγιάλεω, σε 1 (1) μαγείρισσα, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του σταθμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ

Αριθ. Δ2α/25472

(9)

Ορισμός αναγκασιότατος προσωπικού και έγκριση πρόσληψης αυτού στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Κηπούπολης.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

Τις διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν. 1476/84, β) άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν.993/79.

2. Την αριθ. 200/20.2.87 (ΦΕΚ 91/20.2.87 τ. Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Την αριθ. 213/11.5.87 πράξη του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Τις απόβλεπτες και επιείγουσες ανάγκες του Σταθμού που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό ή με απόσπαση.

5. Το απόσπασμα πρακτικού της αριθ. 14/9.9.87 συνεδρίασης του Δ.Σ. του Κ.Π.Σ. Κηπούπολης.

6. Το αριθ. 201/10.9.87 έγγραφο Κρατικού Παιδικού Σταθμού Κηπούπολης, αποφασίζουμε :

Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκασιότατος για πρόσληψη προσωπικού στον Κ.Π.Σ. Κηπούπολης σε ένα (1) άτομο για βοηθητικές εργασίες, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες και εγκρίνουμε την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πάρθηκε στην αριθ. 14/9.9.87 συνεδρίασή του για την προσωρινή πρόσληψη της Μαρίας Τσίπα από 15.9.87 για την αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών του ανωτέρω Σταθμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ

Αριθ. Δ2α/25499

(10)

Προσωπική πρόσληψη προσωπικού στο Παράστημα Π.Ι.Κ.Π.Α. Κομοτηνής

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Σύμφωνα με :

1. Τις διατάξεις :

α) Του άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν. 993/79.

β) Του άρθρου 9 του Ν.1476/84.

2. Την απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης αριθ. 213/11.5.87.

3. Την απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αριθ. 200 (ΦΕΚ 91/20.2.87 τ. Β') «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

4. Την πρόταση (έγγραφο) του Π.Ι.Κ.Π.Α. αριθ. ΓΔ/11912/9.9.87.

5. Τις υπηρεσιακές ανάγκες του Ιδρύματος.

6. Το γεγονός ότι οι ανάγκες αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν από το υφιστάμενο ή με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Προσωπικό ή με προσωπικό με απόσπαση από άλλες υπηρεσίες, αποφασίζουμε :

Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκασιότατος προσωπικού για την πρόσληψη στο Παράστημα Π.Ι.Κ.Π.Α. Κομοτηνής μιας (1) καθαρίστρας, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού δικαίου και για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες και εγκρίνουμε την αριθ. 24/26.8.87 απόφαση του Δ.Σ. του Π.Ι.Κ.Π.Α. για την προσωρινή πρόσληψη της Δέσποινας Κατσουλάκη στην καθαριότητα στο παραπάνω Παράστημα του Π.Ι.Κ.Π.Α. με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου και για χρονικό διάστημα μέχρι οκτώ (8) μήνες, με τον όρο ότι υπάρχει ουσιαστική πίστωση στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος έτους 1987, για την αντιμετώπιση των υπηρεσιακών αναγκών του παραπάνω Ιδρύματος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

αναγκασιούτος προσωπικού για πρόσληψη στον Κρατικό Παιδικό Σταθμό Ηράκλειας - Σερρών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν.1476/84, β) άρθρου 5 Καρ. Β' του Ν. 993/79.

2. Την απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αριθ. 200/15.5.87 (Φ.Ε.Κ. 91 Β'/20.2.87) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

3. Την πράξη του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης αριθ. 11.5.87.

4. Την απόφαση του Δ.Σ. του Κ.Π. Σταθμού Ηράκλειας - Σερρών αριθ. 13.3.87.

5. Το έγγραφο του Σταθμού αριθ. 173.5.87.

6. Τις απόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες του Σταθμού, οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό με απόσπαση, αποφασίζουμε :

1. Ορίζουμε τον αριθμό του αναγκασιούτος για πρόσληψη προσωπικού στον Κ.Π. Σταθμό Ηράκλειας - Σερρών, σε : α) (1) καθαρίστρια (προσωπικό βοηθητικών εργασιών) β) (1) εργάστρια Ιδιωτικού Δικαίου για χρονικό διάστημα μέχρι (8) μήνες, για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του Σταθμού.

2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 1987

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ**

έγκριση εφαρμογής προγράμματος Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στο Δήμο Πλωμακείου Δέσφου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Το άρθρο 3 παρ. γ' του Ν.Δ. 162/1973 «περί μέτρων προστασίας υπερχρόνων και χρονίως πασχόντων ατόμων».

2. Το Νόμο 1416/21.2.1984 άρθρο 68 (Φ.Ε.Κ. 18/84 π. V).

3. Το Νόμο 1358/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά έργα».

4. Τη 41/1986 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Πλωμακείου.

5. Τη 200/20.2.1987. (Φ.Ε.Κ. 91 Β'/20.2.1987 π. Β') πράξη του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζουμε :

Άρθρο 1.

Έγκριση προγράμματος σκοπός.

1. Έγκρινουμε την εφαρμογή προγράμματος εξωδημοτικής προστασίας ηλικιωμένων, σε συνεργασία με το Δήμο Πλωμακείου Δέσφου και με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΛΩΜΑΚΕΙΟΥ».

2. Το πρόγραμμα αυτό θα έχει σκοπό την παροχή ιατρο-οικονομικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής Δήμου Πλωμακείου, ώστε να παρέχονται στην οικογένεια ή στην κοινότητα.

3. Το Κέντρο θα χρηματοδοτείται και για την εκπαίδευση, διακατημέριον Αδέλφων Νεοσκόπων, Κοινωνικών Λειτουργών

4. Η άμεση εφαρμογή του προγράμματος θα γίνει μέσα στο 1987.

Άρθρο 2.

Παρέχόμενη προστασία.

Στα προστατευόμενα από το Κέντρο άτομα, παρέχεται δωρεάν ιατρική περίθαλψη από τους ιατρούς του Κέντρου, φαρμακευτική αγωγή, εργοθεραπεία, κοινωνική εργασία, μέριμνα για νοσοκομειακή περίθαλψη, διαμονή στο σπίτι, εργοθεραπευτική ψυχαγωγία καθώς και κάθε είδους εξυπηρέτηση.

Επίσης δίνονται και γρήγορα έσοδα, που θα τους τονώσει οικονομικά και ψυχικά.

Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις προστασίας.

Στο πρόγραμμα αυτό γράφονται μέλη άτομα της περιοχής, που έχουν συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και άλλα άτομα νεότερα, που έχουν ανάγκη προστασίας, έναντι οικονομικής χρηματικής συνδρομής που καθορίζεται από το Δ.Σ. του Κ.Α.Π.Η.

Άρθρο 4.

Εκπαίδευση.

1. Η εφαρμογή του προγράμματος τελεί υπό την άμεση εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τελείται από το αρμόδιο Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας Δέσφου.

2. Στην έννοια της εποπτείας περιλαμβάνεται η μέριμνα για την εφαρμογή του προγράμματος σε όλη την έκτασή και την προσφορά υπηρεσιών ποιότητας, η εγγραφή στο Νομαρχιακό προϋπολογισμό των δαπανών λειτουργίας και μεθοδολογίας του προγράμματος από το επόμενο έτος της λειτουργίας του και η οικονομικός έλεγχος.

Άρθρο 5.

Οικονομική ενίσχυση του προγράμματος.

Για τη λειτουργία του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων του Δήμου Πλωμακείου θα επιχορηγηθεί το Ν.Π.Δ.Δ. (ΚΑΠΗ) Πλωμακείου από το Νομαρχιακό Προϋπολογισμό Εξόδων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εργάζεται πίστωση στον προϋπολογισμό του Τμήματος Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας Δέσφου από το επόμενο έτος της λειτουργίας του Κ.Α.Π.Η.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1987

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΥΛΒΑ ΑΚΡΙΤΑ**

Ίδρυση και λειτουργία τάξεων λυκείου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν. 1566/1985 «για τη δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».

2. Τη Δ4 835/20.4.86 (Φ.Ε.Κ. 318 Β'/9.5.86) υπουργική απόφαση «Ίδρυση λειτουργιών εκπαγωγής άρθρου 59 του Ν. 1566/1985».

3. Τη Δ4 386/1986 υπουργική απόφαση, σχετικά με τη λειτουργία Α' Τάξης Λυκείου στο γυμνάσιο Ορμυλίας.

4. Την 3/23.2.1987 γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ναυπλίου, αποφασίζουμε :

1. Ίδρύουμε από το σχολικό έτος 1987-1988 Β' τάξη λυκείου στην κοινότητα Ορμυλίας Ναυπλίου, προσκατημέριον στο γυμνάσιο Ορμυλίας με την προϋπόθεση, ότι θα εξασφαλιστεί η στέγη της.

2. Την ευθύνη για τη λειτουργία της εν λόγω τάξης έχει ο διευθυντής του γυμνασίου στο οποίο αυτή προσκατημέριον.

απολυτήρια κλπ.) θα εκδίδονται από το γυμνάσιο Ορφέλλιας.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Σεπτεμβρίου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ

Αρ.Φ. 44/571

(14)

Ίδρυση και λειτουργία Γ' τάξεως Λυκείου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν. 1566/1985 (για τη δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις).

2. Τη Δ4/385/29.4.86 (Φ.Ε.Κ. 318/Β/9.5.86) υπουργική απόφαση «Ρύθμιση λεπτομερειών εφαρμογής άρθρου 59 του Ν. 1566/1985».

3. Τις Δ4/726/85 και Δ4/635/86 υπουργικές αποφάσεις σχετικά με τη λειτουργία Α' και Β' τάξεων λυκείου στο γυμνάσιο Ν. Τρίγλιας, αποφασίζουμε :

Ίδρύουμε από το σχολικό έτος 1987-1988 Γ' τάξη λυκείου στην κοινότητα Νέας Τρίγλιας Χαλκιδικής προσαρτημένη στο γυμνάσιο Νέας Τρίγλιας με την προϋπόθεση ότι θα εξασφαλιστεί η στέγασή της.

Την ευθύνη για τη λειτουργία της εν λόγω τάξεως έχει ο διευθυντής του γυμνασίου στο οποίο αυτή προσαρτάται.

Οι τίτλοι σπουδών της τάξεως αυτής (αποδεικτικά, απολυτήρια κλπ.) θα εκδίδονται από το γυμνάσιο Νέας Τρίγλιας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Σεπτεμβρίου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ

Αρ.Φ. 25765

(15)

Διορισμός τακτικών και αναπληρωματικών μελών των Επιτροπών σύσταξης και ελέγχου μητρών και αντιπαραβολής κερδίζοντων δελτίων ΠΡΟ-ΠΟ.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις :

1. Του Α.Ν. 397/1968 (απρίλιος) αναγκαστικής της Γενικής Γραμματείας Μητρώου και των αρμοδιοτήτων αυτής.

2. Του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν.Δ. 391/74 (απρίλιος) τροποποίησης και συμπλήρωσης του Α.Ν. 127/1967 κ.λπ..

3. Του Ν. 1538/1985 (Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα).

4. Του από 20.12.1958 Β.Δ. όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

5. Του άρθρου 1 του Π.Δ. 10/16.1.84 (απρίλιος) λειτουργίας ελίτου προγνωστικών επί των Ποδοσφαιρικών αγώνων.

6. Την Υ.50/31.7.85 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Πολιτισμού «ανάθεση αρμοδιοτήτων τους Υφυπουργούς Πολιτισμού» αποφασίζουμε :

1. Διορίζονται ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη η Επιτροπή σύσταξης και ελέγχου μητρών και αντιπαραβολής κερδίζοντων δελτίων ΠΡΟ-ΠΟ στις Ζώνες Α'

και Β' Αθηνών, όπως και στη Ζώνη Θεσσαλονικιάτου :

Α' Ζώνη «τακτικά μέλη» :

α) Ξύδης Κώστας, υπάλληλος Ι.Κ.Α.

β) Μπαλωμενάκη Χριστίνα, υπάλληλος Υπ. ΠΕ.

γ) Κριαράς Παντελής, υπάλληλος Υπ. Οικονομικών

«Αναπληρωματικά μέλη» :

α) Φραγκούλης Ζώνης, υπάλληλος Ο.Κ.Α.Α.

β) Φωτεινάκης Ιωάννης, υπάλληλος Υπ. Οικονομικών

γ) Κορνελάκης Μανώλης, υπάλληλος Υπ. ΠΕ.

δ) Αδαμόπουλος Σταμάτης, υπάλληλος Γ.Γ.Α.

ε) Ντραμπουκάκη Άννα, εκπαιδευτικός υπ. Παιδείας και Θρησκευμάτων.

στ) Τσιάνου Ευαγγ., υπάλληλος Πανεπιστημίου

Β' Ζώνη «τακτικά μέλη» :

α) Μακρυγιάννης Ιωάννης, υπάλληλος Γ.Γ.Α.

β) Σερέτης Ν., υπάλληλος Υπ. Εθν. Οικονομικών

γ) Τριζοπούλου Ελένη, υπάλληλος Γ.Γ.Α.

«Αναπληρωματικά μέλη» :

α) Απανομεριτάκης Γεώργιος, υπάλληλος Υπ. Οικονομικών.

β) Γουλλάκη Μαρία, υπάλληλος Ι.Κ.Α.

γ) Καλιατζή Αγγελική, υπάλληλος ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

δ) Μπένος Ν., υπάλληλος Υπουργείου Υγείας και Παιδείας.

ε) Ηλιοπούλου Μαρία, υπάλληλος Γ.Γ.Α.

στ) Νικ. Μπάλλας, υπάλληλος Υπ. Προεδρίας της Βουλής.

Στον Πρόεδρο της Α' Ζώνης Ξύδη Κώστα αναλαμβάνει την ανώτατη εποπτεία των παραπάνω μελών που συνιστάται στο συντονισμό του έργου και προχρηματοδότηση για την επίλυση ανακυπτόντων ζητημάτων.

2. ΖΩΝΗ ΘΕΣΣ/ΝΙΚΗΣ «τακτικά μέλη» :

α) Σπυρούλιας Αλεξ., Επιθ. Υπ. Οικονομικών.

β) Παπαγεωργίου Δημ., Τμημ. Υπ. Εθνικής Οικονομίας.

γ) Παπαδόπουλος Γεώργ., Επιθ. Δημ. Διαχ. Υπ. Οικονομικών.

«Αναπληρωματικά μέλη» :

α) Μαρκής Θεολόγος, Επιθ. Δημ. Διαχειρίσεως.

β) Καρατζίκος Νικ., Υπάλληλος Υπ. Οικονομικών

γ) Χατζηγιαννιμείδης Νικ., υπάλληλος Ταμ. Παρ. Δελτίων.

δ) Βαρεϊάδης Νρόσχυθας, Δ/ντής του Γαμ. Εισπράξεων Θεσσαλονίκης.

ε) Καρσιφύλλης Αριστ., Υπάλληλος Υπ. Οικονομικών

3. Η θητεία των ανωτέρω μελών αρχίζει από 1.8.1987 και τελειώνει στις 31.7.1988.

4. Τον Πρόεδρο της κάθε ζώνης αναπληρώνει σ'απουσία του ο ανώτερος σε βαθμό από τα τακτικά μέλη η ίδιας επιτροπής και σε περίπτωση ισοβαθμίας ο αρχαιότερος.

5. Από την ημερομηνία διορισμού των παραπάνω μελών παύει να ισχύει κάθε προηγούμενη απόφαση.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1987

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΑΠΟΣΤΡΑΦΟΣ ΚΑΚΛΑΚΑΝΗΣ

ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΑΠΡΟΣ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΠΗΝΟΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ

ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΓΓ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αρ. 7011/11/5

(16)

Καθορισμός σφραγίδων των Επιθεωρήσεων Αστυνομίας και των υπευθύνων για τη φύλαξή τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις :

1. Του Ν. 48/7.6.1975 (Φ.Ε.Κ. 108 Α') «περί της εθνικής Σημαίας, του Εμβλήματος της Ελληνικής Δημοκρατίας, του όγκου των αναλαμβανόντων δημοσίων εν γένει κερμάτων, του τύπου των σφραγίδων των Δημοσίων Αρχών και των εγγράφων τούτων».
2. Του Ν. 1558/17.7.1985 (Φ.Ε.Κ. 137 Α') «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα».
3. Του Π.Δ. 137/24.4.1986 (Φ.Ε.Κ. 51 Α') «Συγκρότηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Τάξης σε Υπουργείο Δημόσιας Τάξης».
4. Του Π.Δ. 353/27.8.1987 (Φ.Ε.Κ. 158 Α') «Σύσταση Επιθεωρήσεων Αστυνομίας», αποφασίζουμε :

Άρθρο 1.

Οι Επιθεωρήσεις Αστυνομίας τηρούν ίδια σφραγίδα που αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους.

Η διάμετρος του εξωτερικού κύκλου έχει μήκος 0,04 εκ. το μέτρον και μέσα σ' αυτόν αναγράφονται κυκλικά και με κεφαλαία γράμματα οι λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

Στον εσωτερικό κύκλο φέρεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, όπως αυτό καθορίζεται από το άρθρο 1 του Ν. 48/1975.

Στο δεύτερο κύκλο αναγράφεται επίσης κυκλικά και με κεφαλαία γράμματα «ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ» και το δεύτερο σειρά «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ».

Στο κάτω μέρος του αυτού κύκλου αναγράφεται ο τίτλος της οικείας Επιθεώρησης Αστυνομίας (συντημένο υπόδειγμα).

Άρθρο 2.

Υπεύθυνοι για τη φύλαξη των σφραγίδων καθίστανται οι προϊστάμενοι των Επιθεωρήσεων Αστυνομίας οι οποίοι με διαταγή τους μπορούν να αναθέτουν τη φύλαξη αυτών σε οποιοδήποτε υφιστάμενό τους, κατά την κρίση τους.

Με την ίδια ή άλλη διαταγή ορίζονται και οι υπεύθυνοι για τη χρησιμοποίησή τους.

Άρθρο 3.

Η αρ. 7011, 11 3, 14.5.1986 απόφασή μας (Φ.Ε.Κ. 379 Α') «Καθορισμός Αρχών που έχουν υποχρέωση να τηρούν σφραγίδες και των υπευθύνων οργάνων για τη φύλαξή τους» παύει να ισχύει κατά το μέρος που αφορά τους περιφερειακούς Επιθεωρητές.

Άρθρο 4.

Η απόφαση αυτή αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΡΟΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ

Συντημένο στην υπ' αριθ.

7011/11/30.9.1987

απόφαση Υπουργού Δημόσιας Τάξης.



Αρ. 16658/ΓΠ634

(17)

Ίδρυση Νομαρχιακής Επιτροπής Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) στη Νομαρχία Δυτ. Αττικής.

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.Δ. 3094/1954 «περί μέτρων προς καταπολέμηση του αναλφαριθμοσύ, όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε (Β.Δ. 442/65 Φ.Ε.Κ. Α' και Π.Δ. 147/76 Φ.Ε.Κ. 56 Α')».
2. Το Ν. 1235/1982 «Λογική της Κυβερνητικής Πολιτικής και καθιέρωση της Λαϊκής εκπροσώπησης στους Νομούς» (Φ.Ε.Κ. 136/18.9.84 τ. Α').
3. Το άρθρο 21 του Ν. 1476/84 (Φ.Ε.Κ. 136/18.9.84 τ. Β') που εξουσιοδοτεί τον Κανονισμό Λαϊκής Επιμόρφωσης.
4. Το Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
5. Το άρθρο 31 του Ν. 1599/1986 (Φ.Ε.Κ. 75/11.6.86) που μετατρέπει τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της Αττικής σε Νομαρχίες.
6. Το αρ. 6 του Κανονισμού Λαϊκής Επιμόρφωσης (Φ.Ε.Κ. 794/31.12.85 τ. Β').
7. Το με Α.Π. 3213/24.7.87 έγγραφο του Γ.Γ.Λ.Ε., αποφασίζουμε :

Την ίδρυση Νομαρχιακής Επιτροπής Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) στη Νομαρχία Δυτικής Αττικής.

Η συγκρότηση της επιτροπής θα γίνει σύμφωνα με το αρ. 6 του Κανονισμού Λαϊκής Επιμόρφωσης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αιγάλεω, 4 Σεπτεμβρίου 1987

Ο Νομάρχης

ΓΕΩΡ. ΑΝΑΝΙΑΔΗΣ



ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1972

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
179

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

- 627. Περί προσωρινής αναπλήρωσεως του Υπουργού Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών Έμμ. Φθενάκη, υπό του Υπουργού Ανακληρωτού Υπουργού Εσωτερικών Όρ. Γιάκα.
- 628. Περί διαδικασίας αφορώσης εις την μετατάξιν αξιωματικών Όκλων εις το Γεωγραφικόν Σώμα.
- 629. Περί συγχωνεύσεως του Θεραπευτηρίου—Σανατορίου Λέσβου «Η ΥΠΕΙΑ», μετά του Ίδρύματος Κοινωνικής Προνοίας «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ».

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 627

Περί προσωρινής αναπλήρωσεως του Υπουργού Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών Έμμ. Φθενάκη, υπό του Υπουργού Ανακληρωτού Υπουργού Εσωτερικών Όρ. Γιάκα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντες υπ' όφιν τας διατάξεις του άρθρου 22 του υπ αριθμόν 40)1972 Βασιλικού Διατάγματος περί αναδιοργάνωσης εις ένιαϊον κείμενον των ισχυουσών διατάξεων περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων, προτάσει του Ημετέρου Πρωθυπουργού, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Ανατίθεμεν, προσωρινώς, εις τόν Υπουργόν Ανακληρωτήν Υπουργού Εσωτερικών Όρέστην Γιάκα, την παράλληλως προς τά κύρια καθήκοντα αυτού, αναπληρωσιν του, δι ιδιωτικούς λόγους άπουσιάζοντος εις Αλλοδαπήν, Υπουργού Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών Έμμανουήλ Φθενάκη, καθ' όλας τας άρμοδιότητας και μέχρις επανόδου του εις τά καθήκοντα αυτού.

Εις τόν Ημέτερον Πρωθυπουργόν, ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτελεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 16 Οκτωβρίου 1972

Έν Ονόματι του Βασιλέως

Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 628

Περί διαδικασίας αφορώσης εις την μετατάξιν αξιωματικών Όκλων εις το Γεωγραφικόν Σώμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Τας διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. Δ. 1013)1971 περί αναδιοργάνωσης της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού.

2. Την από 24.3.72 εισήγησιν του Αρχηγού Στρατού.

3. Την υπ' αριθ. 540)1972 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εθνικής Άμυνας Υπουργού, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1
Διαδικασία Μετατάξεως.

1. Όσοκις κενούνται θέσεις των αξιωματικών του Γεωγραφικού Σώματος, ο Διοικητής της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού εισήγγηται την μετατάξιν κατωτέρων αξιωματικών.

2. Ο Αρχηγός Στρατού προβαίνει εις την συστάσειν έκτροπής προς επίσημν των έχοντων τα προβλεπόμενα προ-
ϋποτά αποτελούμενης εκ των:

- α. Α Υπαρχηγού του Αρχηγείου Στρατού, ως Προέδρου.
- β. Διευθυντών Α και Β Κλάδου του Αρχηγείου Στρατού.
- γ. Διευθυντού του 1ου Επιτελικού Γραφείου του Αρχηγείου Στρατού και
- δ. Διοικητού της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού, ως μελών μετα ψήφου.
- ε. Αρχιδίου επίτελους του 1ου Επιτελικού Γραφείου Αρχηγείου Στρατού, ως εισήγητου άνευ ψήφου.

3. Εις τόν Πρόεδρον της έκτροπής παραδίδονται τά κάτωδι στοιχεία:

- α. Υπεύθυνοι δηλώσεις των ενδιαφερομένων να μεταταγούν αξιωματικών.
- β. Πίναξ ευδαίμων άποφοιτήσεως των αξιωματικών εκ του Β' Τμήματος της Σχολής Τοπογραφίας, κενουμένου υπό του Αρχηγού Έπίσημον Διόρισμων.
- γ. Βεβαίωσις περί ευδαίμων εκτελέσεως, υπό των προς μετατάξιν αξιωματικών εργασιών πεδίου κατά δύο θέ-
σεις καθένας.
- δ. Ατομικά έγγραφα των αξιωματικών (Βιβλίον μη-
τρου, ατομικός φάκελλος, βιβλιάριον δελτίου υγείας).
- ε. Η έκτροπή βάσει των στοιχείων της προηραμένης πα-
ράγραφου προβαίνει εις τόν καταρτισμένον πίνακος εις τόν όποιον
εμφαίνονται, όνομαστικώς:

α. Οι κρινόμενοι κατάλληλοι προς μετατάξι-
σιν δμοους και κατ' αξιολόγησιν.

β. Οι μη κρινόμενοι κατάλληλοι προς μετατάξι-
σιν.

5. Ο ανώτερος καταρτιζόμενος υπό της επιτροπής Π. 1965
υποβάλλεται δια του Αρχηγείου Στρατού εις τον Υπουργόν
Εθνικής Αμύνης, όστις κυροί τούτον.

Άρθρον 2.

Εκδοσις Βασιλικού Διατάγματος

Ο Υπουργός Εθνικής Αμύνης προκαλεί το Βασιλικόν
Διάταγμα μετατάξεως εντός τριάντα (30) ημερών από της
κυρώσεως του πίνακος μετατάξεως των αξιωματικών.

Άρθρον 3.

Αρχαϊκής Μεταποικισμού

Οι μεταποικισμένοι αξιωματικοί εντάσσονται εις τὸ μόνον
προσωπικόν αξιωματικόν του Γεννητικού Σώματος κατὰ
βαθμὸς καὶ κατὰ τὴν γενικὴν μεταξὺ αὐτῶν σειράν ἀρχαι-
ότητος, ἢ εἴαν εἰς τὰ ἄλλα πρὸ τῆς μετατάξεως τῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Εθνικῆς Αμύνης Υπουργόν, ἀνατί-
θεμεν τὴν δημοσίωσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγμα-
τος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1972

Ἐν Ὄνομτι τοῦ Βασιλέως

Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 629

Περί συγχωνεύσεως του Θεραπευτηρίου Σανατορίου Λέσβου
«Η ΥΨΕΙΑ», μετά του Ίδρυματος Κοινωνικής Προνοίας
Ἀγιάσου Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν:

- 1) Τὰς διατάξεις: α) τοῦ ἀρθροῦ Γ' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 928)71
Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἀπερὶ καταργήσεως, συγχωνεύσεως
μετατροπῆς ἢ ὑπαγωγῆς Ἰδρυμάτων ἀρμολιότητος Υπουρ-
γείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν εἰς ἕτερα Ἰδρύματα τοῦ αὐτοῦ
Ἑπουργείου, β) τοῦ Ν. Δ. 825)71 ἀπερὶ ὀργανώσεως, λει-
τουργίας καὶ ἀρμολιότητων τοῦ Ἑπουργείου Προνοίας Κυ-
βερνήσεως, γ) τῶν ἀρθρῶν 15, 38 καὶ 39 τοῦ Β. Δ. 40)72
ἀπερὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν ἰσχυρῶν δια-
τάξεων περὶ Ἑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἑπουργείων, δ) τοῦ
ὑπ' ἀριθ. Ν. 4067)29 ἀπερὶ ἰδρύσεως Θεραπευτηρίων ἐν τῇ
Νήσῳ Λέσβῳ, ε) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 571)64 Β. Δ. ἀπερὶ συστά-
σεως ἐν Ἀγιάσῳ Λέσβου Ἰδρυματος Κοινωνικῆς Προνοίας
ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἰδρυμα Κοινωνικῆς Προνοίας Ἀγιάσου
Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ».

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11300)Δ)5.7.72 ἀποφασίν του Πρω-
θυπουργοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀρμολιότητων τοῦ παρὰ τῷ
Ἑπουργείῳ Προγραμματισμοῦ καὶ Κυβερνητικῆς Πολιτικῆς
Ἑπουργοῦ παρὰ τῷ Πρωθυπουργῷ, τῶν Ἑπουργῶν, τοῦ
Γενικοῦ Γραμματέως, ὡς καὶ τῶν ἀνωτάτων καὶ ἀνώτερων
ὑπαλλήλων τοῦ αὐτοῦ Ἑπουργείου.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 293)31.3.72 γνωμοδότησιν του Ἀνωτά-
του Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 442)1972 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβου-
λίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων παρὰ τῷ Πρω-

θυπουργῷ ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Άρθρον 1.

1. Τοῦ διατ. του Ν. 4067)1929 συσταθέν καὶ ὑκαγ-
τα διατάξεις τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 2592)
3097)1964 Θεραπευτηρίων Σανατορίων Λέσβου «Η
Ν. Π. Δ. Δ.» καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 571)1964 (Φ
Δ) Β. Δ. συσταθέν Ἰδρυμα Κοινωνικῆς Προνοίας
Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ», συγχωνεύονται εἰς
Ἰδρυμα (μετὰ τὴν ἀγίασῳ Λέσβου καὶ ἐπωνυμί-
α Κοινωνικῆς Προνοίας Ἀγιάσου Λέσβου «Η Θ
ΤΩΡ») δυναμικῶς ἑκατὸν ἑβδομηκοστὰ (170) κλι-
τῶν. Τοῦ Ἰδρυματος διοικεῖται ὑπὸ ἐπιταμελοῦς Διοική-
του ἑκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Συμβουλίου

Προέδρου

2. Ἐκ τῶν τριῶν (3) ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων,
τελεῖ τὴν συνταξιοδότησιν, καὶ

3. Ἐκ τῶν τριῶν (3) εὐπολῆπτων πολιτῶν διακρινόν-
των κοινωνικῶν τῶν ἑσθῆν μετὰ τὴν ἐπιταξιοδότησιν τὴν
προσχηματῆν ἐκ τῆς πόλεως Ἀγιάσου.

3. Πρὸς ἀποτέλει βίβλια τὴ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ
Λόγῳ ὡς καὶ οἱ ἀνακληρωταὶ αὐτῶν διορίζονται δι' αὐ-
τοῦ Νομοῦ τοῦ Λέσβου ἐπὶ τετραετῆ θητεία διακρινόν-
των.

4. Τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀρμολιεῖται ἐν ἀπερ-
ροῦσιν πρῶτον (4) τοῦλάχιστον μελῶν, αἱ δὲ ἐν
ἀποδύσεσιν κατὰ κλειστήριον καὶ ἐν ἰσοψηρίᾳ κλιῶν
ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

Άρθρον 2.

Σίματος τοῦ Ἰδρυματος εἶναι τὴ περιόχλησις ἀτόμων
τῶν

1. Ἐκ χρονίων καὶ ἀνιάτων νόσων κτετακῶν ἢ τῆ
αὐτῶν ἢ ἐπὶ ἀναπηρικοῦ ἀμαξιδίου καθηλωμένων καὶ
καμένων καὶ αὐτοῦς ὑπερτετροῦν, καὶ

2. Ἐκ βαρειῶν μὴ παιδαγωγίμων διανοητικῶν καὶ
σεσῶν καὶ μὴ ἐπιδεχομένων βελτιώσιν, κροκειμένων τε
δίων.

Άρθρον 3.

1. Ἀπασα ἡ κινήτη καὶ ἀκίνητος περιουσία τῶν συγ-
μῶν διατ. τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ παρόντος Ἰδρυμάτων περὶ
εἰς τὸ νέον Ἰδρυμα τὸ ὅποιον ὑπεισέρχεται καὶ εἰς
τὰς ὑπαρξούσας καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν.

2. Δι' προβλεφθεῖσαι πιστώσεις εἰς τὸν προϋπολ-
ότου 1972 τῶν συγχωνευομένων Ἰδρυμάτων μεταφέ-
εἰς τὸ νέον Ἰδρυμα.

Άρθρον 4.

Μέχρι τῆς ἐκτελεστικῆς τοῦ ὑπηρετοῦτος προσι-
τῶν συγχωνευομένων Ἰδρυμάτων εἰς τὰς διατ. τοῦ νέου Ἰ-
δρυματος προβλεφθεσόμενες θέσεις τοῦ ἐνιαῖου Ἰδρυματος
θέσεις ἑτέρων Ἰδρυμάτων, τοῦτο παραμένει εἰς τὰς θέσε-
ὑπ' ὄσον νομικὴν σχέσιν καὶ ἰδιότητα ὑπηρετεῖ μισθοδοτεῖ
εφ' ἑξῆς εἰς ἕναρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν πιστώσει
ἐνιαῖου Ἰδρυματος.

Εἰς τὸν Ἡμετέρον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν ἵ-
τόν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίωσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ πα-
Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1972

Ἐν Ὄνομτι τοῦ Βασιλέως

Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΡΑ ΤΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΑΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΔΔΑΣ

κοινωνικών και αριθ. 151232/29574/23.9.53 ομοίας και λειτουργούν σύμφωνα με αυτές.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Αθήνα, 24 Ιουνίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΓΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

Αριθ. 37530 (2)

πάρτηση συλλογικών οργάνων του Οργανισμού Βαϊβάκος και ΓΕΟΤ. Ε.Ε.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 1232/82 για έπαρση σε ισχύ τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν.Δ. 4352/14 και του άρθρου 11 του Ν. 1256/82 περί πολυθε-
λίας.

Τις σχετικές διατάξεις για τα συλλογικά όργανα των Γ.Α.Δ. (Αεροπορικής Γενναίων Γενναίων (Δύση Γε-
Οργανισμών και Προμηθειών) αποφασίζουμε:

Τό από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3853/8 περί Οργανισμού Βαϊβάκος προβλεπόμενα Έπισημο βελία του Οργανισμού Βαϊβάκος και οι σχετικές με διατάξεις συνδέσας, συγκροτήσεως και λειτουργίας καταργούνται.

Η από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3853/8 περί Οργανισμού Βαϊβάκος προβλεπόμενα Έπισημο βελία του Οργανισμού Βαϊβάκος και οι σχετικές με διατάξεις συνδέσας και λειτουργίας της καταργούνται.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Αθήνα, 24 Ιουνίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΓΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

αριθ. 1785 (3)

οποίηση της συνδέσεως και καθορισμός του αριθμού των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των Θεραπευ-
τικών Κέντρων Παθήσεων και Οίκων Εύγηρίας (Γη-
ομοσία) Ν.Π.Δ.Δ.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Ν. 1232/82 ναφορά σε ισχύ, τροποποίηση και συμπλήρωση των ραίων του Ν.Δ. 4352/1964 και άλλες διατάξεις.

2. Τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 1256/82 για την πολυθεσία, την πάλλαπασχόληση και την καθιέρωση ανω-
τάτου όριου απολαβών στο δημόσιο τομέα, καθώς και για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του Κρά-
τους και άλλες διατάξεις.

1. Το άρθρο 4 του Ν.Δ. 162/73 «περί μέτρων προστα-
σίας υπεργολικών και χρονίως πασχόντων ατόμων» καθώς και τις άλλες σχετικές διατάξεις που προβλέπουν την σύν-
θεση των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο πάνω Ίδρυ-
μάτων, αποφασίζουμε:

1. Τροποποιούμε το άρθρο 4 του Ν.Δ. 162/73 και τις άλλες σχετικές διατάξεις που προβλέπουν την σύνθεση των Διοικητικών Συμβουλίων των κατωτέρω Ίδρυμάτων.

1. Στήγη Α' Υγειονομικών
2. Ίδρυμα Κοινων. Προνοίας Πειραιώς «ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ».
3. Οίκος Εύγηρίας Δωδεκανήσου
4. Ίδρυμα Κοινων. Προνοίας Πύργου «ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑ-
ΛΑΜΠΟΣ»
5. Σουθηδικός Οίκος Εύγηρίας Ήγουμενίτσας
6. Θ.Χ.Π. Οίκος Κολυμπιών Ρόδου
7. Ίδρυμα Κοινων. Προνοίας Ιωαννίνων «ΝΕΟΜΑΡ-
ΤΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ»
8. Ίδρυμα Κοινων. Προνοίας Αγιάσου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ»
9. Ίδρυμα Περιθαλψέως Ανιάτων Φιλιατρών Μεσσηνιας
10. Θ.Χ.Π. Νηρέτης Σερρών
11. Θ.Χ.Π. Χαρίων
12. Οργανισμός Δημοσίας Αντιλήψεως Ζακύνθου (ΟΔΑΖ)
13. Ίδρυμα Κοινων. Προνοίας Ρεθύμνης
14. Θ.Χ.Π. Αμυγδαλέας Αττικής
15. Θ.Χ.Π. Δράμας
16. Θ.Χ.Π. Λαρίσης
17. Θ.Χ.Π. Καμοτηνής
18. Θ.Χ.Π. Τριπόλων
19. Θ.Χ.Π. Φλωρίνης
20. Θ.Χ.Π. Πατρών
21. Θ.Χ.Π. Λαλίας, και καθορίζουμε τον αριθμό των μελών των πιο πάνω Ίδρυμάτων σε 7μελή με την ακόλουθη σύνθεση.

- (Α) Από τον Πρόεδρο
- (Β) Από ένα εκπρόσωπο των περιθαλπομένων ή εκπρόσωπο των αρμόδιων αυτών (αίρετο)
- (Γ) Από ένα εκπρόσωπο των εργαζομένων
- (Δ) Από ένα αίρετο εκπρόσωπο της Τοπικής Αυτόδιοί-
κησης
- (Ε) Από ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Κοινων. Υπηρε-
σιών (Διοικητικό Υπάλληλο ή Κοινωνικό Λειτουργό).
- (Στ) και (Ζ) Από δύο έγκριτα πρόσωπα με κοινωνική δράση.

II. Οι πρόεδροι και τα μέλη των ανωτέρω Διοικητικών Συμβουλίων διορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές με από-
φαση του Υπουργού Κοινων. Υπηρεσιών ή του οικείου Νομάρχου με τριετή θητεία.

Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων θα διορίζονται με υπό-
δειξη που θα υποβάλλουν οι οικείοι Σύλλογοι των και σε έλλειψη τούτων τα τοπικά εργατικά Κέντρα.

III. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει στην πρώτη του συνεδρίαση μεταξύ των μελών του έναν Αντιπρόεδρο με μυστική ψηφοφορία των παρόντων μελών.

Κατά τα λοιπά ισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν κάθε Οργανισμό.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Ιουνίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΑΓΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΜΑΡΙΑ ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗ - ΠΕΡΡΑΚΗ



ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1973

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ
215

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

- 253. Περί Όργανισμού Διοικήσεως και Λειτουργίας του Ίδρυματος Κοινωνικής Πρόνοιας Αγιάσου Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» 1
- 254. Περί έγκρίσεως τροποποιήσεως του Όργανισμού διοικήσεως και λειτουργίας του έν Θεσσαλονίκη Ίδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας «Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝ» 2
- 255. Περί συστάσεως έν Γουμένισση Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων ενήλικων ατόμων και συγχωνεύσεως εϊς τούτο του Γενικού Νοσοκομείου Γουμένισσης. 3
- 256. Περί συστάσεως έν Νιγρίτη Σερρών Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων ενήλικων ατόμων και συγχωνεύσεως εϊς τούτο του Γενικού Νοσοκομείου Νιγρίτης 4

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 253

Περί Όργανισμού Διοικήσεως και λειτουργίας του Ίδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας Αγιάσου Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει :

1. Τās διατάξεις : α) των άρθρων 1 και 2 του υπ' αριθ. 928/71 Νομοθετικού Διατάγματος «περί καταργήσεως, συγχωνεύσεως, μετατροπής ή υπαγωγής Ίδρυμάτων άρμοδιότητας Υπουργείου Κοιν. Υπηρεσιών εϊς έτερα Ίδρύματα του αυτού Υπουργείου», β) των άρθρων 2, 29 και 31 τής υπ' αριθ. 11020/1-7-72 αποφάσεως του Πρωθυπουργού «περί οργανώσεως του Υπουργείου Προγραμματισμού και Κυβερνητικής Πολιτικής» (Φ.Ε.Κ. 405/1972 τ. Β') και γ) του άρθρου 101 του Ν.Δ. 321/1969 «περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού» (Φ.Ε.Κ. 205 τ. Α').
2. Την υπ' αριθ. 11300/Δ. από 5-7-72 απόφασιν του Πρωθυπουργού «περί προσδιορισμού των άρμοδιοτήτων του παρά τω Υπουργείω Προγραμματισμού και Κυβερνητικής Πολιτικής Υπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ» (Φ.Ε.Κ. 473/72 τ. Β').
3. Την υπ' αριθ. 3/30-12-1972 πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρυματος Κοιν. Πρόνοιας Αγιάσου Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ».
4. Την υπ' αριθ. 379/13-4-1973 σύμφωνον γνωμοδότησιν του Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Υπηρεσιών.

5. Την υπ' αριθ. 432α/1973 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου τής Έπικρατείας, προτάσει του Πρωθυπουργού ά Προϊσταμένου του Υπουργείου Προγραμματισμού και Κυβερνητικής Πολιτικής ως και των Ήμετέρων επί των Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργών, άποφασίζομεν και διατάσσομεν :

Άρθρον 1.

Τίτλος-Έδρα-Έποπτεία Ίδρύματος.

Τò διά του υπ' αριθ. 629/72 (Φ.Ε.Κ. 179/16 'Οκτωβρίου 1972 τ. Α') Β. Δ/τος συσταθέν Ίδρυμα, υπό την επωνυμίαν Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας Αγιάσου Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ», κατόπιν συγχωνεύσεως του Θεραπευτηρίου-Σανατορίου «Η ΥΓΕΙΑ» μετά του Ίδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας Αγιάσου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ», άποτελεσθ Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου και τελεσθ υπό την έποπτείαν και τον έλεγχον του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, έδρεύει έν Αγιάσω Νομού Λέσβου.

Άρθρον 2.

Σκοπός.

Σκοπός του Ίδρύματος είναι ό προβλεπόμενος διά του άρθρου 2 του υπ' αριθ. 629/72 Β. Δ/τος και ειδικώτερον ή έν αὐτῷ περιθαλψίς μέχρις εκατόν έβδομήκοντα (170) ατόμων, άμφοτέρων των φύλων πασχόντων έν χρονίων και άνιατών νόσων, κατακοίτων ή ήμικατακοίτων, ή επί άναπηρικού άμαξιδίου κυκλοφορούντων και μη δυναμένων νά άυτοεξυπηρετηθοῦν ως και έν βαρειών μη παιδαγωγίμων διανοητικῶν καθυστερήσεων μη έπιδεχομένων βελτίωσιν, προκειμένου περί νέων ατόμων (παιδίων).

Άρθρον 3.

Παρεχομένη περιθαλψίς.

Ός περιθαλψίς νοείται ή παραχή εϊς τά προστατευόμενα άτομα στέγης, τροφής, ιματισμού, πλήρους Ιατρικής περιθαλψέως και έπιδιώξιν έν μέρους του Ίδρύματος παροχής, κατά τò δυνατόν, άνετωτέρας ζωής και ψυχολογικής προσαρμογής των περιθαλφόμενων, εϊς τρόπον ώστε οὔτοι νά αισθάνωνται εϊς οικογενειακόν περιβάλλον.

Άρθρον 4.

Γενικαί προϋποθέσεις εισαγωγής.

1. Η έν τω Ίδρύματι εισαγωγή προϋποθέτει έπως, τά προς εισαγωγήν άτομα έχουσι :
 - α) Ηλικίαν 15 ετών και άνω.
 - β) Άνικανότητα εϊς άυτοεξυπηρέτησιν, άπόλυτον (μάνιμωσ κατάκοιτοι) ή σχετικόν (ήμικατάκοιτοι).
 - γ) Άνικανότητα έπαγγελματικής άναπροσαρμογής.

2. Τα προς εισαγωγήν άτομα απαιτείται όπως :

- α) Μή είναι τυφλά (εκτός εάν ανήκουν εις την κατηγορίαν των μονίμως κατακοίτων, δετε ή τυφλότης δεν αποτελει κώλυμα περιβάλλειώς των εν τω Ίδρύματι).
- β) Μή πάσχουν :
 - 1) Έκ μεταδοτικού τινός νοσήματος.
 - 2) Έκ χρονίου νοσήματος, καθιστώντας αυτούς επικινδύνους ή δυναμένους να επιφέρουν διατάραξιν της ησυχίας του Ίδρύματος.
 - 3) Έξ άλλου νοσήματος, δυναμένου να προκαλέση ψυχικόν τινα κλονισμόν εις τους λοιπούς τροφίμους, (ψυχο-νευρικά νοσήματα, επιληψία κλπ.).
 - 4) Έκ καρκίνου εις ολονδήποτε στάδιον.

Άρθρον 5.

Κοινωνικαί προϋποθέσεις εισαγωγής.

1. Η εν τω Ίδρύματι περιθαλψις παρέχεται δωρεάν μόν εις τους κατά τας επομένους παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου κρινομένους απόρους, επί καταβολή δε τροφείων εις τους μη απόρους.

2. Διά την άπορίαν των προς εισαγωγήν ατόμων, ως και των μελών της οικογενείας αυτών, κρίνει το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ίδρύματος, βάσει πιστοποιητικού άπορίας και έκθέσεως κοινωνικής έρευνής εν τη όποιά άπαιτητικώς δέον όπως αναφέρηται τυχόν κοινωνική αύτου ασφάλειος.

3. Εν τη έννοιά της οικογενείας διά την εφαρμογήν των εν τη προηγούμενη παραγράφω όριζομένων, περιλαμβάνεται και ό ή ή σύζυγος και οι κατ' εύθειαν γραμμήν κατιόντες αυτών.

4. Το ύψος των τροφείων των επί περιθαλοπομένων ατόμων, καθορίζεται έκαστοτε του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρύματος όπερ όμως δεν δύναται να ύπερβή το κόστος περιβάλλειώς έκαστου τούτων, εξαγομένου κατ' έτος υπό της Οικονομικής Υπηρεσίας του Ίδρύματος.

5. Τα επί καταβολή τροφείων περιθαλπόμενα άτομα εις το Ίδρυμα, δεν επιτρέπεται όπως υπερβαίνουν ποσοστόν 25% επί του συνολικού αριθμού των τροφίμων και έφ' όσον υπάρχουν κενά θέσεις μετά την κάλυψιν των περιπτώσεων άπόρων ατόμων.

Άρθρον 6.

Διοικήσις.

1. Το Ίδρυμα διοικείται υπό έκταμελοϋς Διοικητικού Συμβουλίου, προβλεπομένου υπό των παρ. 2, 3 και 4 και του άρθρου 1 του υπ' αριθ. 629/72 Β. Δ/τος υπερί συγχωνεύσεως του Θεραπευτηρίου-Σανατορίου Λέσβου «Η ΥΓΕΙΑ» μετά του Ίδρύματος Κοιν. Προνοίας Αγιάσου Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ», πλην των υπό στοιχείον Β' της παραγρ. 2 τούτου όριζομένων μελών άτινα διά του παρόντος αντικαθίστανται υπό τριών (3) εισέτι εύπολήπτων πολιτών διακρινομένων διά την κοινωνικήν δρασίαν των.

2. Το Διοικητικόν Συμβούλιον, κατά την έναρξιν έκαστης τετραετίας, εκλέγει μεταξύ των μελών αύτου τον Αντιπρόεδρον, τον Γενικόν Γραμματέα και τον Οικονομικόν Σύμβουλον, διά μυστικής ψηφοφορίας.

3. Τον Πρόεδρον κωλύμενον, άπόντα ή έλλείποντα, αναπληροει εις τα καθήκοντα του ο Αντιπρόεδρος και τούτου κωλυομένου, άπόντος ή ύπάρχοντος, έτερον μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζομενον υπ' αύτου.

4. Εις τον Πρόεδρον τα μέλη, τον εισηγητήν και τον Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχεται ή υπό των κειμένων έκαστοτε διατάξεων προβλεπομένη άπολύμιωσις διά την συμμετοχήν των εις τας συνεδριάσεις αύτης ορίζομένη διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Κοινων. Υπηρεσιών.

Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου.

1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον εύρίσκεται εν άπαρτα παρόντων τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών, αι δε αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν και εν ίσούψην κώσεως της ψήφου του προέδρου.

2. Το Διοικητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει τακτικά άπαξ του μηνός, έκτάκτως όσάκις παρίσταται ανάγκη ή όσάκις ήθελε ζητηθή τούτο δι' έγγραφου αίτήσεως τριών (3) τουλάχιστον μελών αύτου, πάντοτε δε τη προσκλήσει του Προέδρου.

3. Των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μετεχει ο Διευθυντής του Ίδρύματος, ως εισηγητής άνευ ψήφου και εις ύπάλληλος αύτου, όριζόμενος υπό του Διοικητικού Συμβουλίου ως Γραμματέας.

Χρήη Γραμματέως δύναται να έκτελή, επί έμπιστευτικών θεμάτων και εν έκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Τα προς συζήτησιν θέματα καταχωρίζονται εις τ' Ημερησίαν διάταξιν, ήτις κοινοποιείται εις τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μετά της προσκλήσεως προς συνδριάσιν, δύο (2) τουλάχιστον ήμέρας πρό της συζητήσεως. Θέματα μη αναγεγραμμένα εις την Ημερησίαν διάταξιν, δεν συζητούνται, εκτός εάν πρόκειται περί έπείγοντων θεμάτων και ήγκρίνουν την συζήτησιν τα 3/4 των παρόντων μελών.

5. Τα πρακτικά έκαστης συνεδριάσεως, επικυρούνται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την επομένην συνδριάσιν, καταχωρίζονται δε άκολούθως υπό του Γραμματέως εις ίδιον, υπό του Προέδρου μονογεγραμμένον, εθνή δε του Γραμματέως τηρούμενον βιβλίον και ύπαγοφονται υπ' αυτών και των κατά την συνεδρίαν πασταμένων μελών.

6. Ούδεμία απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου έκτελείται έφ' όσον δεν έγουν επικυρωθή τα πρακτικά της συνεδριάσεως, κατά την όποιαν έλήφθη ή απόφασις. Προκειμένου εν τούτοις περί έξαιρετικών περιπτώσεων, καθ' ή έκτέλεσις δεν επιδέχεται άναβολήν, δύναται το Διοικητικόν Συμβούλιον, δι' ειδικής αύτου αποφάσεως, θεωρή ή επικυρωμένα τα σχετικά πρακτικά, διά τα έματα ταύτα, προς άμεσον έκτέλεσιν της απόφασεως.

7. Εις τας συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατόν, τη προσκλήσει αύτου, να μετέχουν, άν όμως ψήφου, ύπάλληλοι του Ίδρύματος και έτερα πρόσωπα, προκειμένου να έκφέρουν γνώμη ή παράσχουν πληροφορίας ή διευκρινήσεις επί των θεμάτων της Ημερησίου διατάξεως.

Άρθρον 8.

Άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικόν Συμβούλιον :

α) Διοικεί το Ίδρυμα και διαχειρίζεται άπασαν την νητήν και άκίνητον περιουσίαν αύτου, κατά τας έκαστης κειμένης διατάξεις.

β) Καθορίζει το πρόγραμμα και τα μέσα προς επίτευξιν των υπό του Ίδρύματος επιδιωκομένων σκοπών.

γ) Καταρτίζει κατ' έτος τον Προϋπολογισμόν, τον έλλογισμόν και τον Απολογισμόν του Ίδρύματος και έβάλλει τούτους προς ήγκρισιν άρμοδίων.

δ) Αποφασίζει περί της άνεγέρσεως, επεκτάσεως διαρρυθμίσεως των πάσης φύσεως οικοδομικών συστημάτων του Ίδρύματος, περί αγοράς και πωλήσεως νημάτων πραγμάτων, χρεωγράφων και λοιπών αξιών και κινήτων, περί συνάψεως πάσης φύσεως δανείων, περί άδοχής ή άποποιήσεως κληρονομιών, κληροδοσιών και ρεζών, μετά όρων και κατόπιν ήγκρίσεως του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών και έφ' όσον οι τιθέμενοι όροι και όροι άμέσους ή έμμέσους επιπτώσεις επί του ήρατος προϋπολογισμού και του Υπουργού Οικονομικών.

οιν του Προϋπολογισμού, προκηρύσσει διαγωνισμούς δια την προμήθειαν ειδών η εκτέλεσιν έργων, και εγκρίνει τούτους.

στ) Είναι αρμόδιον διά πάντα ανεξαιρέτως τα θέματα, τα σχετιζόμενα προς την πορείαν των εργασιών του Ίδρύματος, πλην εκείνων δι' ατίνα προβλέπεται δι' ειδικών επί μέρους διατάξεων, αρμοδιότης άλλων οργάνων του Ίδρύματος.

Άρθρον 9.

Καθήκοντα Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου.

α) Καλεί τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εις συνεδρίασιν, κηρύσσει την έναρξιν εκάστης συνεδριάσεως και κηρύσσει ταύτην.

β) Καταρτίζει μετά του Διευθυντού του Ίδρύματος την ημερησίαν διάταξιν και υπογράφει τας προσκλήσεις εις τας όπιως δρίζεται ο τόπος, η ήμερα και η ώρα της συνεδριάσεως. Εις την ημερησίαν διάταξιν, περιέχονται περιληπτικώς τα προς συζήτησιν θέματα.

γ) Εισηγείται εις το Διοικητικόν Συμβούλιον πάσας πρότασιν σχετικήν με την διοίκησιν και την λειτουργίαν του Ίδρύματος ως και με την διαχείρισιν της περιουσίας αυτού.

δ) Υπογράφει τα εντάλματα πληρωμής, αλληλογραφεύει εις εύθειαν μετά των Αρχών του Κράτους, υπογράφει τα σχετικά με την εκτέλεσιν των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου έγγραφα.

ε) Εκπροσωπεί το Ίδρυμα ενώπιον πάσης δικαστικής ή άλλης Αρχής η παντός τρίτου, δίδει και επάγει όρκους εις ό,τι άφρα τó Ίδρυμα, διορίζει τους δικαστικούς πλημμελισμούς και εκτελεί τας δικαστικάς αποφάσεις η τους συμβιβασμούς.

στ) Άσκει την εποπτείαν επί όλου του προσωπικού του Ίδρύματος.

Άρθρον 10.

Καθήκοντα Γενικού Γραμματέως-Οικονομικού Συμβούλου.

1. Ο Γενικός Γραμματέως, τυγχάνει αρμόδιος διά πάσαν λεπτομερειακήν παρακολούθησιν της λειτουργίας του Ίδρύματος και διά την εισήγησιν των ληπτεών μέτρων διά την λειτουργίαν αυτού εις το Διοικητικόν Συμβούλιον κυρίως επί θεμάτων διοικήσεως και ολιγαριθμικής λειτουργίας του Ίδρύματος.

2. Ο Οικονομικός Σύμβουλος τυγχάνει αρμόδιος διά τάν θέμα οικονομικής φύσεως, εισηγούμενος σχετικώς εις το Διοικητικόν Συμβούλιον.

Άρθρον 11.

Πόροι του Ίδρύματος.

Οι πόροι του Ίδρύματος είναι :

α) Κρατική επιχορήγησις.

β) Πόροι εκ της εκμεταλλεύσεως της περιουσίας.

γ) Τροφεία περιθαλπομένων.

δ) Επιχορηγήσεις Δήμων και Κοινοτήτων.

ε) Εισφοραί, δωρεάι, κληρονομίαι, κληροδοσίαι προς τó Ίδρυμα.

στ) Ως και παν έτερον έσοδον.

Άρθρον 12.

Ευεργέται-Δωρηταί.

Δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβανόμενης δι' απάλυτου πλειοψηφίας του όλου αριθμού των μελών, χαρακτηρίζονται εκάστοτε οι δωρηταί, οι ευεργέται και οι μεγάλοι ευεργέται, άναλόγως του παρ' εκάστου προσφερομένου ποσού η αναλόγως της παρ' εκάστου προσφερομένης σοβαράς ύπηρεσίας.

Τά ένόματα των δωρητῶν και των ευεργετῶν, και μη κλάσα, ήτις έντοιχίζονται εις κτηρίου του Ίδρύματος, εντάσσονται εις ειδικόν βιβλίον, εντάσσονται εις κτηματολογικόν έντυπον θέσιν του κεντρικού

Προϋπολογισμός.

1. Τα έσοδα και έξοδα του Ίδρύματος, προσδιορίζονται διά του προϋπολογισμού κατά οικονομικών έτος, όπερ χρονικώς ταυτίζεται προς τó Ημερολογιακόν έτος.

2. Ο Προϋπολογισμός καταρτίζεται υπό των Υπηρεσιών του Ίδρύματος, εισάγεται προς έγκρισιν εις τó Διοικητικόν Συμβούλιον υπό του Οικονομικού Συμβούλου και υποβάλλεται εις την Νομαρχίαν, μετά πλήρους αιτιολογικής έκθέσεως προς έγκρισιν, τρεις μήνας προ της έναρξεως του οικονομικού έτους, ήτις εκδίδει την απόφασιν έγκρίσεως, δυναμένη να τροποποιήση τούτον.

3. Διά πάσαν έγγραφην συμπληρωματικής πιστώσεως η τροποποίησιν έν γένει του προϋπολογισμού του Ίδρύματος έντός του οικονομικού έτους ακολουθείται η αύτη διαδικασία.

Άρθρον 14.

Εισπράξεις Έσόδων.

1. Τα κεφάλαια και οι πόροι του Ίδρύματος εισπράττονται και κατατίθενται εις τόν παρά τῷ Υποκαταστήματι της Τραπεζής της Ελλάδος έν Μυτιλήνη, τηρούμενον λογαριασμόν του Ίδρύματος.

2. Ο έντεταλμένος τήν εισπράξιν, άμα τη εισπράξει ποσού τινός, εκδίδει γραμμάτιον εισπράξεως, τó όποιον υπογράφει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου η έτερον μέλος αυτού, ειδικώς έξουσιοδοτούμενον προς τούτο, ο Διευθυντής του Ίδρύματος και ο λογιστής αυτού. Ο έντεταλμένος ως άνω υπάλληλος, υπαχρεούται όπως τó εισπραττόμενον ως άνω ποσόν, καταθέτη την επομένην τó βραδύτερον εις τόν κατά τ' άνωτέρω λογαριασμόν του Ίδρύματος.

3. Οι πόροι δύνανται να κατατίθενται και επί εύθείας εις τόν παρά τῷ Υποκαταστήματι Μυτιλήνης της Τραπεζής της Ελλάδος λογαριασμόν του Ίδρύματος.

Άρθρον 15.

Πληρωμαί Δαπανῶν.

Πάσα πληρωμή ενεργείται βάσει χρηματικού εντάλματος, υπογραφομένου υπό του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου η έτέρου μέλους αυτού, ειδικώς έξουσιοδοτούμενου προς τούτο και υπό του Διευθυντού του Ίδρύματος και του λογιστού, η δε καταβολή του ποσού τούτου ενεργείται δι' εκδόσεως ίσοπέσου επιταγής, εις βάρος του παρά τῷ Υποκαταστήματι της Τραπεζής της Ελλάδος τηρούμενου λογαριασμού του Ίδρύματος. Αι τóιαυται επιταγαί υπογράφονται ως και τά εντάλματα πληρωμής.

Άρθρον 16.

Έκτέλεσις Δαπανῶν.

1. Αί δαπάναι του Ίδρύματος, εκτελούνται συμφώνως προς τας διατάξεις περί Δημοσίου Λογιστικού και έκείνας της Νομοθεσίας περί εκτελέσεως Δημοσίων Έργων, Προμηθειῶν και μισθώσεων.

2. Διά την εκτέλεσιν οιασδήποτε δαπάνης, απαιτείται όπως :

α) Υφίσταται άναγεγραμμένη αντίστοιχος πίστωσις έν τῷ Προϋπολογισμῷ του Ίδρύματος και

β) Έγκρίνη ταύτην τó Διοικητικόν Συμβούλιον.

Άρθρον 17.

Παγία Προκαταβολή.

1. Διά την πληρωμήν δαπανῶν επείγουσης φύσεως ως και διά μικροπρομηθειάς και μικροεργασίας, εκδίδονται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου εντάλματα παγίας προκαταβολής εις διαταγήν υπαλόγου υπαλλήλου του Ίδρύματος και εις βάρος των οικείων Κεφαλαίων και άρθρων του έγκριμένου προϋπολογισμού.

2. Τό ποσόν της παγίας προκαταβολής καθορίζεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, δέν δύναται δε να είναι άνωτερον των δύο και ήμισος δωδεκατημορίων των σχετικῶν πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ίδρύματος.

Ἡ παγία προκαταβολή τακτοποιείται, εἰς ἡμερομηνίαν, καθοριζομένην ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, πάντως τὸ ἀργότερον εἰς τὸ τέλος ἐκάστου οικονομικοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 18.

Παραλαβὴ Ὑλικῶν.

Αἱ παραλαβαὶ τοῦ ἀναλωσίμου καὶ μὴ ὕλικου τοῦ Ἰδρύματος, ἐνεργεῖνται ὑπὸ τριμελῶν ἐξ ὑπαλλήλων τοῦ Ἰδρύματος Ἐπιτροπῶν, συγκροτουμένων διὰ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ὧν ὀρίζεται καὶ ἡ θητεία αὐτῶν κατὰ περιπτώσεων.

Ἄρθρον 19.

Ἰσολογισμὸς - Ἀπολογισμὸς.

1. Μετὰ τὴν λήξιν ἐκάστου οικονομικοῦ ἔτους καταρτίζεται ὁ Ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Ἰδρύματος, ὅστις ἐγκρινόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑποβάλλεται ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους, μεθ' ἀπάντων τῶν δικαιολογητικῶν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, πρὸς ἔλεγχον καὶ κοινοποιεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

2. Μετὰ τοῦ Ἀπολογισμοῦ, καταρτίζεται καὶ γενικὸς Ἰσολογισμὸς τῆς περιουσίας τοῦ Ἰδρύματος, ὅστις δέον νὰ περιλαμβάνῃ τὴν γενικὴν κατάστασιν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ κατὰ τὴν λήξιν τοῦ οικονομικοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 20.

Προσωπικόν.

Αἱ θέσεις τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ διαρρυθνεῖνται κατὰ Κατηγορίας, Κλάδους καὶ Βαθμούς ὡς κάτωθι :

I. Μόνιμοι.

A' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Κλάδος A1 Διοικητικὸς-Λογιστικὸς :

Μία (1) θέσις ἐπὶ βαθμοῖς 8ω-4ω.

Ἐν ἀδυναμία πληρώσεως τῆς θέσεως ταύτης, διαπιστουμένη κατόπιν νομοτύπου προκηρύξεως, προσαυξάνονται προσωρινῶς κατὰ μίαν αἰ ἐπὶ βαθμοῖς 11ω-6ω θέσεις τοῦ Κλάδου B1 Διοικητικοῦ-Λογιστικοῦ.

Κλάδος A2 Ἀδελφῶν Νοσοκόμων :

Μία (1) θέσις διευθυνούσης ἐπὶ βαθμῶ 5ω.

Δώδεκα (12) θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 9ω-6ω.

Κλάδος A3 Ἐπισκεπτριῶν :

Δύο (2) θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 9ω-6ω.

Κλάδος A4 Κοινωνικῶν Λειτουργῶν :

Μία (1) θέσις ἐπὶ βαθμοῖς 9ω-6ω.

B' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Κλάδος B1 Διοικητικὸς-Λογιστικὸς :

Μία (1) θέσις ἐπὶ βαθμῶ 5ω.

Δώδεκα (12) θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 11ω-6ω.

Κλάδος B2 Βοηθῶν Νοσοκόμων :

Εἰς τὸν κλάδον τοῦτον ἀνήκουν αἱ θέσεις τῶν μονοετοῦς φοιτήσεως Βοηθῶν Νοσοκόμων καὶ Πρακτικῶν Νοσοκόμων, αἵτινες διορίζονται τὰς ὡς ἄνω προβλεπομένης δώδεκα (12) θέσεις, μὴ εἰς περιπτώσιν ἀδυναμίας ἐξευρέσεως ἀδελφῶν νοσοκόμων τριτοῦς τοῦλάχιστον φοιτήσεως.

Αἱ θέσεις αὗται ὀρίζονται, προκειμένου περὶ ἀποφοίτων σχολῶν μονοετοῦς φοιτήσεως ἐπὶ βαθμοῖς 11ω - 7ω, προκειμένου δὲ περὶ πρακτικῶν ἐπὶ βαθμοῖς 11ω - 6ω.

Κλάδος B3 Ἀρρένων Νοσοκόμων :

Δύο (2) θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 11ω - 8ω.

Κλάδος B4 Ἰερῶς :

Μία (1) θέσις ἐπὶ βαθμοῖς 11ω - 6ω.

Κλάδος B5 Βοηθῶν Φαρμακείων.

Μία (1) θέσις ἐπὶ βαθμοῖς 11ω - 6ω.

I' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Κλάδος Γ'1 Κλητῆρων-Θυρωρῶν-Νυκτοφυλάκων

Τέσσαρες (4) θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 13ω - 9ω.

II. Θέσεις ἐπὶ σχέσις ἰγρσσις Ἰδιωτικοῦ Δικαίου

A' Ἰατρικῶν προσωπικῶν διεπόμενον ὑπὸ τοῦ Ν.Δ.

1973.

Μία (1) θέσις ἱατροῦ γενικῆς ἱατρικῆς ἢ παθολογί

Μία (1) θέσις ἱατροῦ βοήθου.

Μία (1) θέσις ἱατροῦ φυματιολόγου.

B' Προσωπικῶν διεπόμενον ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 385/69.

Δύο (2) θέσεις μαγειρῶν.

Τέσσαρες (4) θέσεις βοηθῶν μαγειροῦ.

Μία (1) θέσις Μηχανοτεχνίτου.

Μία (1) θέσις Ἠλεκτροτεχνίτου.

Μία (1) θέσις Ὑδραυλικῶν.

Μία (1) θέσις Ξυλουργῶν - Ἐλαιοχρωματιστοῦ.

Δύο (2) θέσεις ὀδηγῶν Αὐτοκινήτου.

Δύο (2) θέσεις ραπτριῶν.

Δύο (2) θέσεις Ἰμματοφυλάκων.

Τρεῖς (3) θέσεις σιδηρωτῶν.

Ἐξ (6) θέσεις Τραπεζοκόμων.

Μία (1) θέσις κουρέως.

Μία (1) θέσις κηπουροῦ.

Μία (1) θέσις κλιβανείας.

Δέκα (10) θέσεις καθαριστριῶν.

Τρεῖς (3) θέσεις πλυντριῶν.

Εἴκοσι (20) θέσεις θαλαμηπόλων.

Ἄρθρον 21.

Προσόντα.

Τὰ τυπικὰ προσόντα διορισμοῦ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ παρ' ὄργανισμοῦ προβλεπομένης θέσεις ὀρίζονται ὡς κατ

I Μόνιμοι.

A' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

1. Διὰ τὸν Κλάδον A1 Διοικητικῶν-Λογιστικῶν, π οἰοῦδήποτε Τμήματος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἢ τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἢ τῆς τάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν ἢ τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς ἢ ἰσοτίμου χιόν τῆς ἀλλοδαπῆς.

2. Διὰ τὸν Κλάδον A2 Ἀδελφῶν Νοσοκόμων π Σχολῆς Ἀδελφῶν Νοσοκόμων τριτοῦς τοῦλάχιστον σεως.

3. Διὰ τὸν Κλάδον A3 Ἐπισκεπτριῶν, πτυχίον 2 Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν.

4. Διὰ τὸν Κλάδον A4 Κοινωνικῶν Λειτουργῶν, π ἀνεγνωρισμένης παρὰ τοῦ Κράτους Σχολῆς Κοινωνικῶν Λειτουργῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἰσοτίμων Σχολῶν τῆς ἄλλο

B' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

1. Διὰ τὸν Κλάδον B1 Διοικητικῶν - Λογιστικῶν, τίεται ἀπολυτήριον ἐξαταξίου Γυμνασίου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου σχολῆς γενικῆς ἐκπαιδεύσεως.

2. Διὰ τὸν Κλάδον B2 Βοηθῶν Νοσοκόμων ἀπ α πτυχίον Σχολῆς Βοηθῶν Νοσοκόμων μονοετοῦς φοιτήσεως ἢ προκειμένου περὶ πρακτικῶν, εἰδικῆ ἐμπειρία πρὸς τὴν ἀποδεικνυομένη καὶ ἀπολυτήριον δημοτικῶν σχολῶν.

3. Διὰ τὸν Κλάδον B3 Ἀρρένων Νοσοκόμων, ἀπ α πλυτήριον δημοτικῶν σχολῶν καὶ ἀναλόγως πείρα.

4. Διὰ τὸν Κλάδον B4 Ἰερῶν, απαιτοῦνται τὰ κατὰ τὸν νόμον 9 «περὶ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ὀριζόμενα προσόντα.

5. Διὰ τὸν Κλάδον B5 Βοηθῶν Φαρμακείων, ἀπ α πλυτήριον ἐξαταξίου Γυμνασίου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου σχολῆς γενικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἄδεια ἀσκήσεως ἐπιπέδου βοηθοῦ φαρμακείου.

α των Κλάδων Γ1 Κλητήρων - Θυρωρών - Νυκτοφυ-
ν, απαιτείται απολυτήριο Δημοτικού σχολείου.
Η. Θέσεις επί σχέσει εργασίας Ίδιωτικού Δικαίου.

Α' Ιατρικόν Προσωπικόν.

α των Ιατρών, γενικής Ιατρικής ή παθολόγων, πτυχίον
κλής Σχολής ήμεδαπής ή Ισοτίμον της αλλοδαπής,
άσκήσεως του Ιατρικού Έπαγγέλματος και τίτλον
εως ειδικότητας Γενικής Ιατρικής ή παθολόγου.

β των Μοχθών Ιατρών, Γενικής Ιατρικής, πτυχίον Ιατρι-
καλής της ήμεδαπής ή Ισοτίμον της αλλοδαπής και άδεια
εως του Ιατρικού επαγγέλματος.

γ των Ιατρών φυματιολόγων, πτυχίον Ιατρικής Σχολής
ήμεδαπής ή Ισοτίμον της αλλοδαπής, άδεια άσκήσεως
ιατρικού επαγγέλματος και τίτλον άσκήσεως της εί-
δος του φυματιολόγου.

Προσωπικόν διπλόμενον υπό του Ν.Δ. 385/1969 :
το προσωπικόν το διπλόμενον υπό των διατάξεων
Δ. 385/69 απαιτείται απολυτήριο δημοτικού σχολείου
και αντίστοιχος προς εκάστην ειδικότητα ευπείθεια,
δντως διακριβουμένη και εξασφαλίζουσα από πάσης
ως το Ίδρυμα.

δως δια τους οδηγούς αυτοκινήτων επί πλέον απαιτεί-
κατά νόμον επαγγελματική άδεια οδηγήσεως και
τεχνικαι γνώσεις.

Άρθρον 22.

Έσωτερικός Κανονισμός.

αθορισμός του τρόπου και των λεπτομερειών έσω-
λειτουργίας των Ύπηρεσιών του Ίδρυματος και των
των των όργάνων αυτού, ρυθμίζονται δι' έσωτερικού
μου, συντασσόμενου παρά του Διοικητικού Συμβου-
Ίδρυματος και έγκρινομένου δι' αποφάσεως του Πρω-
του ως Πρωισταμένου του Ύπουργείου Προγραμ-
και Κυβερνητικής Πολιτικής και των Ύπουργών Οί-
ων και Κοινωνικών Ύπηρεσιών, δημοσιευμένου
Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 23.

Τύπος σφραγίδος.

Ίδρυμα έχει σφραγίδα κυκλωτερη, φέρουσαν εις τον
ον κύκλον, το Έμβλημα της Πολιτείας και τας λέ-
ΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» και εις το έξωτερικόν
εις «ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΟΙΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ—
Ι ΚΟΙΝΩΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΑΓΙΑΣΟΥ—ΛΕΣΒΟΥ
ΜΗΤΩΡ».

έντυπα του Ίδρυματος φέρουν το Έμβλημα της
ς, τας λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ»
τλον «ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕ-
ΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΑΓΙΑ-
ΣΣΟΥ «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ».

Άρθρον 24.

Μεταβατικαι διατάξεις.

κατά την δημοσίευσιν του παρόντος ύπηρετουών
όν των συγχωνευθέντων Ίδρυμάτων, ήτοι του
πεντηρίου - Σανατορίου Λέσβου «Η ΥΓΕΙΑ»
Ίδρυματος Κοινωνικής Προνοίας Αγιάσου—Λέσβου
ΜΗΤΩΡ» καταλαμβάνει ως οφαι σχέσει τελεί
αβάθμους και της αύτης κατηγορίας και κλάδου
των συνιστωμένων εν τω Ίδρύματι Κοινωνικής
Αγιάσου-Λέσβου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» κατόπιν
του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρυματος
ωνον γνώμη του οικείου Ύπηρεσιακού Συμβου-

ωπικόν μη καταλαμβάνον κατά την διαδικασίαν
οιμένης παραγράφου θέσεις εν τω Ίδρύματι
τάξεως θέσεων, παραμένει ως υπεράριθμον π;

σωρινώς, εξελισσόμενον κανονικώς εις την θέσιν, την οποίαν
κατείχε κατά την συγχώνευσιν των Ίδρυμάτων, μέχρι της
τακτοποιήσεως του εις έτερον Ίδρυμα έποπτευόμενον υπό
του Ύπουργείου Κοινωνικών Ύπηρεσιών, ή της καθ' είν-
δήποτε τρόπον αποχωρήσεως του εκ της ύπηρεσίας.

3. Το δυνάμει των διατάξεων του Β.Δ./τος 291/60 (Φ.Ε.Κ.
62 τ. Α') συσταθέν έξωτερικόν φυματιολογικόν Ιατρείον,
παρά τω τέως Θεραπευτηρίω Λέσβου «Η ΥΓΕΙΑ», έξα-
κλουθει λειτουργούν προσωρινώς παρά τω Ίδρύματι Κοιν.
Προνοίας Αγιάσου «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» μέχρι της μεταφοράς
αυτου εις το Βοστανειον Ίερών Γενικόν Νοσοκομειόν Μυτι-
λήνης, μετονομαζόμενον εις Αντιφυματικόν Ιατρείον κατά
τας διατάξεις του Ν. 4053/60 απερι όργανώσεως του Αντι-
φυματικού Αγώνος.

4. Η Θέσις του Ιατρού φυματιολόγου ως και αι δύο θέ-
σεις των Άδελφών Ίπισκεπτριών του ως άνω Αντιφυ-
ματικού Ιατρείου, εξακαλουθειν ύπάρχουσαι μέχρι της
μεταφοράς του Ιατρείου εις το Βοστανειον Ίερών Γενικόν
Νοσοκομειόν Μυτιλήνης.

5. Διά την καλύτεραν διεξαγωγήν του αντιφυματικού άγώ-
νος, είναι δυνατή ή στέγασις του Αντιφυματικού Ιατρείου,
άποφάσει του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρυματος και
έγκρισει του Νομάρχου Λέσβου παρά τω Τμήματι Κοινωνι-
κών Ύπηρεσιών της Νομαρχίας Λέσβου ή εις έτερον ανεξάρ-
τητον κτίριον, δαπάναις του Ίδρυματος και μέχρι μεταφοράς
τούτου εις το Βοστανειον Ίερών Γενικόν Νοσοκομειόν Μυ-
τιλήνης.

Είς τον Ημέτερον Ύπουργόν Κοινωνικών Ύπηρεσιών,
ανάτιθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 1 Σεπτεμβρίου 1973

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΡΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ **ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΛΗΣ**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΤΗΚΡΕΣΙΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΑΣ

(2)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 254

Περί έγκρίσεως τροποποιήσεως του όργανισμού διοική-
σεως και λειτουργίας του έν Θεσσαλονίκη Ίδρυματος
Κοινωνικής Προνοίας «Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες ύπ' όψει :

1. Τας διατάξεις : α) του άρθρου 9 του Ν. 4162/1961
(Φ.Ε.Κ. 73 τ. Α') απερι συστάσεως έν Θεσσαλονίκη Ίδρύ-
ματος υπό την έπωνυμίαν «Ίδρυμα Κοιν. Προνοίας «Ο
ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ», β) των άρθρων 29 και
31 της ύπ' αριθ. 11020/1.7.1972 αποφάσεως του Πρω-
θυπουργού απερι όργανώσεως του Ύπουργείου Προγραμ-
ματισμού και Κυβερνητικής Πολιτικής» (Φ.Ε.Κ. 465/72
τ. Β').

2. Την ύπ' αριθ. 11300/Δ/5.7.1972 (υπό στοιχείον
Α' αριθ. 2) απόφασιν του Πρωθυπουργού απερι προ-
διορισμού των άρμοδιότητων του παρά τω Ύπουργείω
Προγραμματισμού και Κυβερνητικής Πολιτικής Ύπουργού
παρά τω Πρωθυπουργώ κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 473/Β').

3. Την ύπ' αριθ. 503/1.6.1973 σύμφωνον γνωμοδότη-
τησιν του Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ύπηρεσιών.

4. Τη ύπ' αριθ. 434/1973 γνωμοδότησιν του Συμβου-
λιου Ύπικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Ύπουργών
παρά τω Πρωθυπουργώ, Οικονομικών και Κοινωνικών
Ύπηρεσιών, αποφασίζομεν και διατάσσομεν.

συμβουλίου, ανάμεσα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τα ανθρωπιστικά επαγγέλματα, ύστερα από σχετική πρόταση του δημάρχου.

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τόν αντιπρόεδρο και γραμματέα αυτού.

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη δημοτική περίοδο.

Μέχρι να εκλεγεί το αίρετο μέλος με στοιχείο γ' ή μέχρι να πληρωθεί οποιαδήποτε θέση μέλους που κενούται, το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί με την έλλιπη σύνθεσή του, αν ο αριθμός των μελών δεν είναι κατώτερος αυτού που απαιτείται για το σχηματισμό άπαρτίας.

5. Το νομικό πρόσωπο εσωποσωπείται στα δικαστήρια και σε κάθε άρχη από τόν πρόεδρο και όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τόν αντιπρόεδρο.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΑΡ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Αρ.Φ. 74478

(11)

Σύσταση ίδιου νομικού προσώπου με τó όνομα «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΜΦΙΣΣΗΣ» στο Δήμο Αμφίσσης τού Νομού Φωκίδος.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις τού άρθρου 137 τού Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 1065/1980) όπως τροποποιήθηκαν με τó άρθρο 21 τού Ν. 1270/1982 «Τροποποιήσεις τού δημοτικού και κοινοτικού κώδικα κ.λπ.».

2. Τήν αριθ. 100/1982 απόφαση τού Δημοτικού Συμβουλίου Αμφίσσης τού Νομού Φωκίδος, αποφασίζουμε :

1. Συνιστάται ίδιου νομικού προσώπου με τó όνομα ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΜΦΙΣΣΗΣ στο Δήμο Αμφίσσης τού Νομού Φωκίδος.

2. Σκοπός τού νομικού αυτού προσώπου, που συνιστάται σε εφαρμογή προγράμματος εξωδωροματικής προστασίας υπεργολικών, είναι ή παροχή ιατρικών και κηρ προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα τής περιοχής τού Δήμου Αμφίσσης ώστε αυτά να παραμένουν στην οικογένεια και στην κοινότητα.

3. Πόροι τού νομικού προσώπου είναι :

α) Ετήσια επιχορήγηση τού δήμου δραχμών 50.000 τούλάχιστον.

β) Επιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή τού Κράτους είτε απ' ευθείας προς τó νομικό πρόσωπο, είτε προς τó Δήμο Αμφίσσης για τó νομικό τούτο πρόσωπο.

γ) Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.

δ) Έσοδα από τή συμβολική χρηματική συμμετοχή μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.

ε) Εισπράξεις από τó αντίτιμο τών πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται από τó νομικό πρόσωπο.

στ) Πρόσοδοι από τήν ίδια αυτού περιουσία και

ζ) Κάθε άλλη νόμιμη πρόσδοδος.

4. Το νομικό πρόσωπο διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από τούς :

α) Δήμαρχο ή αντιδήμαρχο που όρίζει ó δήμαρχος ως πρόεδρο.

β) Μία κοινωνική λειτουργό υπάλληλο τού Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας που όρίζεται από τó Υπουργείο αυτό και

γ) Ένα δημότη που όρίζεται με απόφαση τού δημοτικού συμβουλίου, ανάμεσα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τ ανθρωπιστικά επαγγέλματα, ύστερα από σχετική πρόταση τού δημάρχου.

Τó διοικητικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τόν αντιπρόεδρο και γραμματέα αυτού.

Η θητεία τού διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη δημοτική περίοδο.

Μέχρι να εκλεγεί τó αίρετο μέλος με στοιχείο γ' ή μέχρι να πληρωθεί οποιαδήποτε θέση μέλους που κενούται, τó διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί με τήν έλλιπη σύνθεσή του, αν ó αριθμός τών μελών δεν είναι κατώτερος αυτού που απαιτείται για τó σχηματισμό άπαρτίας.

5. Το νομικό πρόσωπο εσωποσωπείται στα δικαστήρια και σε κάθε άρχη από τόν πρόεδρο και όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τόν αντιπρόεδρο.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΑΡ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Αρ.Φ. 74898

(12)

Σύσταση ίδιου νομικού προσώπου με τó όνομα «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ» στο Δήμο Μυτιλήνης τού Νομού Λέσβου.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις τού άρθρου 137 τού Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 1065/1980) όπως τροποποιήθηκαν με τó άρθρο 21 τού Ν. 1270/1982 «Τροποποιήσεις τού δημοτικού και κοινοτικού κώδικα κ.λπ.».

2. Τήν αριθ. 214/1982 απόφαση τού Δημοτικού Συμβουλίου Μυτιλήνης τού Νομού Λέσβου, αποφασίζουμε :

1. Συνιστάται ίδιου νομικού προσώπου με τó όνομα ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ στο Δήμο Μυτιλήνης τού Νομού Λέσβου.

2. Σκοπός τού νομικού αυτού προσώπου, που συνιστάται σε εφαρμογή προγράμματος εξωδωροματικής προστασίας υπεργολικών, είναι ή παροχή ιατρικών και κηρ προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα τής περιοχής τού Δήμου Μυτιλήνης ώστε αυτά να παραμένουν στην οικογένεια και στην κοινότητα.

3. Πόροι τού νομικού προσώπου είναι :

α) Ετήσια επιχορήγηση τού δήμου δραχμών 50.000 τούλάχιστον.

β) Επιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή τού Κράτους είτε απ' ευθείας προς τó νομικό πρόσωπο είτε προς τó Δήμο Μυτιλήνης για τó νομικό τούτο πρόσωπο.

γ) Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.

δ) Έσοδα από τή συμβολική χρηματική συμμετοχή μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.

ε) Εισπράξεις από τó αντίτιμο τών πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται από τó νομικό πρόσωπο.

στ) Πρόσοδοι από τήν ίδια αυτού περιουσία και

ζ) Κάθε άλλη νόμιμη πρόσδοδος.

Το νομικό πρόσωπο διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από τους :

- α) Δήμαρχο ή αντιδήμαρχο που όριζει ο δήμαρχος ως πρόεδρος.
- β) Ένα δημοτικό σύμβουλο που όριζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.
- γ) Ένα αίρετό μέλος του νομικού προσώπου, που εκλέγεται, ανάμεσα στα μέλη του, από αυτά.
- δ) Μία κοινωνική λειτουργό υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας που όριζεται από το Υπουργείο αυτό και
- ε) Ένα δημότη που όριζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, ανάμεσα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τα κοινωνικά επαγγέλματα, ύστερα από σχετική πρόταση του δημάρχου.

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τον αντιπρόεδρο και γραμματέα αυτού.

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη δημοτική περίοδο.

Μέχρι να εκλεγεί το αίρετό μέλος με στοιχεία γ' ή μέχρι να πληρωθεί οποιαδήποτε θέση μέλους που κενωθεί, το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί με την ελλιπή σύνθεσή του, αν ο αριθμός των μελών δεν είναι κατώτερος αυτού που απαιτείται για το σχηματισμό άπαρτίας.

Το νομικό πρόσωπο εκπροσωπείται στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή από τον Πρόεδρο και όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον αντιπρόεδρο.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΤΕΡΙΚΟΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ ΠΑΡ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

1. Συνιστάται ίδιο νομικό πρόσωπο με το όνομα « ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ ΛΗΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ » στη Δήμο Κερκυραίων του Νομού Κερκύρας.

2. Σκοπός του νομικού αυτού προσώπου, που συνίσταται σε εφαρμογή προγράμματος εξωιδρυματικής προνοίας υπερηλίκων, είναι η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής του Δήμου, ώστε να παραμένουν στην οικογένεια και στην κοινότητα.

3. Πόροι του νομικού προσώπου είναι :
α) Έτησια επιχορήγηση του δήμου δραχμών 200
β) Έπιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή του κράτους είτε απ' ευθείας προς το νομικό πρόσωπο, είτε προς τον Δήμο Κερκυραίων για το νομικό τούτο πρόσωπο.

γ) Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.

δ) Έσοδα από τη συμβολική χρηματική συμμετοχή μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.

ε) Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται από το νομικό πρόσωπο.

στ) Πρόσοδοι από την ίδια αυτού περιουσία και

ζ) Κάθε άλλη νόμιμη πρόσοδος.

4. Το νομικό πρόσωπο διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από τους :

α) Δήμαρχο ή αντιδήμαρχο που όριζει ο Δήμαρχος πρόεδρος.

β) Ένα δημοτικό σύμβουλο που όριζεται με απόφαση δημοτικού συμβουλίου.

γ) Ένα αίρετό μέλος του νομικού προσώπου, που εκλέγεται, ανάμεσα στα μέλη του, από αυτά.

δ) Μία κοινωνική λειτουργό υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας που όριζονται από το Υπουργείο Υγείας και

ε) Ένα δημότη που όριζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, ανάμεσα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τα κοινωνικά επαγγέλματα, ύστερα από σχετική πρόταση του δημάρχου.

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τον αντιπρόεδρο και γραμματέα αυτού.

Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη δημοτική περίοδο.

Μέχρι να εκλεγεί το αίρετό μέλος με στοιχεία γ' ή μέχρι να πληρωθεί οποιαδήποτε θέση μέλους που κενωθεί, το διοικητικό συμβούλιο λειτουργεί με την ελλιπή σύνθεσή του, αν ο αριθμός των μελών δεν είναι κατώτερος αυτού που απαιτείται για το σχηματισμό άπαρτίας.

5. Το νομικό πρόσωπο εκπροσωπείται στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή από τον πρόεδρο και όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον αντιπρόεδρο.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1982

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΤΕΡΙΚΟΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ ΠΑΡ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Αρ.φ. 82119

(13)

1. Το νομικό πρόσωπο με το όνομα « ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ » στη Δήμο Κερκυραίων του Νομού Κερκύρας.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΤΕΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

- 1. Τις διατάξεις του άρθρου 137 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 1065/1980) όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 21 του Ν. 1270/1982 «Τροποποιήσεις του δημοτικού ή κοινοτικού κώδικα κ.λπ.».
- 2. Την αριθ. 13.159.Α/1982 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κερκυραίων του Νομού Κερκύρας, αποφασίζουμε :

Αυθιχί Φωίφο
Ο Δήμαρχος Ηνωμένων με Πρόεδρος
των Δ.Σ. του ΚΑΠ
ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΛΛΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 17

Ταχ. Κώδικας: 101 87

Πληροφορίες: Δ. Θεοδωρογιάννη

Τηλέφωνο : 5244875

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ: " Έγκριση εφαρμογής προγράμματος Ανοικτής Προστασίας
Ηλικιωμένων στο Δήμο Πλωγαρίου Νέσβου "

Έχοντας υπόψη:

1.- Το άρθρο 3 παρ. γ' του Ν.Δ. 362/1973 "περί μέτρων προστασίας
και χρονίως πασχόντων ατόμων".

2.- Το νόμο 1416/21-2-84 άρθρο 68 (ΦΕΚ. 18/84 τ.Α').

3.- Το νόμο 1558/85 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".

4.- Την αριθ. 41/86 απόφαση του Δημοτικού

Συμβουλίου του Δήμου Πλωγαρίου.

3. Την 200/20.2.87, οικ 2/20.2.87 εβ' Αποφάσεως του Πρωτο-
δικείου του κέντρου Υγείας Πλωγαρίου Νέσβου.
Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

Έγκριση προγράμματος-σκοπός

1.- Εγκρίνουμε την εφαρμογή προγράμματος εξωδουματικής προστα-
σίας ηλικιωμένων, σε συνεργασία με τον Δήμο Πλωγαρίου
Νέσβου και με την επωνυμία "Κέντρο Ανοικτής Προστασίας
Ηλικιωμένων Δήμου Πλωγαρίου"

2.- Το πρόγραμμα αυτό θα έχει σκοπό την παροχή ιατροκοινωνικής
προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής Δήμου
Πλωγαρίου, ώστε να παραμένουν στην οικογένεια και στη
κοινότητα.

...//...

3.- Το Κέντρο θα χρησιμοποιηθεί και για την εκπαίδευση Επισκεπτριών Αδελφών Κοσμοκόμων, Κοινωνικών Λειτουργών και Εθελοντών.

4.- Η έναρξη εφαρμογής του προγράμματος θα γίνει μέσα στο 1987.

Άρθρο 2

Άρθρο 2

Παρεχόμενη προστασία

Στα προστατευόμενα από το Κέντρο Άτομα, παρέχεται δωρεάν ιατρική περίθαλψη από τους ιατρούς του Κέντρου, φυσιοθεραπευτική αγωγή, εργοθεραπεία, κοινωνική εργασία, μέριμνα για νοσοκομειακή περίθαλψη, βοήθεια στο σπίτι, οργανωμένη ψυχαγωγία καθώς και κάθε είδους εξυπηρέτηση.

Επίσης υλική και ηθική βοήθεια, που θα τους τονώσει σωματικά και ψυχικά.

Άρθρο 3

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις Προστασίας

Στο πρόγραμμα αυτό γράφονται μέλη άτομα της περιοχής, που έχου συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας τους, καθώς και άλλα άτομα νεώτερα, που έχουν ανάγκη προστασίας, έναντι συμβολικής χρηματικής συνδρομής που καθορίζεται από το Δ.Σ. του Κ.Α.Π.Η.

Άρθρο 4

Άρθρο 4

Εποπτεία

1.- Η εφαρμογή του προγράμματος τελεί υπό την άμεση εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ασκείται από το αρμόδιο Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας

2.- Στην έννοια της εποπτείας περιλαμβάνεται η μέριμνα για την εφαρμογή του προγράμματος σε όλη την έκταση και την προσφορά υπηρεσιών ποιότητας, η εγγραφή στο Νομαρχιακό προϋπολογισμό των δαπανών λειτουργίας και μισθοδοσίας του προσωπικού από το επόμενο έτος της λειτουργίας του και οικονομικός έλεγχος.

Οικονομική ενίσχυση του προγράμματος

Για τη λειτουργία του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων του Δήμου *Σίλωφφιν* θα επιχορηγηθεί το Η.Π.Δ.Δ. (ΚΑΠΗ) *Σίλωφφιν* από το Νομαρχιακό Προϋπολογισμό Εξόδων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εγγράφεται πίστωση στον προϋπολογισμό του Τμήματος Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας *Αιολίου* από το εκόμενο έτος της λειτουργίας του Κ.Α.Π.Η.-

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Σίλωφφιν
ΣΥΝΑΒΑ ΑΚΡΙ-Σ

θεωρήθηκε για την ακρίβεια
Ο Τμηματάρχης Γραμματείας



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΗΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α

Αθήνα 3/2/1982
Αριθ. πρωτ. Γ4α/Φ.225/161

Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 17
Ταχ. κώδικας: 101 87
Πληροφορίες: Η. Βρυώνης
Τηλέφωνο: 5235.004

ΘΕΜΑ: Ενοποίηση προγραμμάτων οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Ν.Δ. 162/1973 "περί μέτρων προώθησης υπερηλικίων και χρονίως πασχόντων ατόμων".
2. Τον Α.Ν. 421/1937 "περί διαθέσεως εσόδων τινών υπέρ της Κοινωνικής Πρόνοιας".
3. Την αριθμ. Γ3/οικ. 2414/82 (ΦΕΚ 936/82 τ. Β'), απόφασή μας, με την οποία εγκρίθηκε η εφαρμογή προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης ανασφαλιστών ηλικιωμένων με απόλυτη αναπηρία, όπως τροποποιήθηκε με την αριθμ. 2211/14.7.88 όμοια (ΦΕΚ 559/4.8.88 τ. Β').
4. Την αριθμ. Γ4α/Φ. 22/οικ. 1196/26-4-85 απόφασή μας περί εγκρίσεως εφαρμογής προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης ανασφαλιστών και έμμεσα ασφαλισμένων αναπήρων ατόμων που δεν λαμβάνουν τις ίδιες χρηματικές παροχές, ηλικίας 0-59 ετών, όπως τροποποιήθηκε με την Γ4α/Φ. 225/οικ. 2206/14.7.88 (ΦΕΚ 559/4.8.88 τ. Β') όμοια:

Α Π Ο Φ Α Σ Η Ο Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο Υ

Ενοποιώντας τα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης, που εφαρμόζονται δυνάμει των ανωτέρω 3 και 4 αποφάσεών μας, εγκρίνουμε την εφαρμογή, από 1-5-89, ενιαίου προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης των ατόμων εκείνων με ειδικές ανάγκες, ανεξαρτήτως ηλικίας, τα οποία είναι ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα και λόγω σοβαρής σωματικής, νοητικής ή ψυχικής ασθένειας ή αναπηρίας είναι ανίκανα, σε ποσοστό τουλάχιστον 67%, για άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος. Το ύψος της μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης καθορίζεται σε δώδεκα χιλιάδες δραχμές (12.000).

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης

α. Τα ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα άτομα δεν θα πρέπει να εμπιπτουν σε κάποιο από τα ειδικά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με ειδικές ανάγκες που εφαρμόζουν οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β. Να μην λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση για τον ίδιο λόγο από το Δημόσιο ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή (ασφαλιστικό οργανισμό-ταμείο κ.λ.π.), ίση ή μεγαλύτερη από το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης που προβλέπει η απόφαση αυτή.

γ. Στην περίπτωση λήψης οικονομικής ενίσχυσης μικρότερης της προβλεπόμενης από την απόφαση αυτή καταβάλλεται στον δικαιούχο το ήμισυ του χορηγούμενου με την απόφαση αυτή επιδόματος.

δ. Να μην περιθάλπονται, με δαπάνες του Δημοσίου, ως εσωτερικοί ασθενείς ή τρόφιμοι σε Δημόσια Νοσηλευτικά ή Πρόνοιακά Ιδρύματα, αντίστοιχα, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο τριμήνου.

Άρθρο 3

Δικαιούμενα της οικονομικής ενίσχυσης άτομα

Η οικονομική ενίσχυση της απόφασης αυτής χορηγείται:

α. Στους Έλληνες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα. Απουσία

Ταχ Δ'νση : Αριστοτέλους 17 ΠΡΟΣ: Όλες τις Νομαρχίες
Πληροφορίες: Δ. Ευθυμίου. — του Κράτους και Διαμερίσματα
Τηλέφωνο : 5220473 Νομαρχίας Αττικής
Δ'νσεις ή Τμήματα
Κοινωνικής Πρόνοιας

ΘΕΜΑ: Έγκριση εφαρμογής προγράμματος οικονομικής
ενισχύσεως ανασφαλιστών ηλικιωμένων 60 ετών και
άνω με απόλυτη αναπηρία

1 Σας πληροφορούμε ότι στο 938'18-11-82 ΦΕΚ τεύχος
Β. έχει δημοσιευθεί η κοινοποιηθείσα και σε
σας Γ3'οικ' 2414'14-10-82 κοινή απόφαση των Υπουργών
Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με έγκ-
ριση εφαρμογής προγράμματος οικονομικής ενισχύσεως
ανασφαλιστών ηλικιωμένων από 60 ετών και πάνω, που
έχουν απόλυτη αναπηρία

Απόλυτη αναπηρία κρίνεται η κατάσταση εκείνη κατά
την οποία τα άτομα παρουσιάζουν βαρεία κινητική
σωματική αναπηρία σε βαθμό μη αυτοεξυπηρέτησεως ή
τα χαρακτηριστικά βαρείας και σοβαρής νοσητικής κα-
θυστερήσεως και χρήζουν ασυλκής νοσηλείας
α σκοπός του προγράμματος είναι η οικονομική ενίσχυ-
ση με το ποσό των 8.000 δραχ ^{τό μήνα/} των ατόμων που λόγω
της βαρείας τους σωματικής αναπηρίας ή βαρείας πνευ-
ματικής τους καθυστέρησης δεν μπορούν να αυτοεξυπη-
ρετηθούν με αποτέλεσμα να έχουν ανάγκη ασυλκής νο-
σηλείας και κατά συνέπεια την ανάγκη βοήθειας στο ε-
πίδομα άλλου αποκλειστικά προσώπου, η ολική τους ενοίκιο να
β. το επίδομα δίδεται για αντιμετώπιση των δα-
πανών συντηρήσεως και περιθάλψεως των ανασφαλιστών
ηλικιωμένων ατόμων όταν διαβούν επί της κεντρικής
Αποκλείονται της οικονομικής ενίσχυσης οι ανασφαλισμένοι
και εκείνοι που υπάγονται σε οποιαδήποτε βοήθεια
πηγή λόγω της βαρύτερης κατάστασης υγείας των ανασφαλισ-
(πρωτόκολλο δικτύου)